

מדריך המיסוי שלך

היערכות לקראת תום שנת המס 2006
ותחילת שנת המס 2007

בכלכלה העולמית כיום, המס הינו גורם מהותי המשפיע כמעט על כל ההחלטות בארגון ובעל חשיבות עליונה בהצלחת ביצוע עסקאות. מומחי המס של Deloitte בריטמן אלמגור מתמחים במתן פתרונות מס פרקטיים ויעילים בתחומי מיסוי חברות, שינוי מבנה, מיסוי בינלאומי, מיסוי נדל"ן, מחירי העברה, חוקי עידוד, מיסוי עקיף, מיסוי יחידים ועובדים, מיסוי חברות במגזר ההיי-טק ועוד. באמצעות מגוון רחב של שירותים יחד עם האנשים המובילים בתחומם אנו מספקים ללקוחותינו מענה מקצועי ובעל ערך מוסף בסוגיות המס החשובות והבוערות שעל סדר היום המקצועי.

Deloitte בריטמן אלמגור הינה מהפירמות המובילות והגדולות בישראל לראיית חשבון ולשירותי ייעוץ והינה חלק מהפירמה הבינלאומית Deloitte Touche Tohmatsu. באמצעות 40 שותפים ולמעלה מ-650 עובדים משרתת הפירמה בישראל לקוחות רבים, קטנים כגדולים, בכל ענפי המשק ביניהם גופים עסקיים מובילים, וכן למעלה מ-100 חברות ציבוריות שמניותיהן נסחרות בישראל, בארצות-הברית ובאירופה. לפירמה ארבעה משרדים ברחבי הארץ: המשרד הראשי בתל-אביב, וסניפים בירושלים, בחיפה ובאילת ונציגויות במשרדי Deloitte בערים החשובות באירופה ובארה"ב.

הפירמה הנה חלק מהפירמה הגלובלית Deloitte Touche Tohmatsu, המשרתת מעל למחצית מן החברות המובילות בעולם. באמצעות למעלה מ-135,000 אנשים ביותר מ-700 משרדים, אנו מעניקים מגוון שירותים מקצועיים בתחומי המיסים, הביקורת והייעוץ. הפירמה הגלובלית מעניקה לאנשינו וללקוחותינו גישה למקורות מידע ומחקרים בינלאומיים, מבטיחה סטנדרטיזציה גבוהה באמצעות שימוש במתודולוגיות ובסיסי ידע אחידים וסיוע ביצירת קשרים עסקיים עם לקוחות הפירמה במעל ל-140 מדינות ברחבי העולם.

לקוחות וידידים יקרים,

לאור השינויים המהותיים והמקיפים בחוקי המס מקבל תכנון המס חשיבות יתירה. רבים מאיתנו מתנהלים בקצב החיים המהיר ומשוכנעים שאין זמן לתכנן...או שאם נתכנן השינויים המהירים ישאירו אותנו עם פתרונות לא רלוונטיים. עם זאת, תכנון מס נכון יכול לסייע לכם לצפות לשינויים ולנקוט היערכות מתאימה, בפרט לקראת תום שנת המס ותחילת שנת המס הבאה.

לקראת תום שנת המס לשנת 2006, הכנו עבורכם חוברת זו, שנועדה לסייע לכם בהיערכות נכונה. החוברת כוללת גם לקט תקצירים מתוך חוברות הערך מוסף שפורסמו בשנה החולפת. תשומת ליבכם שלגבי נושאים רבים יש לקבל החלטה ואף לבצע פעולות עוד לפני תום השנה.

אנו עומדים לרשותכם בכל הסבר ומידע נוסף שיידרש ומקווים שחוברת זו תשמש לכם לעזר בעבודתכם.

בברכה,

צבי פרידמן, רו"ח
מנהל חטיבת המס
בריטמן אלמגור
רואי חשבון

למידע נוסף...

אנו עומדים לרשותכם בכל הסבר נוסף ככל שיידרש, לפרטים נוספים:
רו"ח דני גבאי, טלפון ישיר: 03-6085532, דוא"ל: dgabbay@deloitte.co.il
עו"ד, רו"ח יצחק פוגל, טלפון ישיר: 03-6085537, דוא"ל: yfogel@deloitte.co.il

בקרו באתר האינטרנט שלנו: www.deloitte.co.il

אין להזדקק לתוכן המידע הנ"ל מבלי לקבל עצה מקצועית מתאימה שכן אין מטרתו אלא להסב את תשומת הלב לאמור בו.

היערכות לקראת תום שנת המס 2006

תוכן עניינים

מספר עמוד	הנושא	מספר נושא
	חלק א' - חוזרים	
3	היערכות לקראת תום שנת המס 2006 ותחילת שנת המס 2007	.1
12	נתונים לתיאום הוצאות עודפות לשנת 2006	.2
12	(1) כללי	
12	(2) כיבודים במקום העיסוק	
12	(3) אירוח	
12	(4) מתנות בשל קשר עסקי	
12	(5) אש"ל בארץ לתושב ישראל	
12	(6) הוצאות נסיעה ושהייה בחו"ל	
13	(7) הוצאות לינה וארוחת בוקר	
14	(8) הוצאות ביגוד	
14	(9) הוצאות החזקת טלפון שאינו נייד במקום המגורים	
15	(10) הוצאות החזקת טלפון נייד	
15	(11) הוצאות החזקת רכב	
17	זיכוי ממס בשל תרומות למוסדות ציבור	.3
18	נתונים יסודיים לחישוב המס המגיע לשנת המס 2006	.4
20	סעיפים 45א' ו-47 לפקודה - ניכוי וזיכוי בשל הפקדות לקופות גמל	.5
25	הפרשות לקרן השתלמות בשנת המס 2006	.6
27	תקופת השמירה על מערכת החשבונות ומסמכים אחרים	.7
29	מפקד המלאי ליום 31 בדצמבר 2006	.8
31	חברה משפחתית לפי סעיף 64א' לפקודת מס הכנסה	.9
33	הכנסות משכר דירה למגורים בשנת המס 2006	.10

מספר נושא	הנושא	מספר עמוד
	חלק ב' - לקט תקצירים מחוברות ערך מוסף שפורסמו בשנת 2006	
.1	חקיקה	42
.2	פסקי דין מס הכנסה	43
.3	פסקי דין מס ערך מוסף ומס בולים	46
.4	פסקי דין מיסוי מקרקעין	47
.5	חוזרים ופרסומים של רשויות המס	49
.6	מיסוי בינלאומי	51
.7	פתרונות כוללים ליחידים ולעובדים	53
.8	תמריצים	55

חלק א' - חוזרים

1. היערכות לקראת תום שנת המס 2006 ותחילת שנת המס 2007

כמו לקראת תום כל שנת מס, יש להיערך לביצוע פעולות עד לתום אותה שנה, או לדחיית ביצוע פעולות מסוימות אחרות עד לתחילת השנה העוקבת.

במסגרת חוזר זה נסקור את עיקרי הנושאים שיש להביאם בחשבון, תוך מתן דגש להשלכות תיקון 147 לפקודה שנכנס לתוקפו בתחילת שנת 2006 והביא לשינוי משמעותי במיסוי של נושאים רבים.

חוזר זה מחולק לפרקים הבאים:

פרק א	השלכות תיקון 147 לפקודה (הכנסות פיננסיות ורווח הון)
פרק ב	נושאים הקשורים למיסוי חברות
פרק ג	נושאים הקשורים למיסוי יחידים
פרק ד	הודעות לפקיד השומה

פרק א. השלכות תיקון 147 לפקודה (הכנסות פיננסיות ורווח הון)

1. מבוא

- ריבית באפיקי השקעה שקליים נומינליים ורווחי הון ממכירת אגרת חוב, נייר ערך מסחרי, מלווה או הלואה, שאינם צמודים למדד, יחויבו במס בידי היחיד, בשיעור של 15%, ובלבד שהיחיד אינו בעל מניות מהותי בחברה המהווה מקור להכנסתו זו.

תיקון 147 לפקודת מס הכנסה (תוכנית המסים הרב שנתית) חולל תמורות משמעותיות, בין השאר, במיסוי הכנסות פיננסיות ורווחי הון אצל יחידים וחבר בני אדם, הן לגבי מי שלא חל עליו חוק התיאומים בשל אינפלציה והן לגבי מי שהחוק חל עליו.

2. רווחים והפסדים מניירות ערך סחירים

יחידים

- כללי קיזוז ההפסדים מניירות ערך הנסחרים בבורסה בישראל לגבי יחידים קובעים כדלקמן:

כדי ליצור אחידות בשיעורי המס על הכנסות הנובעות מהון בידי יחידים, נקבע בתיקון 147 כדלקמן:

- שיעור המס המוטל על רווח הון ריאלי, ריבית ריאלית ודיבידנד, בידי יחיד יהא 20%, בין אם מקורם בנכס נסחר בבורסה (בישראל או מחוצה לה) ובין אם לאו, בין אם באפיקי השקעה המנוהלים בידי מוסד בנקאי ובין אם לאו, ובלבד שהיחיד אינו בעל מניות מהותי בחברה המהווה מקור להכנסתו זו. באם היחיד הינו בעל מניות מהותי יחול שיעור מס של 25% בגין רווח הון ריאלי ודיבידנד ושיעור מס שולי בגין הכנסה מריבית.

שנת 2007 ואילך	שנת 2006	
קיזוז הפסד ההון המועבר כנגד רווח ממכירת כל נייר ערך (סחיר או לא סחיר) וכן כנגד ריבית או דיבידנד, ובלבד ששיעור המס עליהם אינו עולה על 20%.	קיזוז הפסד ההון המועבר כנגד רווח במכירת נייר ערך הנסחר בישראל, אג"ח מדינת ישראל או יחידה בקרן נאמנות פטורה.	מכירה שבוצעה עד 31 בדצמבר 2005 וההפסד בגינה טרם קוזז עד לאותו מועד
קיזוז הפסד ההון המועבר כנגד רווח הון כלשהו (לרבות מנכסים לא סחירים)	קיזוז הפסד ההון השוטף כנגד רווח הון כלשהו (לרבות מנכסים לא סחירים) וגם כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו בשל אותו נייר ערך, וכן כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד בשל ניירות ערך אחרים (סחירים או לא סחירים) ובלבד ששיעור המס עליהם אינו עולה על 25%.	מכירה החל מ - 1 בינואר 2006

חברות

- הפסד מניירות ערך סחירים שנמכרו בשנת 2006, ההפסד בגינם יקוזז כנגד רווח הון ריאלי כלשהו (לרבות מנכסים לא סחירים) וגם כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו בשל אותו נייר ערך, וכן כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד בשל ניירות ערך אחרים (סחירים או לא סחירים) ובלבד ששיעור המס עליהם אינו עולה על 25%.

- באם ניירות הערך הסחירים ימכרו בהפסד בשנת 2006 ולא ניתן יהיה לקזז את אותו הפסד כאמור לעיל, אזי בשנת 2007, קיזוז הפסד ההון המועבר יהיה כנגד רווח הון כלשהו (לרבות מנכסים לא סחירים).

לפיכך באם התקבלו/יתקבלו השנה ריבית ודיבידנד כמפורט לעיל, יש לשקול לממש את נייר הערך שטמון בו הפסד, כבר השנה.

- **בכל הנוגע לניירות ערך שטמון בהם רווח המוחזקים על ידי חברות:**

- החל בשנת 2006 רווח זה מסווג כרווח הוני (או פירותי בהתאם למבחני סיווג הרווחים), ומשכך לא יתאפשר קיזוז הפסד עסקי מועבר משנים קודמות כנגד רווח ריאלי מנייר ערך אשר סווג כרווח הון, באם אינו "רווח הון בעסק".

- רווחים מניירות ערך סחירים, מוסו עד תום שנת המס 2005 בידי חברות שחל עליהן פרק ב' לחוק התיאומים, באמצעות סעיף 6 לחוק כמקור נפרד (דהיינו, לא נקבע אם מקור ההכנסה הינו הוני או פירותי), אך נקבע, שלעניין קיזוז הפסדים יראו רווח ריאלי מניירות ערך כהכנסה מעסק ומשכך ניתן היה לקזז הפסדים עסקיים מועברים כנגדו בהתאם להוראות סעיף 28 לפקודת מס הכנסה. עם ביטולו של סעיף 6 לחוק, נקבע שהחל משנת 2006, מכירת ניירות הערך הסחירים, תיחשב כרווח הון לפי חלק ה' לפקודה או כהכנסה פירותית בהתאם למבחני סיווג ההכנסות שהותוו בפסיקה ובפקודה, לרבות לעניין קיזוז הפסדים, ואלה ימוסו בשיעור מס החברות הרגיל. חבר בני אדם שהוראות סעיף 6 לחוק התיאומים לא חלו לגביו לפני פרסומו של תיקון 147 יחוייב במס בשיעור של 25% גם לגבי ניירות ערך סחירים (לרבות ני"ע שנרכשו גם אחרי שנת המס 2005).

- **בכל הנוגע לניירות ערך סחירים שטמון בהם הפסד המוחזקים על ידי חברות :**

- "הפסד ריאלי" ממכירת ניירות ערך כהגדרתו בסעיף 6 לחוק התיאומים, שטרם קוזז עד לתום שנת 2005, יקוזז לפי הוראות המעבר רק כנגד הכנסה ממכירת נייר ערך הנסחר בבורסה.

נטל המס אצל יחיד הינו 20% או 25% באם אותו יחיד הינו בעל מניות מהותי, ואילו נטל המס הכולל על רווח הון בידי חברה וחלוקתו כדיבידנד ליחיד (שהינו בעל מניות מהותי בחברה) יהיה, (החל משנת המס 2010) 43.75% (25% מס חברות + 75% X 25% על הדיבידנד).

- במצב הקבע (החל משנת המס 2010) ישנה כמעט אדישות בין פעילות עסקית באמצעות יחידים (שיעור מס כולל של 44%) לבין פעילות באמצעות חברה וחלוקת דיבידנד לבעל מניות מהותי בה (נטל מס כולל של 43.75%).

לפיכך, באם יש הפסד עסקי שוטף בשנת המס הנוכחית (2006) ולא צפוי בשנה הבאה הפסד הון או הפסד עסקי שוטף, כדאי לשקול מימוש של נייר ערך סחיר שטמון בו רווח כבר בשנת המס 2006.

כמו כן, יש להביא בחשבון את הירידה בשיעור מס החברות 29% בשנת 2007 לעומת 31% בשנת 2006, ועל כן אם טמון רווח בנייר הערך, יש לשקול את דחיית המכירה לתחילת שנת 2007.

3. פעילות באמצעות חברות לעומת פעילות של יחידים

- קיים יתרון מס משמעותי במיסוי רווחי הון של יחידים לעומת חברות.

בשנים 2006-2009 קיים יתרון במיסוי הכנסות רגילות אצל חברות על פני יחידים, כדלקמן:

שנת מס	שיעור המס השולי המירבי על יחידים (כולל ביטוח לאומי)	שיעור המס הכולל על החברה ובעלי מניותיה בחלוקת דיבידנד לבעל מניות מהותי	הפרש מס
2006	49%	48.25%	0.75%
2007	48%	46.75%	1.25%
2008	47%	45.25%	1.75%
2009	46%	44.5%	1.5%

4. הכנסות ריבית שלא ממוסד בנקאי

- בעקבות תיקון 147 הלוואות שניתנות לחברה על ידי יחיד (שאינו בעל מניות מהותי באותה חברה), הכנסת הריבית הריאלית הצמודה בגין תמוסה בידי היחיד בשיעור של 20% והכנסת הריבית שאינה צמודה תמוסה בשיעור של 15%, וזאת חלף מיסוי אותן הכנסות בשיעור המס השולי של היחיד כפי שהיה עד לתיקון 147 לפקודה. לפיכך, יש לשקול הפקדת כספים בחברות לעומת הפקדה בפיקדון בנקאי על בסיס כלכלי, ללא שיקולי מס.

- בתיקון 147 נקבע כי שיעור המס על הכנסות מריבית הנובעות במישרין או בעקיפין מחברה שהיחיד הינו בעל עניין מהותי בה יהא לפי שיעור המס השולי ולא 15%/20%.

5. פירוק חבר בני אדם

- תיקון 147 קובע כדלקמן:

מחד, לא יינתן עוד זיכוי בשל המס ששילמה חברה במכירות הנכסים אגב פירוקה, אך מאידך חישוב הרווחים הראויים לחלוקה בגין "מכירת" מניותיה יעשה עד ליום סיום הפירוק (ולא תחילתו).

תחולת התיקון הינה לגבי חבר בני אדם שהוחל בפירוקו מיום 1 בינואר 2006 ואילך. ואולם בשנות המס 2006-2009, התחולה הינה רק לגבי זכות בחבר בני אדם שיום רכישתה בשנת המס 2003 ואילך. דהיינו, בגין זכות בחבר בני אדם שנרכשה לפני יום ה-31 בדצמבר 2002, ימשיך לחול הדין הישן בשנים המס 2006-2009 ויינתן הזיכוי בגין המס ששילמה החברה המתפרקת (אך חישוב הרווחים הראויים לחלוקה יהיה רק עד לתחילת הפירוק).

להלן טבלה לסיכום מצב הדברים באשר למכירת נכסי ההון של החברה המתפרקת לאחר הכרזת הפירוק:

תחילת הפירוק 2010 ואילך	תחילת הפירוק 2009-2006	
תמורה ללא זיכוי ממס. ר"ל עד סיום הפירוק.	תמורה ברוטו* + זיכוי ממס**. ר"ל עד יום תחילת הפירוק.	יום רכישת המניות לפני 1 בינואר 2003
תמורה ללא זיכוי ממס. ר"ל עד סיום הפירוק.	תמורה ללא זיכוי ממס. ר"ל עד סיום הפירוק.	יום רכישת המניות לאחר 1 בינואר 2003

* תמורה ברוטו – הסכום שקיבל בעל המניות, לרבות המס ששילמה החברה המתפרקת ואשר הובאו בחשבון כזיכוי.

** במכירה של נכסי ההון של החברה לפני תחילת הפירוק, לא מגיע זיכוי ממס, אלא ר"ל בלבד.

6. רווחים ראויים לחלוקה

• עד לתיקון 147 נקבע בסעיף 94 לפקודה, שהוא לא יחול לגבי מכירת מניות סחירות בבורסה. תיקון 147 קובע, שסעיף 94 לפקודה יחול גם לגבי מכירת מניות סחירות בבורסה (לא יחול על יחיד שרכש את המניות החל מיום 1/1/2003), ובלבד שהמוכר הינו בעל מניות מהותי במועד המכירה או במועד כלשהו בשנים עשר החודשים שקדמו למכירה. התחולה לגבי מכירת מניות סחירות היא על רווחים ראויים לחלוקה שנצברו מיום 1 בינואר 2006 ואילך.

לפיכך, לפני רישום מניות למסחר בבורסה, יש להיערך בהתאם (לדוגמא: באם בעלי המניות הינן חברות - חלוקת דיבידנד מתוך רווחים שנוצרו עד וכולל שנת 2005 בפטור ממס, טרם רישום המניות למסחר בבורסה).

פרק ב. נושאים הקשורים עם מיסוי חברות

לתשומת לבכם שיעור מס החברות יופחת בשנת 2007 ל-29% (במקום 31% בשנת 2006). שיעור המס ימשיך להיות מופחת בהדרגה עד לשיעור מס של 25% בשנת המס 2010. בשנת 2008 - 27%, בשנת 2009 - 26%.

הפחתה זו בשיעורי המס מהווה תמריץ נוסף לדחיית הכנסות ולהקדמת הוצאות והכל בהתאם להוראות החוק.

1. הכנסות

• עיתוי ביצוע עסקאות - לפני או אחרי תאריך המאזן (מחזור מכירות, מכירת מלאי מת וכיוצ"ב).

• חיובי ריבית לפי סעיפים 3(ט) ו-3(י) לפקודה על מנת להימנע מחישוב ריבית רעיונית המהווה הכנסה אצל נתן ההלוואה מבלי שמקבל ההלוואה יהנה מהוצאת ריבית.

• קביעת מועד תקבול דמי שכירות מראש (סעיף 88 לפקודה).

• עיתוי מכירת/רכישת נכסי הון לשם ניצול ניכוי, קיזוז או חילוף בשל רווחי והפסדי הון, וכן על מנת לנצל "רווחים ראויים לחלוקה" לאחר מכן, בעת מכירת המניות. (בהקשר זה ראה גם פרק א' לגבי היערכות בגין תיקון 147 לפקודה).

• כאשר קיימים הפסדים עסקיים שוטפים - לשקול הקדמת הכנסות שאינן בהכרח הכנסות מעסק (כגון: דמי שכירות מראש, משיכת פיצויים מקופת גמל, וכיוצ"ב) לשם קיזוזן מההפסדים השוטפים.

• "עבודות ממושכות" (מתייחס בעיקר לקבלנים):

(א) קביעת שיעור הביצוע של "עבודה ממושכת" בהתחשב בהוראות, לפיהן ביצוע בשיעור של 25% לפחות מחייב דווח על רווח, וביצוע של 50% לפחות מתיר קיזוז הפסד.

(ב) לגבי קבלן בונה - קביעת המועד בו יראו בניין שנבנה כ"בניין ראוי לשימוש" - מועד המחייב דווח על ההכנסה/הכרה בהפסד.

(ג) ביצוע תיקונים ואחזקות.

2. ניכויים וזיכויים המותרים על "בסיס מזמנים"

• השלמת תשלומים בשל הוצאות נלוות לשכר (קופות תגמולים, קרן השתלמות, ביטוח מנהלים).

• השלמת תשלומים בשל פיצויי פרישה - לשנה השוטפת לרבות עדכון בגין תוספת שכר; בשל שנים קודמות - באישור הנציבות.

• הקדמת תשלום פיצויים למפוטרים מכספי החברה, פדיון חופשה, דמי הבראה וכיוצ"ב.

• הקדמת תשלומים שונים (ספרות מקצועית, השתלמויות, צרכי משרד, תיקונים והחזקה וכיוצ"ב).

• תשלום הוצאות לתושבי חוץ עד תום השנה, או לחילופין תשלום הניכוי במקור המתאים לא יאוחר משלושה חודשים לאחר תום שנת המס (והעברתו לפקיד השומה תוך 7 ימים מיום הניכוי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מתום שנת המס), על מנת להכשיר את ההוצאה לצרכי מס.

• תשלומים בשל הוצאות מחקר, סרטים, נפט (מוצע לקבל ייעוץ ספציפי לפני ביצוע התשלום).

• תשלום דמי פינוי.

• רכישת קופות רושמות.

• תשלומים בשל תרומות למוסדות מוכרים (ראה בהרחבה חוזר נפרד בחוברת זו).

• גילום הוצאות המהוות טובת הנאה והניתנות לכלל העובדים ואינן ניתנות לייחוס ספציפי לפי שיעור המס השולי החל על עובדי החברה.

3. תקנות פחת מואץ לצידוד שנרכש בתקופה הקובעת

בשנת 2005 נקבעו תקנות המקנות פחת מואץ לצידוד שנרכש בתקופה הקובעת (1.7.2005 עד 30.9.2006) בענפי התעשייה, הבניה, החקלאות והתיירות. **לאחרונה הווארכה התקופה הקובעת עד ליום 31.12.2006.**

לפי התקנות, ניתן לתבוע פחת מואץ (הפחתה של 100% בתוך 2 שנות מס) בשל צידוד המשמש במישרין לפעילות מזכה (כהגדרתה בתקנות), שנרכש בתקופה הקובעת. למעשה הפחת המואץ (השלמה ל-100%) ניתן רק בשנה שאחרי שנת הרכישה.

לפיכך, מי שזכאי לפחת המואץ, צריך לשקול:

א. לדרוש אותו לגבי ציוד שנרכש בתקופה 31.12.05 - 1.7.05 וליהנות מהשלמת הפחת ל-100% כבר בשנת המס 2006.

ב. להקדים רכישות של ציוד עד לסוף שנת המס 2006, על מנת ליהנות מהשלמת הפחת ל-100% בשנת המס 2007.

4. "בעלי שליטה"

• הפקדות לקופת גמל לקצבה, לפיצויים ולקרן השתלמות עבור בעלי שליטה.

• הקדמת תשלומים שיש לנכות מהם מס במקור או תשלום הניכוי במקור.

• ניתן לשלם את ניכוי המס במקור עד תום שלושה חודשים מתום שנת המס (ולהעבירו לפקיד השומה תוך 7 ימים מיום הניכוי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מתום שנת המס), על מנת שההוצאה תותר בניכוי (הכל בתנאי שההכנסה נכללה אצל בעל השליטה בדוח על הכנסותיו לאותה שנה). הוראות אלו חלות אף ביחס לתשלומים לתושבי חוץ.

• ביטוח לאומי - החל מיום 1 בינואר 2004, בעל שליטה בחברת מעטים לא מוכר עוד כעובד שכיר, הן לענין תשלום דמי הביטוח והן לענין הזכאות לגימלאות (לגבי ביטוח אבטלה וביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק מעביד).

• חיוב בעלי שליטה בריבית לפי סעיף 3(ט) לפקודה (הצמדה + 4%).

• זקיפה של הפרשי הצמדה בגין הלוואות בעלים, הוצאות הפרשי הצמדה מוכרות לחברה ופטורות ממס בידי בעל השליטה).

5. תשלומי מס

• השלמת מקדמות בשל "הוצאות עודפות" שיחשבו כמס ששולם על חשבון השנה השוטפת (בעיקר בחברה בהפסדים).

• תשלום יתרת חוב המס עד 31 בינואר 2007 ללא חיוב בהפרשי הצמדה וריבית, או עד תום פברואר 2007 תוך תשלום מחצית הפרשי הצמדה והריבית, או עד תום מארס 2007 תוך תשלום 75% מהפרשי הצמדה והריבית.

• לשקול תשלומי מענקים על מנת להקטין הפרשי הצמדה וריבית המוטלים ממחצית שנת המס בשל הפחתת מקדמות בלתי מוצדקת.

• התאמת המחזור שדווח לצרכי תשלום מקדמות למחזור בפועל והשלמת הפרשים בדוח דצמבר.

• התאמת המחזור ודווח כנ"ל לצרכי מס ערך מוסף.

6. שונות

• סיום הטיפול בחובות מסופקים עסקיים ותביעות כספיות שנויות במחלוקת, מוקדם ככל האפשר עד תום שנת המס, לשם התרתם בניכוי בשנה השוטפת.

• שיקולים לאי חלוקת מענקים ודמי ניהול לבעלי שליטה בהתחשב בפער בין שיעורי המס לגבי חברה ולגבי יחיד.

• השלמת פרטי דיווח על תשלומים וניכויים במקור לגבי סכום התשלום (לרבות בגין תשלומים שלא נוכה מהם מס במקור), סכום הניכוי, שם מקבל התשלום, מענו ומספר תעודת הזהות ובחבר בני-אדם מספר מזהה אחר בצורה מדוייקת כדי למנוע אי התרת הסכומים כהוצאה.

• בדיקת סוג פנקסי החשבונות שיש לנהל מתחילת שנת המס 2007 באם חלו שינויים בפעילות העסק (מחזור, מספר עובדים).

• לצורך התרת הוצאות בגין כלי רכב, יש לרשום את מספר הקילומטרים במונה בתום יום העסקים האחרון של שנת המס.

יש לשמור נתונים אלו גם על מנת שהם יהוו בסיס לרישום מספר הקילומטרים לתחילת שנת המס 2007.

• חברת אם המחזיקה בחברה בת שיש לה רווחים הניתנים לחלוקה כדיבדנד, יש לשקול את חלוקתם לפני תום השנה, כדי להגדיל את "הרווחים הראויים לחלוקה" בחברת האם, במידה ומניותיה ימכרו במהלך שנת 2007.

- הקצאה כנגד מזומן אשר יוזרם על ידי בעלי המניות.

- הקצאה כנגד היוון עודפים או יתרות זכות של בעלי המניות.

(2) יש לבדוק את היקף ההשקעות אשר בוצעו בפועל ביחס לתוכנית המאושרת על מנת שלא להיכנס לחריגה מתוכנית זו. במידת הצורך יש להגיש בקשה לתוספת השקעה.

(3) יש להיערך לקראת הכנה והגשת דוחות ביצוע תקופתיים לחברת ענבל ומרכז השקעות (מסלול חלופי בלבד). טפסים אלה משמשים גם כבקשה להארכת מועד. ניתן לבקש את הארכת תקופת ביצוע ההשקעות במידה ונדרש.

(4) יש לשאוף להקטנת יתרות החובה (חייבים) של בעלי המניות בחברה. יתרות חובה אלו מקטינות למעשה את ההון הנפרע הדרוש לעמידה בתנאי הלימות ההון של התוכנית.

מפעלים מוטבים

- בחינה האם המפעל עומד בתנאים המקדמיים של "מפעל מוטב" - ייצוא של לפחות 25% ממכירותיו ו"מפעל תעשייתי" כהגדרתו בסעיף 51 לחוק.

- בחינת פניה לקבלת אישור מראש מרשות המסים לא יאוחר מתום שישה חודשים מתום שנת הבחירה, בכדי לוודא כי המפעל עומד בהגדרת "מפעל תעשייתי" ושאינו "מפעל קשור" בכל הנוגע להרחבת מפעל או הקמת מפעל.

- בחינת "שנת הבחירה" האופטימלית (רק אם חלפו לפחות 3 שנים מ"שנת הפעלה" של התוכנית הקודמת או שנתיים מ"שנת הבחירה" הקודמת), בכפוף לעמידה בתנאי של "השקעה מזערית מזכה".

- הודעה על שנת הבחירה תינתן לפקיד השומה במועד הגשת הדוח השנתי, אך לא יאוחר מתום 12 חודשים מאותה שנת המס.

פרק ג. נושאים הקשורים עם מיסוי היחיד

- השלמת תשלומים עד תום שנת המס לשם קבלת הטבות מס:

- לקופות גמל (תגמולים ו/או קצבה) ולביטוח חיים (לגבי השינויים שחלו בכללי ההפקדות לקופות והמשיכות מהן החל משנת 2006 - ראה חוזר נפרד בחוברת זו).

7. החוק לעידוד השקעות הון

(לפירוט נוסף לאור תיקון מס' 60 לחוק העידוד - ראה חוזרי לקוחות 7.2005 ו-11.2005)

מפעלים מאושרים

- בדיקת עמידה בתנאי כתב האישור של "מפעל מאושר" (לרבות תנאי ייצוא והעסקת מינימום של עובדים).

- שיקולים לגבי עיתוי רכישת נכסים לפי התכנית המאושרת ומועד התחלת הייצור, בהקשר למועד הרצוי לקביעת שנת הפעלה, מחזור הבסיס והתחלת תקופת ההטבות, ובהתחשב באפשרות לקיום בפועל של תחזיות הייצוא.

- לשקול הקדמת/דחיית הכנסות במקרים של סיום/התחלת תקופת הטבות של כתב אישור כלשהו.

- בדיקת שיעורי הפחת, לרבות כדאיות דרישת פחת מואץ לפי חוק עידוד, או תקנות פחת מואץ 100% לגבי נכסים שנרכשו בתקופה 1.7.05 ועד 31.12.06 (ראה לעיל).

- בחינת חשיפה לפעולות במסלול הטבות חלופי שעוללות להיחשב כתשלום דיבידנד על פי סעיף 51(ח) לחוק.

- בדיקת חישוב הצמדת מחזורי בסיס למדד תפוקות התעשייה או לשער הדולר (כנמוך), למי שיש ייצוא מינימלי של 70%.

- בחינת קיזוזים של הפסדים מועברים ושוטפים, לאור פסק דין כרמל אולפניים בבית המשפט העליון.

- "שיעור השקעת חוץ" בחברה נקבע לפי השיעור הנמוך ביותר ביום מסוים באותה שנה. על כן מומלץ לדחות הקטנת שיעור זה לאחר תום השנה, או להקדים את הגדלתו לפני תום השנה בכדי לקבוע "שיעור השקעת חוץ" גבוה יותר בשנת המס 2007.

- על מנת למנוע חשיפה לפגיעה עתידית במעמד המפעל המאושר ובהטבות המגיעות לו, נדרשים הצעדים הבאים:

(1) יש לדאוג לבצע הקצאת הון מניות עד סוף השנה בשיעור של לפחות 30% מהיקף ההשקעות שבוצעו במהלך שנת 2006. הקצאת המניות יכולה להיעשות בדרכים הבאות:

בהם הוגשו כבר חישובים ואין שומות סופיות, ניתן אף לשקול הגשת דוחות מתקנים.

להרחבה בעניין זה - ראה חוזר לקוחות מס' 16.2006.

מכירת נכסי הון היסטוריים

בגין מכירת נכסי הון (לרבות מקרקעין) ישנים שנרכשו עד וכולל לשנת 1960 יש שיעורי מס רווח הון מופחתים (12%-24%). שיעורי מס אלו עולים ב- 1% נוסף מידי כל שנה ושנה שחולפת. לפיכך על בעלי נכס הון היסטוריים, שבכוונתם למכורם בעתיד הקרוב, לשקול לכרות את הסכם המכירה עוד בשנת המס 2006 בכדי להימנע מעליית שיעור מס רווח הון ב- 1% נוסף.

פרק ד. הודעות לפקיד השומה

רשימת תכנוני מס עליהם יידרש דיווח לרשויות המס

ביום 27 בנובמבר 2006, אישרה ועדת הכספים של הכנסת תקנות ובהן רשימה של תכנוני מס החייבים בדיווח בתחומי מס ההכנסה, מיסוי מקרקעין ומע"מ. יש לציין כי לא כל פעולה הכלולה ברשימה משמעותה שרואים בה תכנון מס שאינו לגיטימי, אלא שהיא חייבת כאמור, בדיווח. התקנות יחולו על פעולה שתבצע בשנת המס 2007 ואילך.

חובת הודעה בכתב ומראש לפקיד השומה על עריכת מפקד המלאי, אם הוא מתבצע במועד שהוא יותר מ-10 ימים ועד חודש לפני או אחרי יום המאזן; האמור לעיל אינו חל על מלאי המתנהל בספר תנועת מלאי באופן המאפשר קביעת יתרות, וכל פריט בו נפקד לפחות אחת לשנה ונשלחה הודעה עד תחילת שנת המס לפקיד השומה על בחירת שיטה זו (ראה גם בהרחבה חוזר בנושא זה).

חברה משפחתית - הודעה על הפיכת חברה לחברה משפחתית יש למסור עד 30 בנובמבר 2006 לגבי שנת המס 2007 (ישנה פרשנות המאפשרת הגשת הודעה זו עד ליום 31 בדצמבר 2006). יצוין שהוראות סע' 1א64 לפקודה לגבי חברה שקופה האמורים להחליף את ההוראות הישנות לגבי חברה משפחתית טרם נכנסו לתוקף (ראה גם בהרחבה חוזר בנושא זה).

• לקרן השתלמות (ראה חוזר נפרד בחוברת זו).

• תרומות למוסדות מוכרים (ראה חוזר נפרד בחוברת זו).

• לגבי עצמאים- הקדמת התשלום למוסד לביטוח לאומי שמועד פרעונו חל ב-15 בינואר 2007, לשם ניצול הניכוי בשנת המס 2006.

• השלמת תשלומי התחייבויות להוצאות לגבי מי שהכנסתו מדווחת על בסיס מזומנים (שכר דירה, חשמל, הוצאות משרד, שכר טרחת עו"ד ורו"ח וכיוצ"ב).

• קביעת מועד תקבול דמי שכירות מראש, בכפוף להוראות החוק המתייחסות להכנסות מהשכרת דירה למגורים.

לתשומת לבכם - הפטור להכנסות מהשכרת דירת מגורים (בשנת 2005 – 5,595 ש"ח לחודש) הופחת ל-3,830 ש"ח לחודש בשנת 2006 (לעניין זה - ראה חוזר נפרד).

• רכישת קופות רושמות לפני תום שנת המס.

• השלמת תשלומים המקנים זיכוי מסכום המס בעד הוצאות להחזקת קרוב במוסד ששולמו עד 31 בדצמבר 2006.

• מומלץ לתושב ישראל המבקש להגר למדינה זרה ומבקש להיחשב כתושב חוץ בשנת המס 2007 להקפיד ולעזוב את ישראל עד ליום ה-29 לינואר 2007, אחרת תחול החזקה (הניתנת לסתירה) שהוא נחשב כתושב ישראל.

מיסוי רווחי הון ושבח על בסיס כלכלי ולא בהכרח על בסיס לינארי – פס"ד אלברט פוליטי

פסק דין אלברט אברהם פוליטי, קבע שמיסוי שבח מקרקעין (וניתן להסיק ממנו גם לגבי רווחי הון) על בסיס לינארי אינו בגדר חזקה חלוטה. לפיכך, יש מקום לבחון עסקאות של מכירת נכסים שנרכשו לפני 1 בינואר 2003 או של נכסי מקרקעין שנרכשו לפני 7 בנובמבר 2001, ובמקרים בהם החישוב הלינארי אינו משקף תשלום מס על בסיס רווח כלכלי נכון, יש לשקול את הגשת החישוב על בסיס השווי הנכון. במקרים

מסויימת (בשנת 2006 סכום של 42,000 ש"ח).
תימסר לפקיד השומה חודש לפחות לפני תחילתה של
התקופה שבעדה נתבע החישוב הנפרד של המס, אלא
אם שוכנע פקיד השומה כי לא ניתן היה למסור את
ההודעה עד למועד האמור, או אז ניתן למוסרה במועד
אחר. דהיינו, יש להודיע את ההודעה לגבי שנת המס
2007 עד ליום 30 בנובמבר 2006.

- דוח מאוחד לצרכי מס לפי חוק לעידוד התעשייה
- "חברת אם" כהגדרתה בחוק לעידוד התעשייה
(מיסים) רשאית להגיש דוח מס מאוחד עם חברות
בנות שבשליטתה, בכפוף לאמור בפרק ו' לחוק, בתנאי
שהחברות הודיעו לפקיד השומה בכתב תוך שנת המס
לגביה מוגש דוח המס המאוחד הראשון על כוונתן
לעשות כן (ניתן לבקש דוח מאוחד רק החל משנת
המס השלישית שלאחר השגת השליטה) לפיכך, מי
שזכאי לדוח מאוחד ורוצה להחיל זאת לראשונה בשנת
המס 2006, צריך להודיע עד ליום 31 בדצמבר 2006.

- תקנות דולריות - הודעה לגבי בחירה של הגשת
דוחות מס לפי התקנות הדולריות לשנת מס 2007 יש
למסור עד 30 בינואר 2007.

- תחילת התעסקות - הודעה על תחילת
התעסקות יש למסור לא יאוחר מיום פתיחת העסק או
התחלת העסק.

- העברת נכסים בתמורה להקצאת מניות לפי
סעיף 104 לפקודה - בכל העברה על פי הסעיף יש
להודיע תוך 30 יום ממועד ההעברה לפקיד השומה
ולצרף את הנספחים המתאימים.

- שווי הסעה מרוכזת המאורגנת על ידי המעביד -
החל מינואר 2005 אין למעביד צורך באישור מוקדם
של פקיד השומה על מנת לפטור את עובדיו ממס בשל
שוויה של ההסעה. כל מעביד אשר עומד בתנאים של
סעיף 9(20) לפקודה ובכללים שפורסמו מכוחו, והודיע
על כך לפקיד השומה, יוכל לפטור את עובדיו מזקיפת
השווי בגין ההסעה. ההודעה תכלול את הפרטים
הבאים: מיקום מקום העבודה, אמצעי התחבורה, קווי
התחבורה הציבורית למקום העבודה והשעות בהן היא
פועלת, מסלולי ההסעה והשעות בהן תופעל ההסעה.
(ראה הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 20/2004).

- "שנת הבחירה" - על חברה המעוניינת בהטבות
מס של "מפעל מוטב" לפי חוק עידוד השקעות הון,
להודיע לפקיד השומה על "שנת הבחירה" בהודעה
שתגיש, בהתאם לסעיף 51ד לחוק, במועד הגשת
הדוח השנתי, אך לא יאוחר מתום 12 חודשים מתום
אותה שנת המס.

- אישור מראש לגבי מפעל מוטב - חברה
המבקשת הטבה במסלול החלופי של חוק עידוד
השקעות הון, רשאית לפנות למנהל רשות המסים
בבקשה לקבלת אישור מראש, לא יאוחר מתום שישה
חודשים מתום שנת הבחירה, על כך שמפעל
שבבעלותה או מפעל שבכוונתה להקים או להרחיב
ממלא אחר התנאים האמורים בהגדרת "מפעל
תעשייתי" או בסייגים של ההגדרה "מפעל קשור".

- חישוב נפרד - הודעה על תביעת בני זוג לביצוע
חישוב נפרד של המס על הכנסתם עד לסכום תקרה

2. נתונים לתיאום הוצאות עודפות לשנת המס 2006

להלן ריכוז הנתונים לתאום הוצאות עודפות לשנת המס 2006 לצורך הכנת הדוח המתואם לצרכי מס לשנת המס 2006:

1. כללי

יש לתאם הוצאות עודפות מכח תקנות לפי סעיף 31 לפקודת מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות וניכוי הוצאות רכב) וכן הוצאות למתן טובת הנאה שנתן מעביד לעובדיו ואשר לא ניתן לייחסה לעובד פלוני. יש לשלם מקדמות בשיעור 45% (בחבר בני אדם שסעיף 3(z) לפקודה חל עליו - 90%) מההוצאות העודפות על בסיס שוטף.

במקרה של חוסר במקדמות, יש לשלם בהקדם את ההפרש כדי לחסוך בהוצאות ריבית, הפרשי הצמדה וקנסות (במיוחד בחברות מפסידות).

לדוח המס שישלח לפקיד השומה, יש לצרף טופס 1235 (דוח על הוצאות עודפות).

2. כיבודים במקום העיסוק

יותר בניכוי רק 80% מההוצאות לכיבוד קל (שתיה קרה או חמה, עוגיות וכיוצא באלה) במקום העיסוק (מקום שבו מנהל הנישום, דרך קבע, את עיסוקו) של הנישום.

לפי חוזר מס הכנסה מס' 14/2000, יוכרו ההוצאות לכיבוד קל הן לאורחים המבקרים במקום העיסוק והן לעובדים. הוצאות מזון ומשקה אחרות, שאינן כיבוד קל, לא יותרו (לדוגמא: ארוחה עיסקית הניתנת לאורח).

3. אירוח

הוצאות בשל אירוח בארץ, אינן מותרות בניכוי כלל, פרט להוצאות אירוח אורחים מחו"ל המותרות בניכוי ללא תקרה, במידה שהן סבירות ונוהל לגביהם הרישום הנדרש (שם האורח והארץ ממנה הגיע, מספר ימי האירוח ונסבותיו, הקשר לספק וסכום ההוצאה).

4. מתנות בשל קשר עסקי (ללקוחות וספקים) ולעובדים לרגל ארוע אישי

4.1 עד ל- 180 ש"ח לשנה.

4.2 אם ניתנה בחו"ל - עד ל- 15 דולר של ארה"ב לאדם לשנה.

4.3 מתנה לעובד לרגל ארוע אישי (חתונה, לידת ילד, בר-מצווה) תותר בניכוי מבלי שתחשב הכנסת עבודה בגבולות הסכומים שבסעיף 4.1 לעיל. סכום מעבר לכך - ייחשב כהוצאה עודפת.

5. אש"ל בארץ לתושב ישראל

לא יותרו סכומים בגין ארוחות שמעל לסכומים שלהלן, אלא אם נזקפו להכנסות העובד:

עם קבלות (בש"ח)			בלי קבלות (בש"ח)		
בוקר	צהריים	ערב	בוקר	צהריים	ערב
1	4	2	1	3	1

לגבי עוסק השווה מחוץ לתחום היישוב שבו נמצא מקום מגוריו הקבוע לפחות 20 ימים בחודש ובמשך לא פחות מ-3 חודשים בשנת מס אחת - יותרו בניכוי, בחודשים האמורים, 60% מההוצאות דלעיל, בכפוף למילוי הוראות התקנות.

לגבי ארוחת בוקר הכלולה במחיר לינה המותרת בניכוי - ראה סעיף 7.

6. הוצאות נסיעה ושהייה בחו"ל

ההוצאה תותר בניכוי אם הנסיעה והשהייה היו הכרחיים לייצור ההכנסה.

סכומי ההוצאות שיותרו בניכוי בשנת המס 2006 - הינם כדלקמן:

א. הוצאות טיסה

הוצאה עבור כרטיס במחלקת תיירים או עסקים - תותר במלואה.

הוצאה עבור כרטיס במחלקה ראשונה - תותר עד לגובה מחיר כרטיס במחלקת עסקים באותה טיסה.

ב. הוצאות לינה

בנסיעה אשר כללה עד 90 לינות - עבור 7 הלינות הראשונות יוכרו כל ההוצאות או 222 דולר ללינה, לפי הנמוך (לפי קבלות).

עבור שאר הלינות (החל מהלילה השמיני) בתקופה הנ"ל - אם מחיר כל לינה לא עלה על 98 דולר, תותר כל ההוצאה. אם ההוצאה עלתה על 98 דולר, יוכרו 75% מההוצאה, אך לא פחות מ-98 דולר ולא יותר מ-166.5 דולר ללינה.

בנסיעה אשר כללה יותר מ-90 לינות - יוכרו ההוצאות לפי קבלות, אך לא יותר מ-98 דולר ללינה עבור כל הלינות.

לענין זה, גם שתי נסיעות או יותר שלא היתה ביניהן שהייה רצופה בישראל של 14 יום לפחות, ייחשבו כנסיעה אחת. נראה כי ימי השהייה בארץ לא יובאו בחשבון מספר הלינות.

ג. הוצאות שהייה (אש"ל)

אם נדרשו הוצאות לינה- 62 דולר לכל יום שהייה. אם לא נדרשו הוצאות לינה- 104 דולר לכל יום שהייה ללא הבדל בתקופת השהייה בחו"ל.

ד. הוצאות בגין שכירת רכב

הסכום שיותר בניכוי יהיה הסכום שהוצא בפועל בגין שכירת רכב לפי קבלות אך לא יותר מ-49 דולר ליום. לפי עמדת שלטונות מס הכנסה, סכום זה כולל את כל ההוצאות לרכב, לרבות דלק, שרותים וכל הוצאה אחרת.

ה. הוצאות בשל חינוך ילדים

לגבי התרת הוצאות לחינוך ילדים בשל שהייה בחו"ל בתקופה רצופה העולה על 10 חודשים: הוצאות אלו יותרו בניכוי (גם בשל תקופת 10 החודשים הראשונים) בשל ילדים שטרם מלאו להם 18 שנה בשנת המס, בסכום שלא יעלה על 557 דולר לחודש לכל ילד. המנהל רשאי להגדיל את הסכום האמור בהתחשב במקום המגורים ובתנאי הלימוד.

ו. הוצאות עסקיות אחרות

הוצאות עסקיות אחרות שנעשו בחו"ל כגון: טלפונים, אירוח ספקים או לקוחות וכיוצ"ב (כנגד קבלות) מותרות בניכוי ללא כל הגבלה.

ז. הגדלת סכומים לגבי ארצות מסוימות

קביעת מס הכנסה שפורסמה בקובץ תקנות 6433 מיום 6 בנובמבר 2005, קובעת רשימת מקומות בהם יותרו בניכוי 125% מסכומי הוצאות הלינה והשהייה הרגילות המותרות בניכוי וזאת מתוקף מיום 1 באוקטובר 2005.

להלן רשימת המקומות לגביהם ניתן לדרוש בשנת 2006 הוצאות לינה ושהייה מוגדלות ל-125% מההוצאות הרגילות:

אוסטרליה	הולנד	עומאן
אוסטריה	הונג-קונג	פינלנד
איטליה	הממלכה	צרפת
איסלנד	המאוחדת	קאטר
אירלנד	(בריטניה)	קוריאה
אנגולה	טיוואן	קמרון
בלגיה	יוון	קנדה
גרמניה	יפן	שבדיה
דובאי	לוקסמבורג	שוויץ
דנמרק	נורווגיה	
	ספרד	

ח. עדכון סכומים

הסכומים הנקובים לעיל בדולרים מתואמים בכל 1 בינואר של כל שנה בהתאם לשיעור עליית המדד בארצות הברית (לפי מדד "ידוע").

ז. הוצאות לינה וארוחת בוקר

א. לגבי הוצאות לינה שהוציא נישום בישראל או באזור, במרחק העולה על 100 ק"מ ממקום העיסוק העיקרי או מקום המגורים: הוצאות יוכרו עד לתקרה המתייחסת להתרת הוצאה בשל לינה בחוץ לארץ החל מהלינה השמינית - ראה סעיף 6ב' לעיל (לינה שעלותה נמוכה מ-98 \$ - כל ההוצאות, לינה שעלותה גבוהה מ-98 \$ תותר 75% מההוצאה בלבד אך לא פחות מ-98 \$ ולא יותר מ-166.5 \$ והכל בשקלים חדשים לפי השער היציג של הדולר כפי שפורסם לאחרונה לפני מועד הלינה).

בקריטריונים הנ"ל, ייחשב הדבר כטובת הנאה ששוויה ייזקף להכנסת העובד.

9. הוצאות החזקת טלפון שאינו נייד במקום המגורים

לא יותרו בניכוי הוצאות בשל החזקת טלפון שאינו נייד במקום מגוריו של הנישום או של בעל השליטה בנישום, אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של פקיד השומה, כי בית המגורים משמש את עיקר עסקו או משלח ידו של הנישום. במקרה זה, ההוצאות שיותר הינם כדלהלן:

9.1 שיחות טלפון בארץ

(1) אם ההוצאה לא עלתה על 19,800 ש"ח לשנה, יותרו בניכוי, הנמוך מבין 80% מהוצאות החזקת הטלפון או חלק מההוצאות העולה על 2,000 ש"ח.

(2) במקרה בו ההוצאה עולה על 19,800 ש"ח לשנה יותר בניכוי חלק ההוצאות העולה על 4,000 ש"ח בלבד.

במקרה בו מקום המגורים שימש את עיקר העיסוק בחלק מהשנה בלבד, יותרו חלק מההוצאות הנ"ל באופן יחסי לתקופת השימוש.

ב. לינה במרחק של פחות מ-100 ק"מ ממקום העיסוק העיקרי או מקום המגורים לא תותר בניכוי כלל, זולת אם שוכנע פקיד השומה שהלינה היתה הכרחית לייצור ההכנסה של הנישום.

הוצאות לארוחת בוקר הכלולות במחיר הלינה יוכרו בניכוי. קרי, לא תחול התקנה המתירה בניכוי רק 1 ש"ח עבור ארוחת בוקר (ראה סעיף 5 לעיל), אלא היא תחשב כחלק מעלות הלינה.

הוצאות אלו לא יחולו על הוצאות לינה שהוציא הנישום במסגרת השתתפות בכנס בתחום עיסוקו.

8. הוצאות ביגוד

הוצאות שהוציא נישום לרכישת ביגוד (לרבות נעליים) בעבורו או בעבור עובדו, שנועדו לשמש לצורכי עבודה וניתן לזהות בהם באופן בולט השתייכות לעסקו של הנישום או שעל פי דין קיימת החובה ללבוש את הביגוד, יותרו בניכוי במלואן אם לא ניתן להשתמש בביגוד שלא לצורכי עבודה (כדוגמת סרבל טיסה, חלוק אחיות, גלימה של עורכי דין, קסדה וכיו"ב). במקרה בו מדובר בביגוד שניתן להשתמש בו גם שלא לצורכי עבודה (כדוגמת חליפת מדים ייצוגית להופעת עורכי דין) יותרו לניכוי 80% בלבד מההוצאה.

על פי עמדת נציבות מס הכנסה, במקרה בו מעביד מממן ביגוד עבור עובדיו אשר אינם עומדים

ניתן לסכם את הטיפול בהוצאות החזקת טלפון שאינו נייד בטבלה כדלקמן:

הסכום שיותר בניכוי בש"ח	סכום הוצאות החזקת הטלפון בשנה בש"ח
0	0 - 2,000
סכום ההוצאה פחות 2,000	2,000 - 10,000
סכום ההוצאה כפול 80%	10,000 - 19,800
סכום ההוצאה פחות 4,000	מעל 19,800

9.2 שיחות טלפון לחו"ל

ההוצאה תותר במלואה, אם נוהל רישום כנדרש (תאריך, שעה, יעד השיחה, פרטי מקבלה, משך השיחה, נושאה ומחירה המשוער). להבדיל מהוצאות טלפון בארץ, אין חובה שמקום המגורים ישמש את עיקר עסקו של הנישום.

10. הוצאות החזקת טלפון נייד

ניכוי ההוצאות בשל החזקת רדיו טלפון נייד מוגבל כדלקמן:

- לא יותר בניכוי הוצאות החזקת רדיו טלפון נייד המשמש בייצור הכנסה בסכום של 1,020 ש"ח (בשנה) או מחצית מההוצאות, לפי הנמוך.

- על אף האמור לעיל, הוצאות מעביד בשל רדיו טלפון נייד, שהועמד לרשות עובד, כמשמעותו בתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד), התשס"ב-2002, יותרו במלואן.

יש לוודא שעובד שהטלפון הנייד הועמד לרשותו (למעט רדיו טלפון שניתן להתקשר ממנו למקום העבודה בלבד) חוייב בשווי שימוש חודשי בגובה מחצית מההוצאה החודשית או 85 ש"ח, לפי הנמוך, והכל בניכוי סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד בשל אותו רדיו טלפון נייד.

- לא יותר בניכוי הוצאות החזקת רדיו טלפון נייד שהוצאו בייצור הכנסת עבודה.

- "רדיו טלפון נייד" - למעט רדיו טלפון נייד המותקן באופן קבוע במרכזיה במקום עסקו או משלח ידו של הנישום.

- חבר בני אדם שהוציא הוצאות רדיו טלפון נייד שאינן מותרות בניכוי לפי תקנות אלה ישלם לפקיד השומה מקדמה בגין ההוצאות העודפות שהוציא, ויגיש דו"ח כפי שנקבע בסעיף 181ב' לפקודה.

יצוין, שלענין **מס ערך מוסף**, נקבע בהוראת פרשנות 1/98 של אגף המכס ומע"מ, שעוסק רשאי לנכות שני שלישים ממס התשומות הכלול בחשבוניות המס שהוצאו לו בגין רכישת טלפון סלולארי ובגין השימוש השוטף בו, זאת בהתאם לתקנה 18 (ב) (2) לתקנות מס ערך מוסף. אם יכול העוסק לקבוע במדוייק את השיעור היחסי של השימוש במכשיר לצרכי העסק (כגון על ידי פירוט שיחות וכדומה), אזי הוא יוכל לנכות את מס התשומות בהתאם.

11 הוצאות החזקת רכב

11.1 יש לתאם הוצאות החזקת רכב, בהתאם לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות רכב), התשנ"ה-1995. ההוצאות שיותרו בניכוי לגבי כל כלי רכב יהיו הגבוה מביין:

מס' הק"מ השנתי העודף על 9,900 ק"מ לחלק במס' הק"מ השנתי כפול סה"כ ההוצאות.

א

25% מההוצאות.

לפיכך, אם הרכב נסע מעל 13,200 ק"מ, עדיפה האופציה של מס' הקילומטרים בפועל.

11.2 סוגי הוצאות החזקת רכב הן רשימה "סגורה" של הוצאות שהוגדרו בתקנות כדלקמן:

רישוי, בטוח מקיף, בטוח חובה, פחת לפי סעיף 21 לפקודת מס הכנסה, דמי שכירות, דלק, שמנים, הוצאות תיקון ואחזקה, הוצאות חניה שלא במקום העיסוק הקבוע.

11.3 יש להקפיד לרשום לגבי כל כלי רכב את מספר הק"מ בתחילת השנה ובסופה (עפ"י המונה). במקרים של רכישה/ מכירה של כלי רכב במהלך השנה, יש לרשום את מס' הק"מ לאותו מועד.

11.4 לגבי חברה- יש להקפיד שבטופס י"א (פחת לצורכי מס) ירשם פחת נצבר מלא לפי שעור פחת שנתי, כנדרש בתקנות (בד"כ 15%), מיום רכישת כלי הרכב (גם אם לא נדרש מלוא הפחת בפועל).

11.5 הוצאות חניה שלא במקום העיסוק הקבוע, שהוצאו בייצור הכנסה יתווספו ל"הוצאות החזקת רכב" ויותרו בניכוי על פי התקנות.

הוצאות חניה במקום העיסוק הקבוע או בסמוך לו, יותרו בדרך כלל במלואן (באם מדובר בתשלום על בסיס קבוע ולא בתשלום לפי שעות חניה בפועל).

11.6 לגבי רכב צמוד לעובד יותרו הוצאות החזקת רכב כדלקמן:

- לא עלה מספר הקילומטרים על 9,900 ק"מ- יותר שווי השימוש ברכב (שנזקף למשכורתו של העובד), ואולם לפי סעיף 18 לחוזר מ"ה 10/95 יותר הגבוה מבין שווי השימוש לבין 25% מההוצאות.

- עלה מספר הקילומטרים השנתי על 9,900 ק"מ- יותר שווי השימוש ברכב בנוסף לסכום שהותר בשל ההוצאות (ראה סעיף 11.1)

להלן נתונים על סכום השווי בשנת 2006 (ש"ח לחודש):

שווי השימוש 1/1/2006	קבוצת מחיר
1,180	1
1,330	2
1,740	3
2,160	4
3,030	5
3,850	6
4,850	7

באם סכום השווי שנזקק לעובד עולה על סכום ההוצאות שיש לתאם בגין אותו כלי רכב, אזי לא ניתן לקזז את הסכום השלילי כנגד סכום חיובי מכלי רכב אחר.

3. זיכוי ממס בשל תרומות למוסדות ציבור

לא הולך לאיבוד בגלל המגבלה של תקרת הסכום או בשל הכנסה חייבת נמוכה מידי (או אפילו הפסד) באותה שנה, וניתן להעביר את הסכום העודף לשלוש שנות המס הבאות.

סכומים מירביים לתרומות בשנים קודמות (בגין שנים שניתן לדרוש בגין זיכוי בדוח המס לשנת 2006 בשל תרומות שלא נוצלו במלואן):

שנת המס 2003 - 2,120,000 ש"ח
 שנת המס 2004 - 2,131,000 ש"ח
 שנת המס 2005 - 2,165,000 ש"ח

על פי נציבות מס הכנסה (הוראת ביצוע מס' 3/2001) יותר זיכוי רק בגין קבלה מקורית בה צוינו במפורש שם התורם (אלא אם היא בסכום שאינו עולה על 400 ש"ח וסכום התרומה הודפס מראש), המילה "תרומה" והטקסט הבא: "למוסד אישור מס הכנסה לענין תרומות לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה".

על-פי סעיף 46 לפקודה ניתן לקבל זיכוי ממס בשל תרומות למוסדות ציבור כדלקמן:

אצל נישום שהוא יחיד - זיכוי מס בשיעור 35%.
 אצל נישום שהוא חבר בני-אדם - זיכוי מס בשיעור מס החברות (31% בשנת 2006).

הסכום המזערי לתרומות - 370 ש"ח.
 הסכום המירבי לתרומות - 2,216,000 ש"ח או 30% מההכנסה החייבת, לפי הנמוך.
 (קיימות הגבלות נוספות אם תובעים גם ניכוי בשל מו"פ).

סכום העולה על התקרה לזיכוי (2,216,000 ש"ח בשנת 2006 - טרם פורסם ברשומות) או 30% מההכנסה החייבת, כנמוך שביניהם, שנתרם באותה שנת מס, יזוכה מהמס בהתאם להוראות סעיף 46(א), בשלוש שנות המס הבאות בזו אחר זו (סכום נומינלי), ובלבד שלא יינתן זיכוי בכל אחת משלוש שנות המס כאמור, בשל סכום כולל של תרומות העולה על התקרה לזיכוי. דהיינו, סכום התרומות ששולם בשנה מסויימת,

להלן הדגמה (באלפי ש"ח):

ט-ח-ה	ח	ז	ו=30%*ב	ה+ג+ד	ד	ג	ב	א
עודף לזיכוי בשנים הבאות (2)	תקרת הזיכוי בפועל (1)	סכום התקרה הנקוב בסעיף 46	תקרת 30%	סה"כ תרומות	תרומה מועברת משנים קודמות	תרומה שוטפת	הכנסה חייבת	שנת המס
300	900	2,120	900	1,200	0	1,200	3,000	2003
100 (3)	1,200	2,131	1,200	1,300	300	1,000	4000	2004
500 (4)	2,165	2,165	2,400	2,665	100	2,565	8000	2005
110 (5)	390	2,216	390	500	500	0	1300	2006
100 (6)	60	2,216	60	160	110	50	200	2007
50 (7)	0	2,216	0	100	100	0	0	2008
0	90	2,216	240	90	50	40	800	2009

הערות:

- (1) הנמוך מבין טורים ה, ו, ז.
- (2) בהתאם להוראת ביצוע 3/2001, החישוב נעשה לפי FIFO, דהיינו, תחילה ניצול הזיכוי בשל עודף התרומות המועברות משנים קודמות והיתרה מיוחסת לתרומות בשנה השוטפת.
- (3) המקור משנת 2004.
- (4) המקור משנת 2005.
- (5) המקור משנת 2005.
- (6) מקורם של 50 ש"ח בשנת 2007 ושל ה-50 ש"ח הנותרים בשנת 2005.
- (7) ה-50 ש"ח משנת 2005 לא יכולים לעבור לשנת 2009.

4. נתונים יסודיים לחישוב המס המגיע לשנת המס 2006

להלן מדרגות המס, נקודות הזיכוי, הנחות סוציאליות, פטורים המתייחסים לפיצויי פרישה, קיצבה וכו' לשנת המס 2006:

1. מדרגות ההכנסה ושיעורי המס ליחידים (שנתי)

בתיקון 147 לפקודת מס הכנסה נקבעה הפחתה הדרגתית בשיעורי המס על יחידים במהלך שנות המס 2006-2010 שיביאו בהדרגה לשיעור מס מקסימלי של 44% בשנת המס 2010. להלן המדרגות המעודכנות לשנת המס 2006:

מס מצטבר	הכנסה מצטברת	מס בכל שלב	שיעור המס	הכנסה
ש"ח	ש"ח	ש"ח	%	ש"ח
5,136	51,360	5,136	*10	עד 51,360
13,954	91,440	8,818	*22	40,080 הבאים
27,248	137,280	13,294	*29	45,840 הבאים
66,042	245,040	38,794	36	107,760 הבאים
132,420	424,440	66,378	37	179,400 הבאים
			49	מעל 424,440

• השיעורים ההתחלתיים של 10%, 22% ו-29% חלים על הכנסה חייבת מיגיעה אישית כהגדרתה בפקודת מס הכנסה. (לגבי הכנסות אחרות שאינן הכנסות מועדפות, שנקבע להן שיעור מס מוגבל - תהיה מדרגת המס הראשונה עד לסכום של 137,280 ש"ח - 30%). שיעורים מופחתים אלו לא יחולו על הכנסה שחייבים לגביה בניהול פנקסי חשבונות ולא נוהלו לגביה פנקסים קבילים.

3. הכנסה מזכה - שנתי

(ראה הסברים ופירוטים בחוזר נפרד לגבי הפקודות לקופות גמל)

- 3.1 "הכנסה מזכה" - כמשמעותה בסעיף 47 לפקודה.
לגבי הכנסת עבודה בלבד 87,600 ש"ח
לגבי הכנסה שאינה הכנסת עבודה בלבד - 122,400 ש"ח
- 3.2 7% תשלום מירבי לעצמאי המקנה ניכוי לתגמולים או לקיצבה 8,568 ש"ח
- 3.3 5% תשלום מירבי לעצמאי המקנה זיכוי לביטוח חיים ולקופת גמל 6,120 ש"ח
- 3.4 סה"כ תשלום לעצמאי המקנה ניכוי וזיכוי 14,688 ש"ח
- 3.5 5% תשלום מירבי המקנה לשכיר ניכוי לתגמולים בגין הכנסת עבודה שהמעביד לא שילם בגינה לתגמולים או לקיצבה ואינה זכאית לקיצבה 4,380 ש"ח

לענין זה נקבע כי:

א. הכנסה מדמי שכירות בידי אדם או בידי מי שהיה בן זוגו בעת פטירתו, מהשכרת נכס ששימש בידי להפקת הכנסה מיגיעה אישית מעסק או ממשלח יד, במשך 10 שנים לפחות לפני תחילת ההשכרה, תחשב כהכנסה מיגיעה אישית.

ב. שיעורי המס ההתחלתיים של 10%, 22% ו-29% יחולו גם על הכנסה חייבת מכל מקור (למעט הכנסה שנקבעה לגביה שיעור מס מיוחד) בידי מי שמלאו לו שישים שנים בשנת המס.

2. נקודת זיכוי - שנתי

- 2.1 שווי נקודת זיכוי אחת 2,136 ש"ח
- 2.2 שווי ¼ נקודות זיכוי 4,806 ש"ח

7. הטבות הניתנות על-ידי מעבידים

כעקרון, אין פטור ממס בגין הנחות ומתנות שקיבל עובד ממעבידו.

לפנים משורת הדין, מסכימה נציבות מס הכנסה שמתנה בסכום סביר שנתן מעביד לעובדו לרגל ארוע אישי בלבד (חתונה, לידת ילד, בר-מצוה) לא תיחשב כהכנסת עבודה, וההוצאה תוכר למעביד במגבלת הסכום המותר בניכוי לגבי מתנות לספקים וללקוחות בשל קשר עסקי.

בשנת המס 2006 תותר בניכוי הוצאה מסוג זה בסכום של 180 ש"ח. סכום העודף על הסך האמור ייחשב כהוצאה עודפת.

8. תשלומים בשל הוצאות להחזקת בן משפחה במוסד

זיכוי ממס בשיעור של 35% בשל הוצאות להחזקת במוסד של אישה, הורה או ילד משותקים לחלוטין וכיוצ"ב. הזיכוי ממס כאמור - יינתן בשל סכומים ששולמו העולים על 12.5% מההכנסה החייבת.

9. תשלומים לביטוח לאומי בשל הכנסה שאינה ממשכורת

ניכוי מההכנסה בגובה 52% מהתשלומים לביטוח לאומי שבוצעו בפועל עד 31.12.06 (לא כולל דמי בריאות). הניכוי אינו ניתן בשל הפרשי הצמדה וקנסות המשתלמים על פיגור בתשלומים.

3.6 7% תשלום מירבי המקנה לשכיר זיכוי לביטוח חיים (סיכון בלבד) וקופת גמל 6,132 ש"ח

3.7 תקרת הפקדה מוטבת (המזכה בפטור על ריבית ורווחים) כמשמעותה בסעיף 9 (א18) 19,920 ש"ח

3.8 רצפת התשלום המזערי המזכה בזיכוי של 25% 1,692 ש"ח

4. התקרה השנתית להפרשות לפיצויים ולקיצבה בשל חבר בעל שליטה המוכרת כהוצאה - סעיף 9(32)

10,250 ש"ח

5. תקרת סכומי מענק הפרישה הפטורים ממס - סעיף 9 (א7)

תקרת הסכום הפטור הינה לפי מועד התשלום כדלקמן:

מועד התשלום	תקרת הסכום הפטור
ינואר - דצמבר 2006	10,250 ש"ח

סכום המענק הפטור ממס עקב מוות הוא 20,500 ש"ח.

6. הפרשות לקרן השתלמות- שנתית

(ראה גם חוזר ספציפי בנוגע להפרשות לקרן השתלמות).

לשכיר שאינו בעל שליטה ולשכיר בעל שליטה- המשכורת השנתית המירבית שההפרשה בגינה פטורה ממס - 188,544 ש"ח (משכורת חודשית בסך 15,712 ש"ח).

לעצמאי, וחבר קיבוץ- ההכנסה המירבית שההפרשה בגינה מזכה בניכוי- 219,000 ש"ח.

יש לשים לב, כי אם מדובר ביחיד עצמאי שיש לו גם הכנסת עבודה - החלק של הכנסת העבודה שבגינה הופקדו כספים על-ידי המעביד לקרן השתלמות יקטין את תקרת ההכנסה מעסק או משלח יד המזכה בניכוי.

5. סעיפים 45א' ו-47 לפקודה - ניכוי וזיכוי בשל הפקדות לקופת גמל

1. תנאים להפקדות וזכאות למשיכה בקופות גמל לעצמאים

החל משנת המס 2006 הפקדה בקופת גמל לתגמולים בגין עמית עצמאי (לרבות הפקדות של שכיר בקופה שפתח באופן עצמאי, בגין הכנסת עבודה שבגינה לא הפריש המעביד לקופה כלשהי) שנולד לאחר שנת 1961 תותר רק בהתקיים אחד משני אלה:

(א) הפקדת רובד ראשון לקצבה - הווה אומר, שולמו בעבורו מהכנסתו המזכה בעבור אותה שנת מס כספים לקופת גמל לקצבה בסכום שלא יפחת מ-16% מהשכר הממוצע השנתי במשק. יחד עם זאת בהוראות מעבר נקבע כי הרובד הראשון יגדל באופן הדרגתי מ-85% מגובה השכר הממוצע במשק בשנת 2006 (כ-1,000 ש"ח לחודש) ועד מלוא השכר הממוצע במשק בשנת 2009 (שנת 2007-90%, 2008-95%).

(ב) לעמית העצמאי יש הסדר קיצבתי עם המעביד, לאמור פנסיה תקציבית.

בעניין הזכאות למשיכת כספים מקופת גמל, הושוו תנאי העמית העצמאי לאלה של העמית השכיר באופן שיהיה ניתן למשוך הפקדות שבוצעו אחרי יום ה-1 בינואר 2006 רק בהגיע העמית לגיל 60 ועברו 5 שנים מיום שהחל להפקיד כספים באותו חשבון.

לפיכך, לפני ביצוע הפקדות לקופת גמל לעצמאים יש לשים לב היטב לשינויים שתוארו לעיל.

2. הגדרות

"הכנסה מזכה" - סך כל הכנסתו החייבת של יחיד, לפני הניכוי על פי סעיף זה ועל פי סעיף 47א, כמפורט להלן, לפי הענין:

(1) לגבי יחיד שהיתה לו רק הכנסת עבודה - עד לסכום של 87,600 שקלים חדשים לשנה [בשנת 2006];

(2) לגבי יחיד שלא היתה לו הכנסת עבודה - עד לסכום של 122,400 שקלים חדשים לשנה [בשנת 2006];

(3) לגבי יחיד שהיו לו הכנסת עבודה והכנסה שאינה הכנסת עבודה, בשל הכנסת עבודה - עד לסכום האמור בפסקה (1) ובשל הכנסה שאינה הכנסת עבודה - עד לסכום האמור בפסקה (2) בניכוי הכנסת העבודה שלו, או בניכוי הסכום האמור בפסקה (1), לפי הנמוך מביניהם, ובלבד שתובא בחשבון, תחילה, הכנסת העבודה שלו.

"ביטוח חיים" - ביטוח מפני הסיכון למקרה מוות של המבוטח, בלא מרכיב החיסכון.

"פנסיה מקיפה" - תכנית פנסיה הכוללת גם תשלומי פנסיה בשל נכות ותשלומי פנסיה לשאירים.

3. סכומים מעודכנים של הכנסה מזכה וסכומים מקסימאליים להפרשות לקופת גמל בשנת 2006

3.1 "הכנסה מזכה" - כמשמעותה בסעיף 47 לפקודה.

לגבי הכנסת עבודה בלבד 87,600 ש"ח

לגבי הכנסה שאינה הכנסת עבודה בלבד - 122,400 ש"ח

3.2 7% תשלום מירבי לעצמאי המקנה ניכוי לתגמולים או לקיצבה 8,568 ש"ח

3.3 5% תשלום מירבי לעצמאי המקנה זיכוי לביטוח חיים ולקופת גמל 6,120 ש"ח

3.4 סה"כ תשלום מירבי לעצמאי המקנה ניכוי וזיכוי 14,688 ש"ח

3.5 5% תשלום מירבי המקנה לשכיר ניכוי לתגמולים בגין הכנסת עבודה שהמעביד לא שילם בגינה לתגמולים או לקיצבה ואינה זכאית לקצבה 4,380 ש"ח

3.6 7% תשלום מירבי המקנה לשכיר זיכוי לביטוח חיים וקופת גמל 6,132 ש"ח

4.4 יש להתחשב בסכום המזערי הקבוע בסעיף 45א(ד) לפקודה (1,692 ש"ח).

5. עקרונות החישוב בסעיף 47 לפקודה (ניכוי)

סעיף 47(ב) קובע, כי יחיד שבשנת-המס שילמו הוא, בן זוגו, ילדו או הורה, סכומים לקופת-גמל לתגמולים או לקופת-גמל לקצבה לטובת אחד מהם, יותר לו לנכות מהכנסתו סכום ששילם, בהתאם למפורט להלן:

5.1 ניכוי בשל הכנסה שאיננה הכנסת עבודה - סעיף 47(ב)(1)

(א) יותר ניכוי בשל הכנסה שאיננה הכנסת עבודה, בקופת-גמל לתגמולים, סכום הנמוך מבין אלה -

(1) הכנסה מזכה שאיננה הכנסת עבודה מוכפלת ב- 7% - $8,568 = (122,400 * 7\%)$.

(2) התשלום בפועל.

(ב) לקופת-גמל לקצבה בלבד, אם הסכום ששילם עולה על 12% מההכנסה המזכה, יותר בניכוי שיעור 7% מן ההכנסה המזכה, וניכוי נוסף בשל החלק העולה על 12% מההכנסה המזכה, בשיעור השווה לשיעור העולה על 12%, אך לא יותר מ-4%.

5.2 ניכוי בשל הכנסת עבודה - סעיף 47(ב)(2)

יותר בניכוי הנמוך מבין אלה:

(1) 5% מההכנסה המזכה שהיא הכנסת עבודה (4,380 ש"ח = $87,600 * 5\%$ ש"ח), שלגביה המעביד לא שילם בעדו לקופת גמל לתגמולים או לקצבה והוא איננו זכאי בשלה לקצבה על פי דין או חוזה.

(2) התשלום בפועל.

5.3 הגדלת הניכוי ליחיד שמלאו לו 50 שנה

תקנות מס-הכנסה (ניכוי תשלומים בעד תגמולים וקצבה), התש"מ-1980 קובעות, כי יחיד שמלאו לו, בתחילת שנת-המס, 50 שנה, יהיה זכאי לניכוי מוגדל בשיעור כמפורט להלן:

(א) 10.5% מהכנסתו המזכה שאינה הכנסת עבודה, אך לא יותר מ"תקרת הניכוי".

3.7 תקרת הפקדה מוטבת (המזכה בפטור על ריבית ורווחים) כמשמעותה בסעיף 9 (18א)

19,920 ש"ח

3.8 רצפת התשלום המזערי המזכה בזיכוי של 25%

1,692 ש"ח

4. עקרונות החישוב בסעיף 45 לפקודה (זיכוי)

4.1 תקרת סכומי הפרשות בשנת 2006 (בכפוף לסכום ההפקדה) אשר בעדם יינתן זיכוי, שווה לסכום כל אלה (1 + 2) :

(1) לגבי הכנסה חייבת שהיא הכנסת עבודה, הנמוך שבין:

(א) הכנסת העבודה כשהיא מוכפלת ב-7%.

(ב) הכנסה מזכה מוכפלת ב- 7% $6,132 (= 87,600 * 7\%)$.

(2) לגבי הכנסה חייבת שאינה הכנסת עבודה, הנמוך שבין:

(א) סך כל ההכנסה החייבת שאינה הכנסת העבודה מוכפלת ב- 5%.

(ב) 122,400 ש"ח בניכוי הכנסת העבודה או 87,600 ש"ח, לפי הנמוך, כשהתוצאה מוכפלת ב- 5% (באם אין הכנסת עבודה - 6,120 ש"ח).

4.2 תקרת סכומי הפרשות לביטוח חיים לא תעלה על הנמוך שבין אלה:

(1) 5% מההכנסה המזכה.

(2) 6,120 ש"ח (= $122,400 * 5\%$).

4.3 סדר הפרשות לענין חישוב הזיכוי הממצה את זכות הניצול בצורה אופטימלית, בכפוף לתקרות לעיל יהיה כדלקמן:

(1) הפרשה לקרן פנסיה, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה.

(2) הפרשה לקרן פנסיה, במסגרת תוכנית פנסיה שאיננה מקיפה, הפרשה לקופת גמל כעמית שכיר והפרשה לביטוח חיים.

חישוב:

(א) תקרה כללית -
 $\text{Min } \{144,000 ; 87,600\} * 7\% = 6,132$

נתון זה מחשב את הסכום המירבי שבגינו ניתן לקבל זיכוי.

(ב) תקרה לגבי ביטוח חיים -
 $\text{Min } \{87,600 ; 122,400\} * 5\% = 4,380$

(ג) חישוב הזיכוי בגין הפרשה לפנסיה מקיפה -

1. $3,600 * 35\% = 1,260$

נתון מחושב זה הוא סכום הזיכוי, והסכום שבגינו ניתן לקבל זיכוי בגין הפקדה לקרן פנסיה.

2. $\text{Min } \{4,800 ; 4,380 ; (6,132 - 3,600)\} * 25\% = 633$

נתון מחושב זה הוא סכום הזיכוי והסכום המירבי שניתן לקבל בגינו זיכוי בשל הפקדה לביטוח חיים. נתון זה הוא הנמוך מבין:

א. סכום ההפקדה בפועל.

ב. סכום ההפקדה המירבי שבגינו ניתן לקבל זיכוי בגין הפקדות לביטוח חיים.

ג. יתרת הסכום שנותרת מסכום ההפקדה המירבי שניתן לקבל בגינו זיכוי. מובהר, כי אם סכום זה (היתרה) עולה על הסכום שמפורט בסעיף ב' לעיל, הזיכוי יינתן לפי הסכום הנמוך מביניהם.

סה"כ זיכוי: $1,260 + 633 = 1,893$

דוגמא ב' - זיכוי לפי סעיף 45 לפקודה

נתונים:

הכנסת עבודה	60,000 ש"ח
הכנסה שאינה מעבודה -	50,000 ש"ח
הפרשה לקרן פנסיה כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה -	4,000 ש"ח
הפרשה לביטוח חיים -	3,000 ש"ח

(ב) 7.5% מהכנסתו המזכה שהיא הכנסת עבודה שלגביה מעבידו לא הפריש לקופות-הגמל השונות, אך לא יותר מ"תקרת הזיכוי".

(ג) אם שילם בעד קצבה יותר מ-15.5% מהכנסתו המזכה, יותר לו זיכוי נוסף בשל החלק העודף על 15.5%. הזיכוי הנוסף יהיה בשיעור העודף על 15.5% אך לא יותר מאשר 6%. הסכום הכולל של הזיכוי לא יעלה על "תקרת הזיכוי".

לענין זה "תקרת הזיכוי" היא: התקרה המתקבלת מהכפלת השיעורים שבסעיפים 47(ב) או 47(ב2), הכל לפי העניין, בתקרת ההכנסה המזכה.

5.4 מניעת הטבת מס כפולה

סכום שנוכה מתשלום על-פי סעיף 47 לא יובא בחשבון שנית לצורך התרת הזיכוי לפי סעיף 45 לפקודה. מכאן עולה, כי רק סכומים שעולים על סכום הזיכוי יובאו בחשבון לצורך הזיכוי שבסעיף 45.

6. להלן דוגמאות להמחשת הזיכויים והזיכויים לפי סעיפים 45 ו-47 לפקודה

(הדוגמאות מבוססות על הנחיית רשות המסים לישראל מס' 2651705 מחודש מאי 2005 - ניתן למצוא בהנחיה הנ"ל דוגמאות נוספות שאינן מעודכנות לסכומים הרלבנטיים בשנת 2006).

יודגש, כי לגבי יחידים המעוניינים להפקיד לקופת גמל לתגמולים במעמד של עמית עצמאי, הדוגמאות המובאות להלן רלבנטיות רק לגבי מי שהפקיד רובד ראשון לקצבה או קיים לגביו הסדר לפנסיה תקציבית או נולד לפני שנת 1961, כמפורט לעיל.

דוגמא א' - זיכוי לפי סעיף 45 לפקודה

נתונים:

הכנסת עבודה -	144,000 ש"ח
הפרשה לקרן פנסיה כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה -	3,600 ש"ח
הפרשה לביטוח חיים -	4,800 ש"ח

חישוב:

ניכוי בגין הכנסה עבודה -

$$\text{Min}\{60,000 ; 87,600\} * 7.5\% = 4,500 < 9,000 .1$$

$$\text{Min}\{122,400 ; 87,600\} * 5\% = 4,380 < 9,000 .2$$

סה"כ ניכוי בגין הכנסת עבודה -

$$\text{Min}\{4,500 ; 4,380\} = 4,380$$

ניכוי בגין הכנסה שאינה מעבודה -

$$\text{Min}\{40,000 ; (122,400 - 87,600)\} * 10.5\% = 3,654 < (9,000 - 4,380) .1$$

$$122,400 * 7\% = 8,568 > (9,000 - 4,380) .2$$

סה"כ ניכוי בגין הכנסת שאינה מעבודה -

$$\text{Min}\{3,654 ; (9,000 - 4,380)\} = 3,654$$

$$\text{סה"כ ניכוי: } 4,380 + 3,654 = 8,034$$

דוגמא ה' - חישוב משולב של סעיפים 45 ו-47 לפקודה

נתונים:

טרם מלאו ליחיד 50 שנה בתחילת שנת המס.

הכנסת עבודה - 150,000 ש"ח (ללא זכויות).

הכנסה שאינה מעבודה - 30,000 ש"ח.

הפרשה לקופ"ג לתגמולים כעמית עצמאי - 9,000 ש"ח.

הפרשה לקרן פנסיה כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה - 2,000 ש"ח.

הפרשה לביטוח חיים - 3,000 ש"ח.

חישוב הניכוי:

ניכוי בגין הכנסת עבודה -

$$\text{Min}\{100,000 ; 87,600\} * 5\% = 4,380 < 9,000$$

ניכוי בגין הכנסה שאינה מעבודה -

$$\text{Min}\{30,000 ; (122,400 - 87,600)\} * 7\% = 2,100 < (9,000 - 4,380)$$

$$\text{סה"כ ניכוי: } 4,380 + 2,100 = 6,480$$

והיתרה (9,000 - 6,480) = 2,520 עוברת לחישוב הזיכוי.

חישוב:

(א) תקרה כללית -

$$\text{Min}\{60,000 ; 87,600\} * 7\%$$

$$+ \text{Min}\{50,000 ; (122,400 - 60,000)\} * 5\% = 6,700$$

(ב) תקרה לגבי ביטוח חיים -

$$\text{Min}\{110,000 ; 122,400\} * 5\% = 5,500$$

(ג) חישוב הזיכוי -

$$4,000 * 35\% = 1,400 .1$$

$$\text{Min}\{3,000 ; 5,500 ; (6,700 - 4,000)\} * 25\% = 675 .2$$

$$1,400 + 675 = 2,075$$

סה"כ זיכוי:

דוגמא ג' - ניכוי לפי סעיף 47 לפקודה

נתונים:

טרם מלאו ליחיד 50 שנה בתחילת שנת המס.

הכנסת עבודה - 100,000 ש"ח (70,000 ללא זכויות).

הכנסה שאינה מעבודה - 50,000 ש"ח.

הפרשה לקופ"ג לתגמולים כעמית עצמאי 9,000 ש"ח.

חישוב:

ניכוי בגין הכנסת עבודה -

$$\text{Min}\{70,000 ; 87,600\} * 5\% = 3,500 < 9,000 .1$$

2. ניכוי בגין הכנסה שאינה מעבודה -

$$\text{Min}\{50,000 ; (122,400 - 87,600)\} * 7\% = 2,436 < (9,000 - 3,500)$$

$$\text{סה"כ ניכוי: } 3,500 + 2,436 = 5,936$$

דוגמא ד' - ניכוי לפי סעיף 47 לפקודה

נתונים:

יחיד שמלאו לו 50 שנה בתחילת שנת המס.

הכנסת עבודה - 120,000 ש"ח (60,000 ללא זכויות).

הכנסה שאינה מעבודה - 40,000 ש"ח.

הפרשה לקופ"ג לתגמולים כעמית עצמאי - 9,000 ש"ח.

חישוב הזיכוי:

א. תקרה כללית -

$$\text{Min} \{150,000; 87,600\} * 7\% + \text{Min} \{30,000; (122,400 - 87,600)\} * 5\% = 7,632$$

ב. תקרה לגבי ביטוח חיים -

$$\text{Min} \{(30,000 + 87,600); 122,400\} * 5\% = 5,880$$

ג. חישוב הזיכוי -

$$1. \quad 2,000 * 35\% = 700$$

$$2. \quad \text{Min} \{(3,000 + 2,520); (5,880 + 2,520)\}$$

$$(7,632 - 2,000) * 25\% =$$

$$\text{Min} \{5,520; 8,400; 5,632\} * 25\% = 1,380$$

$$\text{סה"כ זיכוי: } 700 + 1,380 = 2,080$$

6. הפרשות לקרן השתלמות בשנת המס 2006

העובד ממשכורת, ולא בגין כל מקום עבודה בנפרד, אם הוא עובד במספר מקומות עבודה.

(ג) עצמאי וחבר קיבוץ

4.5% מההכנסה מעסק או משלח יד שאינה עולה על 219,000 ש"ח (ניכוי מירבי של 9,855 ש"ח). הניכוי כהוצאה מותנה בתשלום נוסף של העצמאי או הקיבוץ בשיעור של 2.5%. היינו, על מנת ליהנות מההטבה המקסימלית בשנת המס 2006 יש צורך בהפרשה בשיעור של 7% מההכנסה שאינה עולה על 219,000 ש"ח (הפרשה מירבית - 15,330 ש"ח וניכוי מירבי של - 9,855 ש"ח).

2. תקרה להפרשות לעצמאי שהוא גם שכיר

ישנה מגבלה על התשלומים לקרן השתלמות לעצמאי שיש לו גם הכנסה ממשכורת שבגינה מפריש מעבידו סכומים לקרן השתלמות.

הסכומים שיותרו לניכוי לעצמאי כאמור בגין תשלומיו לקרן השתלמות כעצמאי יקבעו בהתאם להכנסתו כעצמאי [עד לתקרת ההכנסה הקובעת הקבועה בסעיף 17 (א5) - 219,000 ש"ח בשנת 2006] בהפחתת המשכורת שבגינה הפריש לו מעבידו כספים לקרן השתלמות בשנת המס.

(ראה סעיף 2(5) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), תשל"ב-1972).

3. צבירת ותק

לפי סעיף 9(א16) לפקודה, משיכת כספים מקרן השתלמות (קרן והפרשי הצמדה, וכן ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה המוטבת - ראה סעיף 4 בהמשך) פטורה ממס לאחר פטירה, ובחיי בעל החשבון- לאחר חלוף 6 שנים ממועד התשלום הראשון לקרן (לגבי עובד שהגיע לגיל פרישה - לאחר חלוף 3 שנים). לגבי סכומים ששימשו את העובד לצורך השתלמותו - אם חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון.

לענין זה, כתחילת התשלום לקרן ההשתלמות, יכול להיחשב סוף החודש שלגביו שולם התשלום הראשון, אך לא לפני תחילת שנת המס שבה שולם. היינו, ניתן להפקיד לראשונה בקרן ההשתלמות עד 31 בדצמבר 2006 וליהנות מוותק של תחילת השנה.

פקודת מס הכנסה מתירה בתנאים מסויימים ניכוי תשלומים לקרן השתלמות לשכירים, לעצמאים, לחברי קיבוץ ולשכירים בעלי שליטה בחברת מעטים.

להלן ריכוז ההוראות בנושא זה לגבי שנת המס 2006:

1. שיעורי הפרשות

בשנת המס 2006 יותרו בניכוי הפרשות כאמור לקרן כדלקמן (שנתית):

(א) שכיר בעל שליטה

הפרשות החברה בגובה של עד 4.5% מהמשכורת שאינה עולה על 188,544 ש"ח לשנה (15,712 ש"ח לחודש).

ניכוי ההוצאה מותנה בתשלום מקביל של בעל השליטה בשיעור של שליש לפחות (1.5%).

היינו, על מנת ליהנות מההטבה המקסימלית בשנת המס 2006 יש צורך בהפרשה בשיעור של 6% (4.5% חלק המעביד ו-1.5% חלק העובד) ממשכורת שאינה עולה על 188,544 ש"ח (הפרשה מירבית - 11,313 ש"ח וניכוי מירבי של - 8,484 ש"ח).

מובהר בזאת, כי הפרשות המעביד מעבר לשיעור של 4.5% ועד לשיעור של 7.5% מהמשכורת שאינה עולה על 188,544 ש"ח- אומנם לא תותר כהוצאה בידי המעביד אך לא תיחשב כהכנסה בידי בעל השליטה (מותנה בתשלום מקביל של לפחות שליש על ידי בעל השליטה, כאמור לעיל), וכך ניתן למעשה להעביר כספים מהחברה לבעל השליטה בעלות של שיעור מס החברות בלבד. הפרשה בשיעור העולה על 7.5% תיחשב כהכנסת עבודה של בעל השליטה בעת ההפרשה כאמור בסעיף 3(ה) לפקודת מס הכנסה. (בדומה לשכיר שאינו בעל שליטה).

(ב) שכיר רגיל

הפרשות מעביד עבור עובדים שכירים רגילים (שאינם בעלי שליטה) שאינם בגדר הכנסת עבודה (סעיף 3(ה) לפקודה) יותרו בניכוי כדלקמן:

7.5% מהמשכורת השנתית שאינה עולה על 188,544 ש"ח (15,712 ש"ח לחודש) ו-2.5% תשלום מקביל של העובד. (אצל עובדי הוראה: 8.4% ו-2.8% בהתאמה).

עמדת הרשות למסים בישראל הינה שתקרת המשכורת הקובעת הינה בגין הכנסתו הכוללת של

4. מיסוי ריבית ורווחים אחרים בעת המשיכה מקרן השתלמות

עקרונית, ריבית ורווחים אחרים (להבדיל מהקרן והפרשי ההצמדה) המתקבלים בעת פדיון של קרן השתלמות, חייבים במס בשיעור 20% (עד 31/12/05) - 15%.

ואולם, לפי סעיף 9(א16) לפקודה יחול פטור ממס במקרים הבאים:

לגבי משיכת סכומים מקרן השתלמות של שכירים

- יחול פטור מלא על התשואה הנובעת מהפקדות בקרן השתלמות עד המועד הקובע (31 בדצמבר 2002).

- כמו כן, ינתן פטור בגין ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה מוטבת (לגבי הפקדות החל מיום 1 בינואר 2003):

"הפקדה מוטבת" - כל אחד מאלה:

(1) סכום ששילם מעביד, עד גובה הסכום או השיעור שאין רואים אותו, לפי סעיף 3(ה), כהכנסת עבודה בעת ששולם לקרן;

(2) סכום ששילם העובד שהוא אחד מאלה:

(א) סכום שאינו עולה על שליש מהסכום ששילם המעביד בשיעור הקבוע בסעיף 3(ה), בשל משכורתו הקובעת של העובד כהגדרתה בסעיף האמור;

(ב) סכום בשיעור שאינו עולה על 2.5% ממשכורתו הקובעת של העובד;

(ג) סכום בשיעור אחר שנקבע לתשלומי העובד בהסכם קיבוצי שאושר לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, לפני 12 ביוני 2002.

לגבי משיכת תשלומים מקרן השתלמות לעצמאים ולחברי קיבוץ

- יחול פטור מלא בגין התשואה הנובעת מהפקדות בקרן ההשתלמות לעצמאיים עד ליום 30 בנובמבר 2002 (לחברי קיבוץ עד ליום 31 בדצמבר 2002).

- בגין הפקדות שבוצעו החל מיום 1 בדצמבר 2002 (חברי קיבוץ החל מיום 1 בינואר 2003) ינתן פטור בגין ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה המוטבת (סכום של 15,360 ש"ח לשנה בשנת 2006).

7. תקופת השמירה על מערכת החשבונות ומסמכים אחרים

3. הגדרת מערכת חשבונות ומסמכים אחרים לענין תקופת השמירה

3.1 מערכת החשבונות (שחובה לנהל) כוללת:

א. את כל ספרי החשבון (לרבות כרטסת חשבונות) ותעוד (תעוד פנים ותעוד חוץ), לרבות מערכת חשבונות ממוחשבת - שחובה לנהל על פי הוראות התוספת הספציפית לניהול פנקסים, החלה על עסק.

מערכת החשבונות הממוחשבת כוללת גם את התוכנה, טבלאות העזר (כגון טבלאות לתרגום שערי מטבע, טבלאות לניכוי במקור וכיוצ"ב) ואמצעי אחסון ממוחשבים (כגון - סרטים מגנטיים, תקליטורים, דיסקים אופטיים וכיוצ"ב) למעט קובץ זמני (קובץ המשמש כטיוטה בלבד, להבדיל מקובץ קבוע - שבו אין אפשרות למחוק רשומה והרשומות מוספרו באופן אוטומטי במספור עוקב, כשרצף מספרים העוקבים, נשמר מעיבוד לעיבוד במשך שנת המס).

ב. מסמכים נוספים שלגביהם נקבע בהוראות שיש לשמרם יחד עם מערכת החשבונות, כגון: העתקים או ספחים של דוחות תקופתיים למס ערך מוסף; העתקי חשבונות שנתקבלו מהבנק לגבי תקבולים שלא נרשמו בספר קופה, מאחר שהופקדו בבנק ביום קבלתם או למחרת; הוראה דומה קיימת לגבי ספר תקבולים ותשלומים, וכן מסמכים מסוימים שנערכו על ידי קבלנים, סוחרי מקרקעין ורופאים.

3.2 מסמכים אחרים (מסמכים שברשות) כוללים:

מסמכים שאינם בגדר תיעוד חובה לפי ההוראות לניהול פנקסי חשבונות, ואינם חלק ממערכת החשבונות, (כמפורט בסעיף 25 בהוראות).

מסמכים אלה הם: מסמכים סטטיסטיים, הזמנות, רישומים פנימיים בין מחלקתיים, מקור תיעוד אשר נסרק למחשב לצורך משלוחו כמסמך ממוחשב, חוזים ופרוטוקולים, במידה שנוהג הנישום לערכם או לקבלם, וכן

על פי סעיף 25 להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), נקבעו הוראות בדבר תקופת השמירה של מערכת החשבונות וכן מסמכים אחרים שברשות; אמצעי האחסון ומקום שמירתם.

להלן כללי השמירה:

1. מערכת החשבונות שחובה לנהל (כמפורט בסעיף 3.1 להלן).

את מערכת החשבונות חובה לשמור במשך 7 שנים מתום שנת המס שאליה היא מתייחסת או במשך 6 שנים מיום הגשת הדוח לאותה שנת מס, הכל לפי המאוחר.

דוגמה לגבי שנת המס 1999 (השנה האחרונה הרלוונטית בדרך כלל לבדיקה):

המקרה	שנת המס	יום הגשת הדוח	יום סיום חובת השמירה
א'	1999	31.10.2000	31.12.2006 *
ב'	1999	31.05.2001	31.05.2007 **

* 7 שנים מתום שנת המס.

** 6 שנים מיום הגשת הדוח.

2. מסמכים אחרים שברשות (כמפורט להלן)

את המסמכים המפורטים בסעיף 3.2 להלן, חובה לשמור במשך 3 שנים לפחות מיום הגשת הדוח על ההכנסה.

דוגמה לגבי שנות המס 2002 - 2003 (השנים האחרונות הרלוונטיות בדרך כלל לבדיקה)

המקרה	שנת המס	יום הגשת הדוח	יום סיום חובת השמירה
א'	2002	31.1.2004	31.1.2007
ב'	2003	31.8.2004	31.8.2007

תיעוד ופנקסים שאין חובה לנהלם על פי ההוראות, ואשר נוהלו, בין מרצון ובין מכוח דין אחר.

3.3 מסמכים מיוחדים

בטרם השמדת מערכת חשבונות ומסמכים אחרים שברשות, כאמור לעיל, ראוי לשקול ולבדוק אם לא רצוי לשמור בעסק מעבר לתקופות שלעיל, מסמכים מסוימים אשר עשויים להידרש בעתיד, גם מטעמים שאינם קשורים לדיני המס, כגון - מסמכים על רכישת נכסים, חוזי שכירות, הסכמים והתקשרויות לטווח ארוך, מסמכים הקשורים בתנאי עבודה ושכר עובדים ועוד.

4. כללים נוספים

יצוין שההוראות לניהול פנקסי חשבונות מחייבות להחזיק את הספרים במען העסק שצוין בדין וחשבון השנתי על הכנסות (מותר להוציאם זמנית רק לשם ביקורת על ידי רואי חשבון או לשם השלמת רישומים, עיון בהם או הצגתם או לשם מסירת עדות). מי שמחזיק את ספריו שלא במען, חייב להודיע על כך לפקיד השומה.

ההוראות לניהול פנקסי חשבונות מאפשרות לשומרם על גבי אמצעי אחסון ממוחשבים, בתנאי שניתן להפיק מהם פלט מודפס, או לשמרם בצורת העתק צילומי ממוזער (מיקרופיש) אך זאת בתנאים מגבילים מסוימים (על פי המפורט בנספח ד' לסעיף 36 בהוראות לניהול פנקסים).

מסמך ממוחשב ששלח או קיבל הנישום, בחתימה אלקטרונית שבה נחתם, יישמר באמצעי אחסון ממוחשבים, כחלק בלתי נפרד ממערכת החשבונות של הנישום.

8. מפקד המלאי ליום 31 בדצמבר 2006

1. מועד המפקד

31 בדצמבר הוא יום המאזן ותום שנת המס, ולכן יש לערוך את מפקד המלאי לאותו תאריך.

ניתן לפקוד את המלאי תוך חודש ימים לפני יום המאזן או תוך חודש ימים לאחריו, ובלבד שאם המפקד ייעשה יותר מעשרה ימים לפני יום המאזן או יותר מעשרה ימים לאחריו יש להודיע על כך בכתב מראש לפקיד השומה.

אם מפקד המלאי לא יערך ביום 31 בדצמבר - יש להיערך לרישום מדויק של כל הטובין הנכנסים והיוצאים מהעסק בין מועד המפקד בפועל לבין תאריך המאזן ולערוך את התיאומים הנדרשים לקביעת המלאי לתאריך המאזן.

בכל מקרה, נבקשכם להודיענו מראש על מועד המפקד המתוכנן על ידכם.

חובת ההודעה ועריכת התיאומים כאמור לעיל, אינה חלה על מלאי שרישומם מתנהל בספר תנועת המלאי באופן המאפשר קביעת יתרות המלאי שכל פריט בו נפקד לפחות אחת בשנה ונשלחה הודעה לפקיד השומה על בחירה בשיטה זו לא יאוחר מתחילת שנת המס.

2. עריכת המפקד

נא להכין רשימות מלאי שיכללו את כל הטובין שבבעלותכם או ברשותכם. טובין השייכים לאחרים ונמצאים ברשותכם ירשמו בנפרד (כגון טובין באשגרה). כמו כן, עליכם לערוך רשימת הטובין שבבעלותכם והנמצאים, בתאריך המפקד, אצל אחרים (כגון: סחורה שנשלחה לעיבוד וטובין במחסני ערובה).

הרשימות יערכו לפי הקבוצות הבאות: חומרי גלם, חומרי אריזה, חומרי עזר, תוצרת בעיבוד, מוצרים מוגמרים וכד'.

גליונות הספירה יהיו ממוספרים מראש במספר עוקב. בראש כל גליון יציין תאריך המפקד ומקום איחסון הטובין. רצוי לערוך את הרשימה ב- 3 עותקים לפחות.

הרשימות יכללו לפחות פרטים אלו:

- תאור הטובין באופן המאפשר זיהוי סוגם;

- מצב הטובין תוך ציון מצב תקינותם (מיושנים, מקולקלים, במחזור איטי, פסולת וכד');;

- יחידת המדידה (ק"ג, מטרים, תריסים וכד');;

- הכמות (מספר היחידות כאמור לעיל).

לגבי מלאי של מקלטי טלויזיה, מכשירי סטריאו ומכשירי רדיו יש לציין גם את שם היצרן ומס' סידורי של המוצר המוטבע על-ידי היצרן.

רצוי להשאיר מקום ל-2 טורים נוספים שימולאו במועד מאוחר יותר והם: מחיר היחידה ושוי כולל (מספר היחידות מוכפל במחיר).

תוצרת בעיבוד תירשם תוך ציון הכמות ביחידות פיזיות ושלב העיבוד (רמת הגמר) במועד הספירה. רצוי להשאיר 3 עמודות נוספות לחישוב תפוקה שוות הערך (כמות היחידות הפיזיות מוכפל ברמת הגמר), לעלות ליחידה ולשווי הכולל.

הרשימות תרשמה בדיו ולא בעפרון. מבצעי הספירה יחתמו בסוף כל גליון ויצינו את שמם המלא. נציג משרדנו יבקר בשעת הספירה. נבקשכם שוב להודיענו על מועד הספירה לצורך תיאום הביקור.

3. חישוב שווי המלאי

את שווי המלאי ניתן לחשב במועד מאוחר יותר. אין לכלול בחישוב השווי טובין שאינם שייכים לכם (כגון שנמכרו לפני תאריך המאזן), אך יש לכלול פריטים הנמצאים ברשותם של אחרים והשייכים לכם.

השווי יחושב בדרך כלל לפי העלות (לא כולל מע"מ), אך במקרה של טובין שאינם תקינים (ראה לעיל), או שמחיר מכירתם המשוער נמוך מהעלות, יחושב השווי לפי "ערך המימוש הנקי" (שווי שוק בניכוי הוצאות מכירה) והדבר יודגש ברשימה תוך ציון בסיס החישוב. העלות תחושב לפי שיטת "פיפו" (נרי"ר - נכנס ראשון יוצא ראשון) או לפי זיהוי ספציפי של מחיר קניית יחידת הסחורה.

בכל מקרה של ספק או בעיות כלשהן בחישוב השווי נבקשכם להודיענו על כך.

רשימות המלאי יסוכמו בנפרד לפי קבוצות כגון: חומרי גלם, חומרי אריזה, חומרי עזר, תוצרת בעיבוד, מוצרים מוגמרים וכד'.

חישוב שווי המלאי יעשה בדרך כלל על גבי גליונות המפקד. אם החישוב נעשה שלא על גבי גליונות המפקד המקוריים, יש לדאוג לסימון שיאפשר מעקב הדדי בין רשימות המפקד לבין רשימות השווי הסופיות.

4. שמירת הרשימות

רשימות המפקד המקוריות מהוות חלק בלתי נפרד ממערכת החשבונות ויש לשמרן במשך שבע שנים מתום שנת המס או שש שנים מיום הגשת הדוח על ההכנסה, כמאוחר שבהם.

פקידי השומה נוהגים לדרוש לעיתים את רשימות מפקד המלאי זמן קצר לאחר תאריך המאזן. במקרים כאלה עליכם להמציא לפקיד השומה, מיד עם קבלת הדרישה, העתק אחד מרשימות המפקד המקוריות מבלי להמתין לחישוב השווי.

9. חברה משפחתית לפי סעיף 64א' לפקודת מס הכנסה

חלקם בזכויות לרווחים, ההכנסה המיוחסת מהחברה לא תיחשב להכנסה מיגיעה אישית, אלא אם בעל המניות מילא תפקיד פעיל בחברה.

2. הוראות תחולה והוראות מעבר

ההוראות בדבר חברה שקופה וביטול מעמד החברה המשפחתית יחולו רק מיום כניסתן לתוקף של כל התקנות על פי סעיף 1א64 לפקודה. למרות שחלפו כבר מספר שנים מאז פרסומו של תיקון 132 לפקודה, עד כה טרם נקבעו התקנות כאמור, ונראה כי גם לגבי שנת המס 2007 ימשיכו לחול ההוראות לגבי חברה משפחתית.

מאחר שהמעמד של החברה המשפחתית אמור להתבטל עם כניסתן לתוקף של ההוראות בדבר חברה שקופה, נקבעו הוראות מעבר להפיכת חברה משפחתית וחברת בית לחברה שקופה וכיצד תחולק יתרת ההפסד שנותרת בחברה המשפחתית. יצוין, שהאפשרות להיחשב כחברת בית לא בוטלה. על חברת בית ועל חברה משפחתית אשר היו חברות כאמור ביום פרסומו של תיקון מס' 132 לפקודה (4 באוגוסט 2002) יחולו הוראות אלה:

א. על אף תנאים מסויימים שנקבעו על מנת להיות חברה שקופה (מניות מאותו סוג והודעה תוך 60 יום מיום ההתאגדות), חברת הבית או החברה המשפחתית תהיה חברה שקופה ביום כניסתו לתוקף של סעיף 1א64 לפקודה, אלא אם כן ביקשה החברה מפקיד השומה, בתוך 60 יום מהמועד האמור, שלא להיות חברה שקופה.

ב. ביקשה חברה משפחתית שלא להיות חברה שקופה, תחדל מלהיות חברה משפחתית ביום כניסתו לתוקף של סעיף 1א64 לפקודה.

חברה שהפכה להיות חברה משפחתית רק לאחר פרסומו של החוק, תוכל להיחשב לחברה שקופה, בכפוף לקיום כל התנאים הבאים:

- (א) היא התאגדה בישראל ביום פרסומו של התיקון (4/8/2002) ואילך.
- (ב) לא חלו בה שינויי מבנה כאמור בחלק ה-2 לפקודה ולא הועברו אליה נכסים כאמור באותו חלק.
- (ג) התקיימו בה כל התנאים הקבועים בסעיף 1א64.

1. החברה המשפחתית והחברה השקופה לאור תיקון 132 לפקודת מס הכנסה

כידוע, לחברה משפחתית (חברה שכל חבריה הם בני משפחה) שלפי סעיף 64א' לפקודת מס הכנסה (להלן- הפקודה) ישנם מספר יתרונות, שהבולטים שבהם הוא הפטור ממס נוסף בשל חלוקת רווחים לבעלי המניות שצברה החברה המשפחתית (רלוונטי בעיקר לרווחים פטורים ממס או מוגבלים במס). מאידך, הכנסות רגילות או הכנסות מדיבידנד יחויבו במס לפי שיעור המס החל על היחיד.

במסגרת תיקון מס' 132 לפקודת מס הכנסה (שתחולתו הכללית משנת המס 2003) נקבע, במקום חברה משפחתית, מבנה התארגנות חדש של "חברה שקופה" (סעיף 1א64 לפקודה), בדומה למבנה של S Corporation הקיים בארה"ב. מבחינת דיני התאגידים מתקיים החיץ המשפטי בין בעל המניות לבין החברה ותישמר האחריות המוגבלת. לעומת זאת, לצרכי מס מורם מסך ההתאגדות, וההכנסות וההוצאות ייוחסו לכל בעלי המניות לפי חלקם ברווחי החברה, כאילו פעלו שלא באמצעות חברה אלא בפעילות ישירה. הסדר זה מאפשר לנישומים בעלי חברות לבחור את משטר המס הנוח להם בהתאם לצרכיהם הכלכליים, תוך שמירת היתרונות הגלומים בחברה כגון פיקוח ציבורי, דיווחים וכו'. הוספת סוג חדש זה של חברה מגוון ומרחיב את אפשרויות ההתארגנות המבנית של גופים עסקיים, ואמור לתרום ליתר התייעלות בסקטור העסקי.

כ"חברה שקופה", נחשבת חברה העומדת במספר תנאים וביניהם: חברה פרטית שכל בעלי מניותיה יחידים תושבי ישראל, לא ניתן לשנות את סיווגה כחברה פרטית, לחברה יש סוג אחד של מניות למעט לעניין זכויות הצבעה ולא ניתן לשנות את זכויות המניות למעט שינוי בזכויות ההצבעה, הזכות לרווחי החברה מוקנית מכוח המניות בלבד, זכותו של בעל מניות לרווחים זהה לזכותו בנכסי החברה בעת פירוקה, החברה אינה מוסד כספי, ניתנה הודעה לפקיד השומה תוך 60 ימים מיום ההתאגדות על רצונה להיחשב לחברה שקופה כאשר ההודעה חתומה על ידי כל בעלי המניות. כפי שעולה, חברה שקופה לא תוכל לחדול מלהיחשב חברה שקופה, אלא אם הפרה את אחד מהתנאים האמורים לעיל.

במסגרת הוראות המיסוי של חברה שקופה נקבע, בין היתר, כי הכנסתה החייבת והפסדיה של החברה בכל שנה יחושבו במישור החברה ויוחסו לבעלי המניות לפי

חברה משפחתית זכאית לבטל את מעמדה ככזו והודעה על כך צריכה להינתן במועד הגשת הדוח לאותה שנת מס. יצויין, שעל פי פס"ד אריה דגן (עמ"ה 504/99), המועד אליו התכוון המחוקק הוא המועד הקבוע להגשת הדוח, בהתאם להוראות סעיף 131 לפקודה, ולא המועד שבו הוגש הדוח בפועל (באותו מקרה הוגש הדוח לשנת המס 1988 רק בחודש יולי 1993).

חברה שחדלה להיות חברה משפחתית לא תוכל לשוב ולבקש להיות חברה משפחתית לפני תום שלוש שנות מס מהשנה שבה חדלה להיות חברה משפחתית.

חברה שהתאגדה לפני פרסומו של תיקון 132 והיתה לחברה משפחתית אחרי יום פרסומו (או חברה משפחתית שהתאגדה לאחר התאריך הנ"ל כאמור בפיסקה לעיל, אשר ביקשה שלא להיות חברה שקופה) תחדל מלהיות חברה משפחתית ביום כניסתו לתוקף של סעיף 1א64.

ג. הפסדי החברה המשפחתית שהיתה לחברה שקופה ושלא קוזזו על ידי הנישום המייצג עד ליום שבו היתה לחברה שקופה, יותרו בקיזוז רק כנגד הכנסותיו של הנישום המייצג, אלא אם כן ביקשו כל בעלי המניות לחלק את יתרת ההפסד כאמור ביניהם, בהתאם ליחס החזקותיהם בחברה המשפחתית.

ד. היתה החברה המשפחתית לחברה רגילה, הפסדיה אשר לא קוזזו על ידי הנישום המייצג עד היום שבו היתה לחברה רגילה, יותרו בקיזוז כנגד הכנסותיה, אם ביקשו זאת כל בעלי מניותיה.

ה. על אף האמור בפסקאות הקודמות, הפסדיה המועברים של החברה המשפחתית בתקופה שקדמה לתקופת ההטבה יותרו בקיזוז כנגד הכנסות החברה בלבד.

ו. לענין חברה שקופה שהיתה חברת בית או חברה משפחתית ערב תחילתו של התיקון, יראו גם את שנות המס שבהן היתה חברה כאמור, כשנות ההטבה (ולא רק את השנים בהן היא חברה שקופה).

3. הגשת בקשה להפיכת חברה רגילה לחברה משפחתית בשנת 2007

על-פי סעיף 1א64 לפקודה יש למסור הודעה לפקיד השומה על הפיכת חברה רגילה לחברה משפחתית לא יאחר מחודש לפני תחילתה של שנת המס (אם כי ישנה פרשנות המאפשרת הודעה עד ליום 31 בדצמבר 2006) או תוך שלושה חודשים לאחר התאגדותה (הכל לפי הענין). יש לצרף להודעה טופס מיוחד (מס' 2585).

מאחר שעד כה לא הותקנו התקנות לפי סעיף 1א64 וספק רב אם תקנות כאמור יותקנו עד לסוף שנת 2006, נראה שמועד הכניסה לתוקף של ההוראות לגבי חברה שקופה וביטול מעמד חברה משפחתית ידחה עד לתחילת שנת המס 2008, כך שנראה שגם בשנת המס 2007 יהיה בתוקף המעמד של חברה משפחתית.

יודגש, חברה רגילה (שהתאגדה לפני 4 באוגוסט 2002) שהפכה רק בשנת המס 2003 ואילך לחברה משפחתית- לא תוכל להיחשב כחברה שקופה בעתיד.

10. הכנסות משכר דירה למגורים בשנת המס 2006

1. מבוא

בספר חוקים 1949 מיום 11 ביולי 2004 פורסם תיקון מס' 11 לחוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים) (הוראת שעה), התש"ן-1990 (להלן - "החוק").

במסגרת תיקון זה הוקטנה משמעותית תקרת הפטור ממס (שהייתה נהוגה עד וכולל לשנת המס 2004), על השכרה למגורים של דירות מגורים, בשנות המס 2005 ו-2006 ואילך (בשנת 2005 - 75% מהתקרה שהייתה בשנת 2004, ובשנת 2006 - 50% מתקרה זו).

כתוצאה מתיקון זה, קטנה הכדאיות או האפשרות של השימוש בפטור. חוזר זה בא לסקור בפני המשקיע את האפשרויות העומדות כיום, למיסוי הכנסות מהשכרת דירת מגורים בישראל.

יצויין כי בהצעת חוק ההסדרים לשנת 2007, מוצע להפוך את החוק הנ"ל, שנקבע כהוראת שעה, לחוק קבוע, כשסכום תקרת הפטור ישאר אף הוא קבוע (למעט הצמדה למדד) בסכום חודשי של 3,830 ₪.

להשלמת התמונה, סוקר חוזר זה את מצב המיסוי בגין השכרה בחו"ל.

2. המסלולים השונים

הכנסות פסיביות מהשכרת דירה למגורים בישראל בידי יחידים נישומות בשלושה מסלולים: הראשון, מסלול פטור וזאת עד לתקרה מסוימת, השני מסלול מס מופחת בשיעור 10% ומסלול שלישי - החייב במס מלא מחד, ומאידך מאפשר לדרוש הוצאות.

לגבי הכנסות מהשכרה בחו"ל (ללא אבחנה בין דירת מגורים למקרקעין אחרים) קיימים שני מסלולים כדלקמן:

מסלול חייב, שבו פרט לניכוי ההוצאות ניתן אף לקבל זיכוי בגין המס ששולם בחו"ל או מסלול בו ישולם מס על ההכנסה ברוטו (אך לאחר ניכוי פחת) בשיעור 15%, ללא מתן אפשרות להתיר הוצאות אחרות וללא מתן זיכוי מהמס החל בחו"ל, וזאת בהתאם להוראות סעיף 122א לפקודה.

לצורך המחשה מובאים בנספח א' (השכרה בישראל) ובנספח ב' (השכרה בחו"ל) דוגמאות לבחינת הכדאיות בבחירת המסלולים השונים ואפשרות השילוב ביניהם.

3. ניכוי במקור בגין תשלום הכנסות שכירות

תקנות מס הכנסה (ניכוי מתשלום דמי שכירות), התשנ"ח-1998, (להלן - "התקנות"), מחייבים שוכר לנכות מס במקור בשיעור 35% מדמי השכירות המשולמים למשכיר, באם ניתן היה לתבוע הוצאה זו בניכוי. בד בבד קובע סעיף 32א לפקודה, שמי שהיה חייב לנכות מס במקור ולא ניכה, לא תותר לו ההוצאה בניכוי. לאור זאת, באם השוכר אינו יחיד שהדירה משמשת אותו למגורים בלבד, יש להצטייד בפטור או באישור מוקטן על ניכוי במקור מרשויות המס, וזאת מראש.

הכנסות מהשכרה למגורים בישראל

להלן התייחסותנו לסוגי המסלולים השונים ולאפשרות השילוב ביניהם, לרבות המחשה באמצעות דוגמאות מספריות:

4. מסלול פטור

4.1 החוק פוטר ממס הכנסות מהשכרה למגורים של דירות מגורים בישראל (בידי משכיר שהוא יחיד, לרבות נישום מייצג בחברה משפחתית, בהשכרה לשוכר שהוא יחיד או חבר בני אדם שקבע לעניין זה נציב מס הכנסה), וזאת עד לתקרה, שנכון לשנת 2004 היתה 7,390 ש"ח לחודש, בשנת 2005 75% מסכום זה (לאחר הצמדה לש.ע.מ השנתי), קרי 5,595 ש"ח לחודש, ובשנת 2006 50% מסכום זה (לאחר הצמדה), קרי 3,830 ש"ח לחודש.

4.2 החוק מגדיר דירת מגורים כדירה בישראל או באזור המיועדת לשמש לפי טיבה למגורים, למעט דירה הרשומה או שיש לרשמה בפנקסים שחייבים לנהל לגבי הכנסת המשכיר מעסק. פועל יוצא מכך, שכל דירות המגורים של המשכיר שאינן במסגרת עסק, עונות להגדרה זו.

4.3 החוק מגדיר את המונח "דמי שכירות" ככולל את התמורה מהשכרת דירת מגורים אחת או יותר, המשמשת למגורים, לשוכר שהוא יחיד, או חבר בני אדם שאושר על ידי הניציב.

לפיכך, נראה שלא ניתן לבחור במסלול זה בדיעבד לגבי שנת 2006, למי שלא שילם מקדמות אלו באותה שנה.

יש להקפיד לשלם את המקדמות השוטפות בשנת 2007, למי שרוצה לבחור במסלול זה בשנת 2007.

6. מסלול חייב

במסלול זה משולם מס מלא על ההכנסה נטו, לאחר קיזוז הוצאות וכיו"ב, כנהוג לגבי כל הכנסה עסקית אחרת.

7. בחינת שילוב בין המסלולים השונים

7.1 כפי שראינו, אף אחד מהמסלולים פחותי המס (פטור או 10%) לא חל על הכנסה מעסק, ולכן במקרה בו פעילות היחיד המשכיר מגיעה לכדי עסק, פתוחה בפניו, אך ורק האפשרות של מסלול חייב מס, הכולל כמובן הכרה בהוצאות. ואולם, באם לדוגמא, למשכיר יש בנין המכיל מספר רב של דירות להשכרה, המהווה עסק, ובנוסף מספר דירות נוספות במקום אחר, שבגינם ההכנסה הינה פסיבית, הרי שאין מניעה כי על ההכנסה העסקית ישולם מס רגיל ואילו על הדירות האחרות יחול מסלול הפטור או מסלול ה-10%, לפי העניין.

7.2 **שילוב מסלול פטור ביחד עם המסלולים האחרים** - השילוב בין מסלול פטור למסלול מס בשיעור 10% כמעט תמיד אינו כדאי, היות וכפי שראינו (בסעיף 4 לעיל), בפרק מסלול הפטור, לשון החוק הדווקנית קובעת כי בחישוב תקרת הפטור יילקחו כל דירות המגורים בחשבון, דהיינו גם כאלה שאינן במסלול הפטור אלא במסלול ה-10%. לדוגמא, דירה שהושכרה למגורים עבור חברה, או דירה המיועדת לשמש לפי טיבה למגורים, אך הושכרה לפעילות עסקית.

אנו בדעה, כי לשון החוק מאפשרת שילוב, כך שלגבי דירה מסוימת יחול חוק הפטור ועל הדירה הנוספת יידרש מסלול ה-10%. ברם, תקרת הפטור ממס תקטן בכל הסכומים שיחויבו במסלול 10% מס, ולכן אפשרות השילוב הנ"ל מוגבלת ורלבנטית במקרים הבאים:

(1) בהשכרת מספר דירות מגורים - רק כאשר סך ההכנסות הינן גבוהות מתקרת הפטור אך נמוכות מכפל תקרת הפטור.

(2) כאשר ההכנסות מהשכרת דירות המגורים נמוכות מתקרת הפטור, אך השכרת חלק מהדירות לא עונה לתנאי הפטור כאמור בחוק הפטור, אך עונה על התנאים כאמור בסעיף 122 לפקודה.

4.4 סעיף 2 לחוק קובע כי הפטור יחול על הכנסה מדמי שכירות (כפי שהגדרנו לעיל) ובתנאי שלא הייתה ליחיד הכנסה מהשכרת דירות מגורים בסכום העולה על התקרה (כאשר ההכנסה עולה על התקרה, אך פחותה מכפל התקרה, נקבע מנגנון בו כל שקל עודף מפחית שקל מהסכום הפטור עד התקרה).

4.5 עיון מדוקדק בלשון החוק יראה כי בעוד שהתמורה "הפטורה" הינה רק זו הנכללת בגדר "דמי שכירות" כהגדרתם בחוק, הרי חישוב התקרה כולל בתוכו כל הכנסה מהשכרת דירות מגורים, לרבות לדוגמא דירות המושכרות למי שאינו יחיד או חבר בני אדם שאושר על ידי הנציב, וכן דירה המיועדת לשמש לפי טיבה למגורים אך אינה משמשת ככזו בפועל, הכנסותיה מחד יחושבו לצורך תקרת הפטור, אך כמובן לא ייהנו מהפטור עצמו.

4.6 **נציין, כי לדעת חלק מפקידי השומה, אין להתיר בניכוי חלק יחסי של הוצאות הפחת כנגד סכום ההכנסה החייבת במס (הסכום העולה על תקרת הפטור).**

5. מסלול מס בשיעור 10%

5.1 סעיף 122 לפקודת מס הכנסה (להלן - "הפקודה") מאפשר מסלול המטיל 10% מס בלבד על ההכנסה ברוטו מהשכרת דירת מגורים, וזאת ללא קביעת תקרה לגובה ההכנסות.

5.2 הדרישות היחידות בסעיף הינן, שהמשכיר הינו יחיד (לרבות נישום מייצג בחברה משפחתית), ושהדירה המושכרת משמשת למגורים בישראל. אין כל חשיבות לזהות השוכר, יחיד, חברה או אחר. די בכך כי הדירה משמשת למגורים בישראל.

נציין, כי אף מסלול זה לא יחול על הכנסה של יחיד המהווה הכנסה מעסק כאמור בסעיף 12(1) לפקודה.

מי שבחר לשלם מס במסלול זה, לא יהא זכאי לנכות פחת או הוצאות אחרות ולא יהיה זכאי לקיזוז, לזיכוי או לפטור מההכנסה מדמי השכירות או מהמס החל עליה. לענין חישוב מס השבח החל במכירת הדירה, יווסף לשווי המכירה הסכום המירבי של הפחת או ההפחתה שניתן היה לנכותו, אילולא האיסור לנכותו במסלול זה.

5.3 מסלול זה מחייב תשלום מקדמות שוטפות לפקיד השומה. מקדמות אלו יש לשלם תוך 30 יום מקבלת ההכנסה משכירות, בגין כל תקבול ותקבול, או במקרים בהם מקבל ההכנסה במילא משלם מקדמות בגין עסקיו האחרים, במסגרת תשלום המקדמות השוטפות.

9. הדגשים

9.1 **בחירה במסלול מס בשיעור 10%, חייבת להיעשות מראש**, היות ותנאי לתחולתה הינו תשלום המס תוך 30 יום מקבלת ההכנסה, או למי שמשלם מקדמות מס רגילות, יחד עם תשלום המקדמות.

9.2 אין כל מניעה כי בכל שנה ושנה ייבחר המסלול המטיב ביותר עם נישום, וזאת בכפוף לאמור בסעיף 9.1 לעיל.

10. הכנסות מהשכרה בחו"ל

10.1 דירת מגורים בחוק הפטור הינה דירה בישראל ובאזור, ולכן אין מניעה לשילוב בין מסלול הפטור לפי החוק לדירה בישראל לבין כל מסלול לגבי דירה בחו"ל, שהינו מסלול נפרד לחלוטין שאינו רלבנטי להכנסות ההשכרה בישראל.

10.2 למותר לציין, שאף לעניין מסלול 10%, אין כל מניעה בשילוב עם הכנסות מחו"ל, וזאת כפי שראינו אף לגבי שילוב עם מסלול חייב בישראל.

יצוין, כי לגבי הכנסות מהשכרה בחו"ל אין כל אבחנה בין דירת מגורים למשרד, וכיו"ב.

10.3 לבעלי הכנסות מהשכרה בחו"ל קיימים שני מסלולים:

מסלול חייב, שבו פרט לניכוי הוצאות ניתן אף לקבל זיכוי בגין המס ששולם בחו"ל או מסלול בו ישולם מס על ההכנסה ברוטו (אך לאחר ניכוי פחת) בשיעור 15%, ללא מתן אפשרות להתיר הוצאות אחרות וללא מתן זיכוי מהמס החל בחו"ל, וזאת בהתאם להוראות סעיף 122א לפקודה.

10.4 אין כל מניעה כי ייערך חישוב לגבי כל נכס ונכס ועל פי תוצאות המס, על נכס א' יוחל מסלול 15% ועל נכס ב' יוחל המסלול החייב.

10.5 מלשון החוק ניתן להסיק לכאורה שאין מניעה, כי בכל שנה ושנה יבחר מסלול שונה בחו"ל, לגבי אותו הנכס, וזאת לאור תוצאות המס המשתנות (גידול/קיטון בהוצאות), היות ולשון החוק שותקת בעניין, ולכן זכאי הנישום לבחור את האופציה המטיבה עמו.

10.6 **מהדוגמאות בנספח ב' ניתן לראות, שכל שסכום הפחת גבוה יותר ושיעור המס בחו"ל נמוך לעומת שיעור המס בישראל, כך עולה עדיפות מסלול ה-15% לעומת המסלול החייב.**

לדעתנו, ניתן לשלב אף את המסלול הפטור עם המסלול החייב כאשר קיימות מספר דירות, ככל שהכניסה למסלול החייב אינה מחויבת בדין, דהיינו אין המדובר בהכנסה מעסק אלא בהכנסה פסיבית והנישום בחר מסיבותיו הוא (לדוגמא, פחת ומימון גבוהים) להיכנס למסלול החייב. ואולם, אף כאן, ההכנסה במסלול החייב תופחת מתקרת הפטור ובמרבית המקרים יצא שכרנו בהפסדנו.

לפיכך, כאשר סך ההכנסות מהדירות אינו עולה על תקרת הפטור אין כדאיות בשילוב מסלול הפטור ביחד עם המסלולים האחרים, אולם אם סך ההכנסות עולות על תקרת הפטור, אך לא מעבר לכפל תקרת הפטור, יש לבחון את כדאיות השילוב.

7.3 **שילוב מסלול 10% עם מסלול חייב** - אין מניעה לשילוב מסלול 10% עם מסלול חייב, היות ומסלול זה אינו מוגבל בתקרה. ניתן, לדוגמא, לשלם 10% מס על דירה אחת (בניח דירה ישנה שנרכשה לפני שנים רבות, שאין בגינה הוצאות מימון ואשר הפחת בגינה נמוך), ואילו על דירה אחרת להיכנס למסלול החייב (דירה שנרכשה במימון גבוה והזכאית לפחת גבוה).

8. כדאיות הבחירה בין המסלולים השונים

בנספח א' מובאות דוגמאות מספריות להמחשת כדאיות הבחירה בין המסלולים השונים, שהמסקנות העולות מהן הינן כדלקמן:

8.1 החל משנת 2006, עקב הורדת תקרת הפטור בצורה דרסטית, גברה העדיפות לשימוש במסלול 10% לעומת מסלול הפטור, בייחוד לגבי דירות יוקרה או למחזיקים במספר דירות.

8.2 במקרה של דירות שנרכשו לאחרונה ואשר נלקחו בגינן אף משכנתאות, מומלץ לשקול להיכנס לגביהן למסלול החייב, ואילו לגבי דירות ישנות, ללא עלות גבוהה וללא מימון, כדאי להיכנס למסלול 10%, כך שהשילוב יביא למס משוקלל הנמוך מ-10%.

8.3 במקרה שבו ישנה למעלה מדירה אחת וסך ההכנסות עולה על תקרת הפטור, אך לא עולה על כפל תקרת הפטור, ישנם מצבים שבהם שילוב בין מסלול הפטור למסלולים האחרים נותן את תוצאת המס הנמוכה ביותר.

8.4 למותר לציין, שמומלץ בכל תחילת שנה לבצע בדיקת חבות המס בכל אחד מהמסלולים על בסיס ההכנסות והעלויות (לרבות פחת) הצפויות, ולקבל החלטה בהתאם לתוצאות הבדיקה.

נספח א - דוגמאות לחישוב המס בגין הכנסות מהשכרת דירות מגורים בישראל

מסקנות

האופציה הגרועה ביותר הינה במסלול החייב, והאופציה הטובה ביותר הינה במסלול 10% והיא עדיפה לאין ערוך על מסלול הפטור. אך יש לזכור שבמסלול ה-10%, לעומת מסלול הפטור, רואים את היחיד כאילו נדרש פחת. עובדה זו רלבנטית באם בעת מכירה עתידית של הדירה לא יחול פטור ממס שבח, ואז במקרה בו נדרש פחת (לרבות שראו בו כאילו נדרש) העלות המופחתת קטנה יותר ולכן השבח וכמובן מס השבח יהיו גבוהים יותר.

דוגמא ב'

שנת 2006, תקרה 3,830 ש"ח לחודש, הכנסות משכ"ד פסיבי - 3,500 ש"ח לחודש, הוצאות לרבות פחת - 1,500 ש"ח לחודש.

אפשרויות

ניתן לראות בנקל כי במקרה זה המסלול הנבחר יהיה המסלול הפטור, היות ובו אין כל מס ולכן אין כל טעם לבחון את המסלולים הבאים.

דוגמא ג'

שנת 2006, תקרה 3,830 ש"ח לחודש, הכנסות משכ"ד פסיבי - 5,500 ש"ח לחודש, הוצאות לרבות פחת - 1,500 ש"ח לחודש.

מסלול פטור:

סכום פטור - 2,160 ש"ח = $3,830 - (3,830 - 5,500)$

סכום חייב - 3,340 ש"ח = $5,500 - 2,160$

הוצאות מוכרות 911 ש"ח = $1,500 \times \frac{3,340}{5,500}$

<u>ש"ח</u>	
3,340	הכנסה שאינה פטורה
911	הוצאות מוכרות לצרכי מס
<u>2,429</u>	הכנסה חייבת
<u>1,190</u>	מס (בניח 49%)

דוגמא א'

שנת 2006, תקרה 3,830 ש"ח לחודש, הכנסות משכ"ד פסיבי - 7,000 ש"ח לחודש, הוצאות לרבות פחת - 1,000 ש"ח לחודש.

אפשרויות

מסלול פטור*:

סכום פטור - 660 ש"ח = $3,830 - (7,000 - 3,830)$

סכום חייב - 6,340 ש"ח = $7,000 - 660$

בהתאם לסעיף 18(ג) לפקודה, יש לייחס הוצאות כיחס ההכנסות החייבות כדלקמן:

הוצאות מוכרות 906 ש"ח = $1,000 \times \frac{6,340}{7,000}$

<u>ש"ח</u>	
6,340	הכנסה שאינה פטורה
906	הוצאות מוכרות לצרכי מס
<u>5,434</u>	הכנסה חייבת
<u>2,663</u>	מס (בניח 49%)

* היות שבשנת 2006 תקרת הפטור עומדת על 3,830 ש"ח, הרי שעל כל הכנסת שכירות העולה על כפל תקרת הפטור שהינה 7,660 ש"ח לא יחול מסלול הפטור.

מסלול 10% -

700 ש"ח = $7,000 \times 10\%$

מסלול חייב -

<u>ש"ח</u>	
7,000	הכנסה
1,000	הוצאה
<u>6,000</u>	הכנסה חייבת
<u>2,940</u>	מס (49%)

אפשרות א' - חישוב נפרד לגבי כל מסלול:

מסלול הפטור	
סכום פטור - 2,160 ש"ח = (3,830-5,500)	3,830 -
סכום חייב - 3,340 ש"ח = 5,500 - 2,160	
שיעור הסכום החייב	
מסה"כ ההכנסות	60.73% ש"ח = $\frac{3,340}{5,500}$

בהתאם לסעיף 18(ג) לפקודה, יש ליחס הוצאות כיחס ההכנסות החייבות, לכן 60.73% מההוצאות יוכרו, קרי 1,215 ש"ח = $2,000 \times 60.73\%$

<u>ש"ח</u>	
3,340	הכנסה שאינה פטורה
1,215	הוצאות מוכרות לצרכי מס
<u>2,125</u>	הכנסה חייבת
<u>1,041</u>	מס (לפי שיעור המס השולי - נניח 49%)

מסלול 10%

$5,500 \times 10\% = 550$

מסלול חייב	
<u>ש"ח</u>	
5,500	הכנסה
2,000	הוצאה
3,500	הכנסה חייבת
<u>1,715</u>	מס (נניח 49%)

מסלול 10% -

$5,500 \times 10\% = 550$

מסלול חייב -	
<u>ש"ח</u>	
5,500	הכנסה
1,500	הוצאה
4,000	הכנסה חייבת
<u>1,960</u>	מס (נניח 49%)

מסקנות

לכאורה מסלול 10% עדיף, אך כפי שראינו לעיל, יש לקחת בחשבון את עניין הפחתת הפחת מהעלות, בעת מכירה חייבת של הדירה בעתיד, ולכן יתכן שהמסלול הפטור (בו סכום המס המשוקלל גבוה יותר) יהיה עדיף.

סיכום דוגמאות א' עד ג' - בחירה במסלולים ללא שילוב

כתוצאה מהקטנת תקרת הפטור לעומת שנים קודמות, קטנה בשנת 2006 כדאיות הבחירה במסלול הפטור לעומת מסלול ה-10%, כאשר המדובר בהכנסה כוללת העולה על גובה תקרת הפטור.

במקרים בהם ההכנסה מדמי שכירות עולה על כפל תקרת הפטור, הפטור אינו רלבנטי, ומסלול 10% יהיה בד"כ עדיף. מסלול 10% עדיף בדרך כלל גם כאשר ההכנסה עולה על תקרת הפטור, אך אז ההפרשים בתשלומי המס קטנים יותר ויש לקחת בחשבון את העובדה שבמסלול זה רואים את היחיד כאילו דרש פחת. עובדה זו רלבנטית באם בעת מכירה עתידית של הדירה לא יחול פטור ממס שבח, ואז במקרה בו נדרש פחת (לרבות שראו בו כאילו נדרש) העלות המופחתת קטנה יותר ולכן השבח וכמובן מס השבח יהיו גבוהים יותר.

דוגמא ד' - שילוב בין מספר מסלולים

שנת 2006, תקרה 3,830 ש"ח לחודש, הכנסות משכ"ד פסיבי - 4,000 ש"ח לחודש מדירה א', 1,500 ש"ח לחודש מדירה ב'. הוצאות שאינן ניתנות לייחוס לדירה ספציפית - 2,000 ש"ח לחודש.

הפטור נוצל לגבי דירה ב' ולכן לגבי דירה א' זכאים לחישוב מס של 10% מהמחזור כדלקמן:

$$4,000 \times 10\% = 400$$

סך חבות המס בגישה זו: $400 + 0 = 400$

ריכוז תוצאות מס בדוגמא ד'	
מס בש"ח	מסלול
1,041	מסלול פטור
550	מסלול 10%
1,715	מסלול חייב
724	א' פטור + 10% לגבי ב'
400	ב' פטור + 10% לגבי א'

ניתן לראות, כי במקרה זה, בו סך ההכנסות (5,500 ש"ח) עולה על תקרת הפטור בסך 3,830 ש"ח (אך לא על כפל תקרת הפטור בסך 7,660 ש"ח), תשלום המס הנמוך ביותר הינו בשילוב מסלול הפטור עם מסלול 10% על דירת המגורים לגביה לא נדרש הפטור (אך ישנה חשיבות גם בבחירה לגבי איזו דירה כדאי לדרוש את הפטור).

יחד עם זאת, יש לבחון כל מקרה לגופו, מאחר שתוצאת המס עשויה להשתנות ממקרה למקרה, שכן היא תלויה במספר גורמים שונים, ובהם סך הכנסת השכירות ביחס לטווח שבין תקרת הפטור לכפל תקרת הפטור, הכנסת השכירות מהדירה הנבחרת ליישום במסלול הפטור ביחס לתקרת הפטור, הוצאות המיוחסות להשכרה וכיו"ב.

אפשרות ב' - שילוב מסלול הפטור עם מסלול 10%

אופציה ראשונה - בחירה במסלול הפטור על דירה א' (ובחירה במסלול 10% לגבי דירה ב'):

$$3,830 - (3,830 - 5,500) = 2,160 \text{ ש"ח}$$

סכום חייב בגין

$$4,000 - 2,160 = 1,840 \text{ ש"ח}$$

דירה א' -

שיעור הסכום החייב מסה"כ ההכנסות -

$$\frac{1,840}{5,500} = 33.45\%$$

בהתאם לסעיף 18(ג) לפקודה, יש ליחס הוצאות כיחס ההכנסות החייבות, לכן 33.45% מההוצאות יוכרו, קרי $2,000 \times 33.45\% = 669 \text{ ש"ח}$.

ש"ח	
1,840	הכנסה שאינה פטורה
669	הוצאות מוכרות לצרכי מס
<u>1,171</u>	הכנסה חייבת בגין דירה א'
<u>574</u>	מס (לפי שיעור המס השולי - בניח 49%)

הפטור נוצל לגבי דירה א' ולכן לגבי דירה ב' זכאים לחישוב מס של 10% מדמי השכירות כדלקמן:

$$1,500 \times 10\% = 150$$

סך חבות המס בגישה זו: $150 + 574 = 724$

אופציה שנייה - בחירה במסלול הפטור על דירה ב' (ובחירה במסלול 10% לגבי דירה א')

$$3,830 - (3,830 - 5,500) = 2,160 \text{ ש"ח}$$

סכום חייב בגין

$$0 \text{ ש"ח} = (1,500 < 2,160)$$

דירה ב' -

בהתאם לסעיף 18(ג) לפקודה, יש ליחס הוצאות כיחס ההכנסות החייבות, במקרה זה היות שהפטור מנוצל במלואו ואין הכנסה חייבת הרי שההוצאות לא תותרנה בניכוי.

שילוב מסלול 10% ומסלול חייב

דירות א' ו-ג' במסלול 10% ודירה ב' במסלול חייב.

ש"ח	מס	
5,500		הכנסות (מסלול 10%)
	550	מס (10%)
5,000		הכנסות (מסלול חייב)
(4,500)		הוצאות ישירות
(476)		הוצאות משותפות *
24		הכנסה חייבת
	12	מס (נניח 49%)
	562	מס כולל

*

$$1,000 \times \frac{5,000}{10,500} = 476$$

מסקנות

ריכוז תוצאות מס בדוגמה ה'		
אחוז המס מכלל ההכנסה ברוטו	מס בש"ח	מסלול
		מסלול פטור
בלתי אפשרי	בלתי אפשרי	
10%	1,050	מסלול 10%
16.33%	1,715	מסלול חייב
5.35%	562	א'ג' לפי 10%, ב' לפי מסלול חייב

השילוב של מסלול 10% לגבי דירות שהרווח בגינם גבוה יחסית, ביחד עם מסלול חייב בגין דירות שהרווח בגינן נמוך יחסית, מביא לתשלום מס נמוך יותר מכל מסלול "טהור" אחר לגבי כל הדירות.

דוגמה ה' - שילוב בין מספר מסלולים

שנת 2006, תקרת הפטור 3,830 ש"ח לחודש.

דירה	הכנסה בש"ח	הוצאות בש"ח	רווח נטו בש"ח
א'	3,000	1,000	2,000
ב'	5,000	4,500	500
ג'	2,500	500	2,000
סה"כ	10,500	6,000	4,500

הוצאות כלליות - 1,000 ש"ח.
כל ההכנסות פסיביות.

מסלול פטור:

ההכנסה הכוללת הינה 10,500 ש"ח לחודש, מעל כפל התקרה (7,660 ש"ח לחודש) ולכן מסלול זה אינו רלבנטי.

מסלול 10% -

$$10,500 \times 10\% = 1,050 \text{ ש"ח}$$

מסלול חייב -

ש"ח לחודש	
10,500	הכנסות
6,000	הוצאות ישירות
1,000	הוצאות משותפות
3,500	הכנסה חייבת
<u>1,715</u>	מס (נניח 49%)

שילוב מסלול הפטור עם מסלולים אחרים

מכיוון שסה"כ ההכנסה מהשכרת דירות 10,500 ש"ח עולה על כפל תקרת הפטור (7,660 ש"ח), הרי שמסלול הפטור אינו אפשרי במקרה זה.

נספח ב - דוגמאות לחישוב המס בגין הכנסות שכירות בחו"ל

דוגמה א'

ההכנסות משכ"ד בחו"ל 10,000 ש"ח לחודש, הוצאות שונות 4,000 ש"ח לחודש (מתוכם פחת בסך 2000 ש"ח לחודש), שיעור מס בחו"ל-40%.

מסלול חייב:

	<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	
	10,000		הכנסות
	4,000		הוצאות
	<u>6,000</u>		הכנסה חייבת
6,000 x 40% =		2,400	חבות המס בחו"ל
6,000 x 49% =	2,940		מס בישראל (49%)
	<u>(2,400)</u>		זיכוי בגין מסי חו"ל
		540	חבות המס בישראל
		<u>2,940</u>	נטל המס הכולל:

מסלול 15%:

	<u>ש"ח</u>	
(10,000-4,000=) 6,000x40% =	2,400	חבות המס בחו"ל
(10,000-2,000=) 8,000x15% =	<u>1,200</u>	מס בישראל
	<u>3,600</u>	נטל המס הכולל:

דוגמה ב'

אותם נתונים כדוגמה א', אך שיעור המס בחו"ל - 20%.

מסלול חייב:

ללא שינוי לעומת דוגמה א', דהיינו 2,940 ש"ח (הואיל ונטל המס בארץ גבוה יותר, אין חשיבות לשיעור המס בחו"ל).

מסלול 15%:

	<u>ש"ח</u>	
(10,000-4,000=) 6,000x20% =	1,200	חבות המס בחו"ל
(10,000-2,000=) 8,000x15% =	<u>1,200</u>	מס בישראל
	2,400	נטל המס הכולל:

אם נשווה בין דוגמה א' לדוגמה ב', ניתן לראות, שככל ששיעור המס בחו"ל נמוך לעומת שיעור המס בישראל, כך עולה עדיפות מסלול ה- 15% לעומת המסלול החייב.

דוגמה ג'

אותם נתונים כבדוגמה ב', אך הפחת מהווה 500 ש"ח בלבד מכלל ההוצאות.

מסלול חייב:

ללא שינוי לעומת דוגמא א', דהיינו 2,940 ש"ח.

מסלול 15%:

<u>ש"ח</u>	
(10,000-4,000=) 6,000x20% =	1,200
(10,000-500=) 9,500x15% =	<u>1,425</u>
	2,625
	חבות המס בחו"ל
	מס בישראל
	נטל המס הכולל:

אם נשווה בין דוגמא ב' לדוגמא ג', ניתן לראות, שככל שסכום הפחת גבוה יותר, כך עולה עדיפות מסלול ה - 15% לעומת המסלול החייב.

דוגמה ד'

אותם נתונים כבדוגמה ב', אך שיעור המס בחו"ל הינו 50%.

מסלול חייב:

<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	
10,000		הכנסות
4,000		הוצאות
<u>6,000</u>		הכנסה חייבת
6,000 x 50% =	3,000	חבות המס בחו"ל
6,000 x 49% =	2,940	מס בישראל (49%)
<u>(2,400)</u>		זיכוי בגין מסי חו"ל
0		חבות המס בישראל
<u>60</u>		עודף זיכוי
עודף הזיכוי מועבר לחמש השנים הבאות ויופחת כנגד הכנסות מהשכרה בחו"ל.		
	<u>3,000</u>	נטל המס הכולל:

מסלול 15%:

<u>ש"ח</u>	
(10,000-4,000=) 6,000x50% =	3,000
(10,000-2,000=) 8,000x15% =	<u>1,200</u>
	<u>4,200</u>
	חבות המס בחו"ל
	מס בישראל
	נטל המס הכולל:

בדוגמא זו נטל המס בחו"ל גבוה מנטל המס בארץ, ולכן בכל מקרה עדיף המסלול החייב, שבו אף יותר עודף זיכוי לניצול בחמש השנים הבאות כנגד אותו מקור הכנסה בחו"ל.

מסקנה מהדוגמאות בנספח ב'- ניתן לראות שככל שסכום הפחת גבוה יותר ושיעור המס בחו"ל נמוך לעומת שיעור המס בישראל, כך עולה עדיפות מסלול ה - 15% לעומת המסלול החייב.

חלק ב' - לקט תקצירים מחוברות ערך מוסף שפורסמו בשנת 2006

1. חקיקה

- 1. ביטול מס בולים החל מיום 1 בינואר 2006**
 צו מס הבולים על מסמכים (ביטול תוספת א' לחוק) (תיקון), התשס"ו-2005
 פורסם בקובץ התקנות 6449 מיום 29 בדצמבר 2005
 (ערך מוסף 84)
- החל מיום 1 בינואר 2006 בוטלה התוספת לחוק מס הבולים על מסמכים, התשכ"א-1961 הקובעת אלו מסמכים יש לבייל. כפועל יוצא מכך בוטל החיוב במס בולים על מסמכים שנחתמים החל ממועד זה.
- 2. הכרה בהוצאות מוגדלות ללינה ושהייה בנסיעות לחו"ל בארצות מסוימות**
 קביעת מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות) (רשימת מקומות לענין ניכוי הוצאות בחו"ל), התשס"ו-2005
 פורסם בקובץ התקנות 6433 מיום 6 בנובמבר 2005
 (ערך מוסף 84)
- הקביעה מעדכנת רטרואקטיבית, מיום 1 באוקטובר 2005, את הארצות שלגביהן יותרו בניכוי 125% מסכומי הוצאות הלינה והשהייה הרגילות המותרות בניכוי. הקביעה מבטלת הוראות ישנות שהתירו הוצאה מוגדלת כאמור לגבי נסיעות לחו"ל למספר מדינות מצומצם במזרח הרחוק.
- 3. קביעת יחידים שיראו אותם כתושבי ישראל ויחידים שיראו אותם כתושבי חוץ**
 תקנות מס הכנסה (קביעת יחידים שיראו אותם כתושבי ישראל וקביעת יחידים שלא יראו אותם כתושבי ישראל), התשס"ו-2006
 פורסם בקובץ תקנות 6475 מיום 10 באפריל 2006
 (ערך מוסף 86)
- סעיף 1 לפקודת מס הכנסה קובע, בין היתר, הגדרות וחזקות למבחנים מיהו "תושב ישראל". תקנות אלה, שהותקנו מכוח פסקה (א)(4) להגדרת "תושב ישראל" או "תושב", עוסקות מחד בקביעת סוגי יחידים נוספים שיראו אותם כתושבי ישראל (למרות שאינם כאלה לפי ההגדרות בפקודה) ומאידך, בקביעת יחידים שיראו אותם כתושבי חוץ (למרות שלפי הפקודה הם נחשבים לתושבי ישראל).
- 4. תיקוני מס שונים**
- פרק המיסוי במסגרת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי תקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2006), התשס"ו-2006**
 פורסם בספר חוקים מס' 2057 מיום 15 ביוני 2006
 (ערך מוסף 87)
- במסגרת פרק המיסוי הכלול בחוק הסדרים לשנת 2006 תוקנו מספר תיקונים (תיקון מס' 151 לפקודת מס הכנסה ותיקון 22 לפקודת המכס) וביניהם: שלילת ניכוי הוצאות ללימודים אקדמאים או לרכישת מקצוע, מתן נקודת זיכוי בעד בן זוג עיוור או נכה, מתן נקודות זיכוי גם ליחיד שסיים לימודי מקצוע אם היחיד זכאי לתעודת מקצוע, מתן הזכות לחישוב נפרד לבני זוג באופן קבוע (במקום הוראת שעה לשלוש שנים) והגדלת תקרת הסכום שבגיננו מגיע החישוב, תיקון פקודת המכס.
- 5. מתן נקודות זיכוי לתושב חוץ בשנים 2006-2003**
 כללי מס הכנסה (נקודות זיכוי לתושב חוץ זכאי) (הוראת שעה), התשס"ו-2006
 פורסם בקובץ התקנות 6485 מיום 18 במאי 2006
 (ערך מוסף 87)
- הכללים שבנדון מעניקים רטרואקטיבית משנת המס 2003, 2.25 נקודות זיכוי שנתיות לתושב חוץ (נקודות המוענקות כיום רק לתושב ישראל) בחישוב המס על הכנסתו לפי סעיף 2(1) או 2(2) לפקודה.

2. פסקי דין - מס הכנסה

1. פיצויי פיטורין אינם הכנסת עבודה
עמ"ה 568/04 כבלי ציון מפעלים מאוחדים בע"מ נ' פקיד שומה אילת
(ערך מוסף 84)

בית המשפט קבע, שפיצויי פיטורין ששילם מעסיק תושב אילת אינם נכללים בהגדרת "הכנסת עבודה" לענין זכאותו להטבה הקבועה בחוק אזור סחר חופשי באילת. נקבע כי פיצויי פיטורין מסווגים כתקבול הוני ביחס לסכום הפטור לפי סעיף 9(א7) לפקודה וכהכנסה שאינה "הכנסת עבודה" ביחס לעודף שמעל לסכום הפטור המרבי הקבוע בסעיף 9(א7) לפקודה. פרשנות רשות המסים בענין זה גורסת, כי החלק החייב של פיצויי הפיטורין הוא הכנסה פירותית החייב במס בשיעורים הקבועים בסעיף 121 לפקודה, ואין ללמוד מפסק דין זה את שאין בו, דהיינו כאילו נפסק כי פיצויי פיטורין הם הכנסה הונית החייבת במס בשיעור החל על רווחי הון (25% עד 31 בדצמבר 2005 ו-20% החל מיום 1 בינואר 2006).

2. דמי חכירה בשל קרקע יותרו בניכוי כהוצאה פירותית
עמ"ה 1278/02 קר-פרי חולון בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים
(ערך מוסף 84)

בית המשפט קבע כי דמי חכירה שנתיים למינהל מקרקעי ישראל יותרו בניכוי כהוצאה פירותית לפי סעיף 17 לפקודה, היות שדמי החכירה במקרה דנן נושאים אופי פירותי מאחר והסיכונים והסיכויים הקשורים בנכס המוחכר נותרו בידי המינהל.

3. בחינת ניתוק התושבות בישראל לא תושפע מהחזרה לישראל
ע"א 477/02 אריה גונן נ' פקיד שומה חיפה
(ערך מוסף 85)

בית המשפט העליון דן בשאלה האם במהלך השנים 1991-1992 היה המערער "תושב ישראל", כהגדרת מונח זה בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה כנוסחה לפני תיקון מס' 132 וכנגזר מכך, האם רואים בשל כך את הכנסותיו במהלך שנים אלה כהכנסות שהופקו בישראל. נפסק כי בנסיבות המקרה אין לראות

במערער תושב ישראל בשנת 1991, וזאת למרות שבתקופה זאת החזיק המערער דירה וחשבונות בנק בישראל, וכן המשיך לשלם דמי ביטוח לאומי בישראל.

4. פירוק חברה שאין מאחוריו טעם מסחרי מהווה עסקה מלאכותית
ע"א 10666/03 סילבן שיטרית נ' פקיד שומה ת"א 4
(ערך מוסף 85)

בית המשפט העליון דן בשאלת מלאכותיותו של מהלך שבו פורקה מרצון חברה המעניקה שירותי אדריכלות, תוך שבעל מניותיה (המערער) מדווח על רווחי הון מפירוק החברה החייבים במס בשיעור של 10% לפי סעיף 94 לפקודה (כנוסחו אז). תחת החברה שפורקה הוקמה חברה חדשה שבינה לחברה שפורקה קיימת זהות כמעט מוחלטת. בית המשפט קבע כי מדובר בעסקה מלאכותית משהחברה החדשה זהה לחברה המקורית בפעילותה, בחוזי עבודתה, בעובדיה ובמנהלה ולא הוכח "טעם מסחרי" לפירוק החברה המקורית והקמת החברה החדשה. יציין, שגם בקשה של המערער לדין נוסף, נדחתה.

5. מבחנים להתרת הוצאות משפטיות לצורך הגנה בתיק פלילי
עמ"ה 1143/01 + 1148/04 מיכאל מילר נ' פקיד שומה תל-אביב 3
(ערך מוסף 85)

בית המשפט המחוזי בת"א קבע, כי היות והמערער (עורך דין במקצועו) הורשע בעבירות פליליות בהן קיים רכיב של יסוד נפשי העולה על רשלנות - יסוד ההופך עבירה זו לאישית ולא עסקית, לא יותרו לו בניכוי ההוצאות המשפטיות שהוציא במהלך משפטו.

6. קביעת עקרונות חדשים בענין מיסוי שיפורים במושכר אצל המשכיר
עמ"ה 1065/02 בר-בנין רוני נ' פקיד שומה תל-אביב 4
(ערך מוסף 85)

ביהמ"ש המחוזי בת"א קבע בפסק הדין את ההלכות המנחות (אינן מהוות "תקדים מחייב") הבאות: (א) המבחן למיהות מקבל טובת ההנאה מהשיפורים במושכר הינו אובייקטיבי. בניה המשביחה את המושכר

יוצרת הטבה אצל המשכיר, אף אם בוצעה בהתנדבות השוכר, אך בהסכמת המשכיר במפורש או מכללא, (ב) מיסוי השיפורים במושכר בידי המשכיר יהא במועד חיבורם לקרקע ולא בתום תקופת השכירות, (ג) שווי טובת ההנאה תחושב לפי הנוסחה הבאה: הסכומים שהוצאו על ידי השוכר בביצוע השיפורים בניכוי שווי השימוש בנכס על ידי השוכר (רגיל או ערך נוכחי, לפי העניין) שיחושב לפי שווי הפחת עבור השיפורים מוכפל בתקופת החכירה בניכוי הוצאות שוטפות.

7. אימתי פיגור בתשלום הופך למחילת חוב
עמ"ה 535/03 רהיטי עטרת הזהב בע"מ נ' פקיד שומה אשקלון
(ערך מוסף 86)

עניינו של הערעור מתמקד בסוגיית "מחילת חוב" בגין יתרות זכות בשל חובות בני מספר שנים לספקים מהארץ ומחו"ל שנמצאו בספרי המערערת. המשיב מבקש לראות ביתרות אלו כחובות שנמחלו ולחייב את המערערת בגינם. בהתבסס על עקרון ההקבלה בין "חוב שנמחל" לבין "חוב רע", מקבל בית המשפט את הערעור. דהיינו, מאחר ונסיבות הדברים לא מצדיקות הכרה בחוב שכזה כ"חוב רע" שהנושה זכאי לנכותו כהוצאה, הרי שצידו השני של אותו מטבע הינו, שאין לזקוף את סכום החוב כהכנסה אצל הלווה, בגידרה של "מחילת החוב" שבסעיף 3(ב)(5) לפקודה.

8. אי הכרה בהוצאות שכר לימוד לתואר שני
עמ"ה 1122/03 היכל יאיר נ' פקיד שומה גוש דן
(ערך מוסף 86)

הערעור נסוב סביב שאלת התרת ניכוי סכומים ששולמו כשכר לימוד עבור לימודי תואר שני במנהל עסקים. הלימודים הנ"ל לא הקנו תוספת שכר או קידום שלא היו קודם לכן. המערער ביקש לראות בהוצאות בגין הלימודים הוצאות "לשמירה על הקיים" ואילו המשיב טוען כי אלו הן הוצאות ליצירת "יתרון מתמיד" אשר אינן מותרות בניכוי. בית המשפט קובע כי ככלל כל קבלת תואר הינה רכישת "יתרון מתמיד" ולא "שמירה על הקיים" ולכן דוחה את הערעור.

9. נטל ההוכחה בגין השכרת דירת מגורים למטרות עסק
עמ"ה 538/03 גרעין יוסף נ' פקיד שומה עכו
(ערך מוסף 87)

עניינו של הערעור מתמקד בסוגיית נטל ההוכחה החלה על המערער בגין השכרת דירת מגורים ששימשה בפועל למטרות עסק ולא למגורים. בית המשפט קובע, כי אין די בחוזה שכירות למטרת מגורים על מנת לקבל פטור בגין הכנסה זו, וכי "עצימת עין" או אף התרשלות אינן יכולות להקנות לנישום את הפטור.

10. אין לפתוח שומה עצמית שהתיישנה באמצעות סעיף 147 לפקודה
עמ"ה 7031/03 מוטי שמחה ואח' נ' פקיד שומה ירושלים 1
(ערך מוסף 87)

המחלוקת בתיק זה נסובה סביב הסמכות לפתיחת שומה מכוח סעיף 147 לפקודת מס הכנסה והנסיבות בהן מותר השימוש בסמכות זו. בית המשפט קבע כי חלה התיישנות לגבי הפעלת הסמכות שבסעיף 147, וכן כי למשיב לא ניתנה כלל הסמכות לעשות שימוש בסעיף 147 לפקודה לגבי שומה עצמית שהתיישנה (אלא רק לגבי שומות שהוצאו על ידי פקיד השומה) ועל כן לא היה בידו לשנות את המצב לפיו ההשגה למעשה התקבלה.

11. איסור קיזוז הפסדים שנוצרו לפני הפיכת חברה למשפחתית
ע"א 3319/04 ליאור ויעקב שקלרש נ' פקיד שומה רמלה
(ערך מוסף 88)

עניינו של פסק דין זה בשאלת תחולת סעיף 64א(א) לפקודה, קודם לתיקון מס' 132 לפקודה, על הפסדים שנוצרו לחברה משפחתית טרם "תקופת ההטבה". בית המשפט אימץ את הפרשנות, לפיה נאסר על הנישום לעשות שימוש בהפסדי החברה המשפחתית שנצמחו לפני הפיכתה לחברה משפחתית.

12. אי הכרה בהפרשי שער על מרכיב הפקדון שנשחק
עמ"ה 399/02 + עמ"ה 459/03 אלישע בע"מ נ' פקיד שומה חיפה
(ערך מוסף 88)

עיקר נושא הערעור הוא העיתוי הקובע לעניין אירוע המס, הנוגע להפרשי שער שהצטברו על הפיקדונות ששולמו למערערת (שהינה בעלת בית דיור מוגן), ואשר נרשמו על ידה כהוצאות. בית המשפט בחן את

הנכס, אין בה די כדי לקבוע את פעילות המערער כעסקית, הואיל וני"ע שיוחזקו בידי משקיע הוני פרקי זמן ארוכים יסווגו כהוניים. על כן, לבחינה זו יש במקרה הנדון משקל מצטבר בלבד לשאר המבחנים שהתפתחו בפסיקה. בהסתמך על מבחן התדירות והיקף העסקאות, כמו גם מבחן המימון והבקיאות, נקבע כי משלח ידו של המערער היה מסחר בני"ע.

16. מיסוי חלק מהכנסות מדמי החכרת מקרקעין כהכנסה פירותית
עמ"ה 434/03 מיכאל ווקס ואח' נ' פ"ש חיפה
(ערך מוסף 89)

עיקר הערעור עוסק ב"שווי המכירה" של זכות החכירה על פי עסקה של רכישת מקרקעין והחכרתה המיידית לצד קשור לתקופה של 13.5 שנים. בית המשפט דורש את בחינת סמכותו ודרך פעולתו של פקיד השומה לשם קביעת השווי הנ"ל, וקובע כי הסתמכות פה"ש על רשות מיסוי מקרקעין תיתכן במידה והופעל על ידיו גם שיקול דעת עצמאי. נקבע, שההפרש בין תמורת ההחכרה שהיתה גבוהה משווי השוק של זכות החכירה, ימוסה כהכנסה פירותית לפי סעיף 2(6) לפקודה.

17. אי התרת הוצאות מימון בגין הלוואה שיעודה חלוקת דיבידנד
ע"א 6557/01 + 8849/01 + 9391/01 פזגז חברה
לשיווק ואח' נ' פקיד השומה למפעלים גדולים
(חוזר לקוחות 23.2006)

בית המשפט העליון הפך את פסיקת ביהמ"ש המחוזי בשאלת התרת הוצאות מימון בשל הלוואה שנטלה חברת פז-גז לשם חלוקת דיבידנד. נפסק, ככלל, כי לא ניתן לנכות הוצאות מימון בגין הלוואה שלא הוכח קשר ישיר בינה לבין הפקת ההכנסה.

בנושאים נוספים, קבע ביהמ"ש, לגבי המקרה שנדון בפניו, כי אין להתיר הוצאות בגין הפרשי שערך על פקדונות, יש לראות במקדמות מלקוחות כהכנסה חייבת במס, שיעור הפחת על מוני גז יהיה בשיעור הרגיל שנקבע בתקנות הפחת ולא יינתן כפל פחת בשל כליה ובליה מוגברת.

נסיבות המקרה ובהתאם לכך קבע כי התקיימו התנאים הנדרשים על מנת לסווג אירוע זה כ"אירוע מס" התלוי בספק, אשר על כן, עיתוי ההכרה בהוצאות הפרשי השער יהא מועד מימוש ההחזר.

13. מיסוי הכנסות ממשלח יד בחו"ל קודם לתיקון 132 לפקודה
עמ"ה 1233/00 פרופ' ב'ה ואח' נ' פקיד שומה ת"א 5
(ערך מוסף 88)

הערעור עוסק בהחלת הוראות סעיף 5(1) לפקודת מס הכנסה קודם לתיקון 132 לפקודה, על הכנסות המערערים ממשלח יד בחו"ל, בו עסקו בדרך כלל בישראל ואשר הופקו על ידם מחוץ לישראל. בית המשפט קבע כי לא יוטל מס, בהיעדר זיקה כלכלית בין מקור הפקת ההכנסה בישראל לבין מקור הפקת ההכנסה מחוצה לה, בין אם מדובר בשכיר ובין אם בעצמאי.

14. שיפורים במושכר שביצע השוכר כהכנסה בידי המשכיר
ע"א 10839/04 פ"ש באר-שבע נ' אליהו גרינברג
ואח'
(ערך מוסף 89)

ערעור זה עוסק בעיקרו בשאלה, האם ניתן לראות בשיפורים שביצע שוכר בנכס המושכר הכנסה מדמי שכירות בידי המשכיר על פי סעיף 2(6) לפקודה. בית המשפט העליון קובע, כי אין כל הבדל בין הכנסה בכסף לכזו המשתלמת בשווה כסף, אלא, יש לבחון תמיד את המהות הכלכלית של העסקה. עיתוי ההכרה בהכנסה יהיה לכל המאוחר במועד החזרת הנכס לידי בעליו.

15. סיווג רווח מני"ע סחירים
עמ"ה 1061/01 מגיד רפאל נ' פ"ש פתח-תקוה
(ערך מוסף 89)

עניינו המרכזי של הערעור בסיווג הכנסות המערער מפעילותו בשוק ההון, כהכנסה פירותית או הונית. המערער עבד בתקופה הנדונה כמנהל מחלקת השקעות באררט חברה לביטוח וביצע עסקאות בהיקף ובתדירות גבוהים. בית המשפט קבע כי בחינת טיב

3. פסקי דין - מס ערך מוסף ומס בולים

הערעור נסוב על חיובה של המערערת במע"מ על הפרשי הצמדה וריבית בגין סכומי כסף הכלולים בשטרי הון שהונפקו על ידה לאוניברסיטה העברית. ביהמ"ש דחה את הערעור בקובעו כי לאור הפרשנות הרחבה של סעיף 12 לחוק, שאין בגדרו אבחנה בין תקבולים הוניים לפירותיים, יחול חיוב במע"מ.

4. ביטול שומת מס בולים אשר הוצאה בגין דוח הקצאת מניות שנרשמו בבורסה בחו"ל
ע"ש 1019/05 שופינג קום בע"מ נ' מנהל המכס והבלו
(ערך מוסף 89)

ביהמ"ש קבע כי דוח הקצאת מניות של חברה תושבת ישראל, שנרשמו למסחר בבורסה בחו"ל, אינו חייב במס בולים (טרם ביטולו של החוק).

5. ניכוי 90% ממס תשומות בגין החזקת רכב מסחרי המשמש לכוננות
ע"ש 1097/04 על רד הנדסה מעליות (1992) בע"מ
נ' מנהל המכס והמע"מ.
(ערך מוסף 89)

המערערת תבעה ניכוי מלא (100%) של מס תשומות בגין החזקת רכבים המשמשים כרכבי כוננות בחברה (להלן: "הטנדרים"). המערערת טענה כי הטנדרים משמשים אך ורק בשימוש לצרכי העסק, הם בנויים ומצוידים בהתאם לדרישות, והם בעלי מרחב אחסון המאפשר התקנה של פרטי חילוף וציוד לשעת חירום. המשיב, בהתבסס על הוראות תקנה 18 לתקנות מע"מ, טוען כין אין מקום לאישור ניכוי תשומות בגין החזקת הטנדרים בשיעור 100% ואישר ניכוי של 2/3 בלבד. ביהמ"ש קיבל את עמדת המערערת, וקבע כי מקום בו ניתן לקבוע באופן סביר את החלק היחסי בשימוש בנכס, אין הצדקה לעשות שימוש בהוראות תקנה 18 (ב)2, ועל כן קבע את החלק היחסי של שימוש עיקרי בנכס לצרכי העסק, בשיעור של 90%, והתיר את הניכוי בהתאם.

1. נדחתה בקשת המדינה לקיום דיון נוסף לגבי אופן חישוב מס בולים
דנ"א 4239/03 מדינת ישראל נ' שיכון ובינוי אחזקות בע"מ ואחרים
(ערך מוסף 85)

המדינה ביקשה דיון נוסף בקביעת בית המשפט העליון שמס בולים (טרם ביטולו) לא יוטל על מרכיב המע"מ וכן שבסיס הביול יהיה לפי הערך נוכחי של חוזה ארוך טווח.

בית המשפט העליון סירב לבקשת המדינה לקיום דיון נוסף בשל העובדה שחוק מס בולים בוטל, אך ציין במפורש שהעתירה נדחתה שלא לגופה ועל כן הותיר למדינה פתח לטעון את טיעוניה בדיונים אחרים, אם יהיו.

2. ההבחנה בין הכנסות החייבות במע"מ הנובעות מביצוע עבודות בניה לבין הכנסות פיננסיות
ע"ש 1085/03 ח. מיתר לבנין בע"מ נ' מס ערך מוסף פתח-תקווה
(ערך מוסף 87)

חברת ח. מיתר עסקה בפרוייקט בנה ביתך. במסגרת ההסכם בין המשתכנים למיתר, הופקדו כספי המשתכנים בחשבון הבניה והושקעו במגוון פיקדונות. בשל כך, צמחו לחברה הכנסות בסך של כ-11 מיליון שקלים. בית המשפט קבע כי הכנסות אלו ("פירות") הן חלק מהמחיר של רכישת הדירות על ידי המשתכנים, ובשל כך חייבות במע"מ.

3. חיוב במע"מ בגין הפרשי הצמדה וריבית על סכומים שנרשמו בשטרי הון
ע"ש 2082/03 אקדמון הוצאה לאור נ' מנהל מס ערך מוסף ירושלים
(ערך מוסף 89)

4. פסקי דין - מיסוי מקרקעין

4. אי מימוש אופציה להארכת חכירה אינו מהווה עילה להחזר מס רכישה ששולם ו"ע 1363/03 בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ נ' מס שבח רחובות (ערך מוסף 88)

העוררת חתמה על הסכם שכירות הכולל אופציה להארכת תקופת השכירות, באופן שבמימושה רואים את שכירות המקרקעין כרכישת זכות החייבת במס רכישה. הערר דן בסוגיית החזר מס הרכישה, עת שהשוכר בחר לבסוף שלא לממש את האופציה. הועדה (בדעת רוב) דחתה את הערר וקבעה, כי אין המדובר כאן בביטול חוזה או ביטול האופציה המקנה החזר מס רכישה בדיעבד. דעת היחיד גרסה, כי המדובר בביטול חלקי של הזכות במקרקעין.

5. חישוב שיעור המס על בסיס ליניארי אינו חזקה חלוטה ו"ע 5002/05 אלברט אברהם פוליטי נ' מנהל מיסוי מקרקעין (ערך מוסף 89 וחוזר לקוחות 16.2006)

המחלוקת העיקרית בין הצדדים נסובה סביב השאלה מהי הדרך הנכונה לחישוב שיעור מס השבח הריאלי לאור תיקון 50 לחוק מיסוי מקרקעין. ועדת הערר קבעה כי החזקה בדבר חישוב ליניארי של שיעור מס השבח הריאלי הינה חזקה הניתנת לסתירה ובמקרים מסויימים, בהם ניתן להוכיח שכל השבח נוצר בתקופה שלאחר ה-7.11.01, יחול שיעור מס של 25% בלבד על מלוא השבח.

6. עסקה של קיבוץ עם קבלן להקמת שכונה קהילתית אינה בגדר מכירת "זכות במקרקעין" ע"א 40711/02 קיבוץ מפלסים ואח' נ' מנהל מיסוי מקרקעין באר שבע (ערך מוסף 89)

ערעור זה דן בשאלה, האם עסקה להקמת שכונה קהילתית, אשר נעשתה בין הקיבוץ לקבלן, מהווה מכירת "זכות במקרקעין" לקבלן בגינה חייב הקיבוץ במס שבח. בית המשפט העליון קבע, כי על אף העובדה שלמיזם המשותף יש משמעויות כלכליות החורגות מעבר לשירותי בנייה גרידא הניתנות על ידי הקבלן, אין בכך משום מכירת "זכות במקרקעין" כמשמעותו של מונח זה בחוק מיסוי מקרקעין ומכאן שהעסקה פטורה ממס שבח וממס רכישה. בית

1. מס רכישה על רכישת תיאטרון בידי מלכ"ר ע"א 8817/04 וערעור שכנגד עיריית רמת גן נ' מנהל מס שבח מקרקעין (תל אביב) (ערך מוסף 86)

בית המשפט העליון השאיר בעיני את החלטות ועדת הערר בשני הנושאים שנדונו, כדלקמן: בסוגיה הראשונה - העירייה אינה זכאית לשיעור מס רכישה מופחת בגין רכישת המקרקעין נשוא הערעור (תיאטרון), מאחר שהתיאטרון מהווה עסק לכל דבר ועניין. בסוגיה השנייה - שווי הציוד והמיטלטלין אשר הותקנו במקרקעין בהתאם להסכם הרכישה אינם מהווים חלק משווי רכישת המקרקעין ועל כן אין לשלם בגינם מס רכישה.

2. תמורה הכוללת ריבית גלומה בשל תשלום מאוחר תקבע לפי ערך נוכחי ליום המכירה ו"ע 1289/01 המכון הגיאופיסי לישראל נ' מנהל מס"מ"ק מרכז (ערך מוסף 86)

עניינו של ערר זה הוא בשאלה, האם יש להפחית מן התמורה הכוללת בחוזה של מכר עם תשלום מאוחר שאינו כולל במפורש מרכיב ריבית, את מרכיב האשראי הגלום בעסקה, ככל שאכן גלום בעסקה מרכיב אשראי. ועדת הערר קבעה, כי מבחינת המהות הכלכלית של עסקת המכר עולה כי יש להפריד את מרכיב המימון מהעסקה ולהפחיתו מתמורת המכירה הנקובה בחוזה המכר לעניין חישוב שווי המכירה, שכן אילו נקבעה התמורה בערכה במזומן, תוך מתן אפשרות לרוכשים לאחר בתשלומיהם (ולא אפשרות להקדים את התשלומים כפי שנקבע בהסכם המכר), הרי שאין ספק כי לא היתה מתעוררת כל מחלוקת בין הצדדים.

3. אי תחולתו של סעיף 104 לפקודה בגין העברת נכס שהינו "עסקת חכירה" ע"א 4342/03 בית ייטח בע"מ ואח' נ' מנהל מס שבח חיפה (ערך מוסף 87)

הערעור דן בשאלת תחולתו של סעיף 104 לפקודה (פטור ממס בהעברת נכסים) בהעברת זכות חכירה במקרקעין לחברה בתמורה להקצאת מניות הניתנות לפדיון בה. בית המשפט העליון קבע כי מקרה זה אינו חוסה בצל הפטור: ראשית, מחמת שהועברה זכות חכירה בלבד ולא זכות הבעלות ושנית, משום שניתנה תמורה נוספת בהעברה זו.

המשפט מוסיף ומציין, כי אין לפרש את המונח "זכות במקרקעין" בדרך החורגת מגבולותיה, המבקשת ללכוד ברשת מס השבח עסקאות אשר מבחינה כלכלית לא ניתן לזהות בהן רווח הון הנובע ממכירת זכות במקרקעין.

7. מועד תחילת בנייה כמועד קובע לקבלת פטור בשל מכירת דירת מגורים יחידה ו"ע 5138/05 אתי זאבי נ' מנהל מס שבח (ערך מוסף 89)

הערר מתייחס לפרשנות התנאי שבסעיף 49ה(א)(3) לחוק מיסוי מקרקעין הקובע את מועד רכישת ה"דירה האחרת", לעניין הזכאות לפטור: האם מועד רכישת הקרקע לצורך בניית דירת המגורים בבנייה עצמית, האם מועד תחילת הבנייה או האם מועד סיומה. במקרה זה, הדירה האחרת אותה רכשה העוררת הינה דירה הנבנית בבנייה עצמית על מגרש שבבעלות העוררת ובעלה. ועדת הערר קבעה כי המועד הקובע הינו מועד התחלת הבנייה.

5. חוזרים ופרסומים של רשויות המס

4. שדרוג סימולטור מס רכישה באתר האינטרנט של רשות המסים הודעה מיום 28 בפברואר 2006 (ערך מוסף 86)

אחד היישומים לשימוש הציבור באתר האינטרנט של רשות המסים בישראל הוא סימולטור מס רכישה. המחשבון המוצג באתר מאפשר לציבור הרחב לבדוק את עלות מס הרכישה בו יתחייב רוכש נכס נדל"ן.

5. קובץ החלטות מיסוי ינואר-מרץ 2006 פורסם ביום 5 ביוני 2006 (ערך מוסף 87)

רשות המסים בישראל פרסמה לקט ראשון של תמצית החלטות המיסוי, שנבחר מתוך החלטות המיסוי שניתנו ברבעון הראשון של שנת 2006.

6. חובת דיווח ותשלום מקדמה חצי שנתית עד 31 ביולי 2006 בגין רווח הון ממכירת ניירות ערך סחירים הודעה מיום 2 ביולי 2006 (ערך מוסף 87)

החל משנת 2006 (במסגרת תיקון 147 לפקודת מס הכנסה), נערכו שינויים בפקודת מס הכנסה ביחס לדיווח ותשלום מקדמות בגין עסקאות הוניות בניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה (בישראל או מחוץ לישראל). באותם מקרים בהם לא נוכה מלוא המס במקור מרווח ההון, נקבעה חובת דיווח ותשלום מקדמה פעמיים בשנה (בנוסף לדוח השנתי) ביום 31 ביולי וביום 31 בינואר כל שנה.

באופן חד פעמי, ניתנה אפשרות לדחות את הדיווח בגין העסקאות שבוצעו במחצית הראשונה של שנת 2006, עד ליום 31/10/06 (תוך תשלום ריבית והפרשי הצמדה החל מיום 31/7/06).

1. ניכוי הוצאות לימודים אקדמאים ומימון הוצאות לימוד אקדמאים לעובד על ידי מעביד חוזר מס הכנסה 6/2005 (ערך מוסף 84)

בחוזר זה מובעת עמדת רשות המסים ביחס לשני פסקי דין, פסק הדין בעניין בנק יהב נ' פ"ש ירושלים 1 (עמ"ה 7039/03) ופסק הדין בעניין אמיר מאיר ואח' נ' פ"ש טבריה (עמ"ה 132/02), הדנים בסוגיה השנויה במחלוקת בעניין הוצאות לימודים. עמדת רשות המסים הינה, שמדובר ביצירת יתרון מתמיד ועל כן אין להתיר את ההוצאה. יצוין, שבינתיים תוקנה גם הפקודה (תיקון מס' 151) ונקבע בה במפורש, שהוצאות אלו לא יותרו בניכוי.

2. הדיווח המלא והאחיד של הדוחות הכספיים יכנס לתוקף לגבי שנת המס 2005 (טופס 6111) הודעה מיום 16 בינואר 2006 (ערך מוסף 85)

הדיווח המלא והאחיד של דוחות כספיים באמצעות טופס אחיד (טופס 6111) יכנס לתוקף לגבי שנת המס 2005, כך סוכם בין מנהל רשות המסים, ג'קי מצא, לנציגי לשכת רואי חשבון. חובת הדיווח נכנסה לתוקף החל מיום 1 באוקטובר 2006.

3. חידוש האישור להכרה כמוסד ציבורי לעניין תרומות הודעה שפורסמה ביום 14 בפברואר 2006 (ערך מוסף 85)

עם הבקשה לחידוש אישור הכרה כמוסד ציבורי לעניין תרומות, תידרש מעתה התחייבות המוסד לאי חריגה מהשיעור המרבי של הוצאות הנהלה וכלליות מתוך מחזור הכנסותיו וזאת בנוסף לפירוטים נוספים שיצורפו לבקשה.

**11. מדריך למילוי בקשה להכרה כמוסד ציבורי
פרסום מיום 20 בספטמבר 2006
(ערך מוסף 89)**

רשות המיסים פרסמה מערכת קווים מנחים וקריטריונים להכרה כמוסד ציבורי לענין תרומות עפ"י סעיף 46 לפקודה ולענין סעיף 61 לחוק מיסוי מקרקעין. כמו כן פורסמו כללים בדבר הגשת הבקשה להכרה כאמור.

**7. תיקון מס' 60 לחוק לעידוד השקעות הון
חוזר מס הכנסה מס' 2/2006
(ערך מוסף 88)**

חוזר מקיף זה סוקר את עמדת רשות המסים ביחס לתיקון 60 לחוק לעידוד השקעות הון. החוזר סוקר, בין היתר, את השינויים העיקריים שנעשו בתנאי הזכאות הנוספים לקבלת הטבות המס במסלולים השונים, בהסדרת הטיפול במשקיעי חוץ שעלו לישראל, בהטבות הניתנות במסלול המס ובהוראות החדשות בקשר למפעל מעורב.

**8. ייחוס ההכנסה החייבת במפעלים מעורבים
חוזר מס הכנסה מס' 3/2006
(ערך מוסף 88)**

החוזר סוקר את הוראות סעיף 74 הישן לחוק לעידוד השקעות הון, הוראות סעיף 74 החדש, הוראות המעבר בקשר לסעיף והוראות בקשר לחלוקת דיבידנד במפעל מעורב.

**9. תיקון מס' 55 לחוק מיסוי מקרקעין - הוראה כללית
הוראות ביצוע מיסוי מקרקעין מס' 6/2006
(ערך מוסף 88)**

החוזר האמור מפרט את השינויים שנחקקו בתיקון מס' 55 לחוק מיסוי מקרקעין. בין השינויים שנעשו בחוק אשר נסקרים בחוזר ניתן למצוא, בין היתר, את הארכת תוקפן של הוראות השעה, העברה אגב גירושין, חלוקת נכסי עיזבון בין יורשים, מס רכישה לדירה יחידה, עסקאות ב"אזור", מכירת דירת מגורים מזכה, הרחבת מסגרת ההוצאות המותרות בניכוי מהשבח במכירת זכות במקרקעין ונושאים נוספים.

**10. לינה של עובדים בבתי מלון, שמומנה על ידי מעבידיהם, בתקופת האירועים הביטחוניים בצפון
הודעה מיום 29 באוגוסט 2006
(ערך מוסף 89)**

סמנכ"ל בכיר לשומה וביקורת ברשות המיסים בישראל, פירסם הודעה בענין לינה של עובדים בבתי מלון, שמומנה על ידי מעבידיהם, בתקופת האירועים הביטחוניים בצפון.

6. מיסוי בינלאומי

בחברות הסיניות, ותידרשנה לבחון מבני השקעה חלופיים לפעילותן בסין (ראה ערך מוסף מס' 89).

מיסוי עולמי בקליפת אגוז

בריטניה - פרשת Marks & Spencer

בתאריך 13 בדצמבר 2005, פסק בית הדין האירופי לצדק (ECJ) בעניין Marks & Spencer כי הפסדים שנוצרים לחברות הבנות בקבוצה התושבות במדינות החברות באיחוד האירופי (ה-EU) יותרו בקיזוז כנגד רווחים של חברת האם תושבת ה-EU (Cross-Border Loss Relief Claims) רק במידה שחברת האם תוכיח כי הפסדי חברות הבנות אינם ניתנים לניצול במדינות מושבן, מכוח עקרון "חופש ההתאגדות" (freedom of establishment) הקבוע באמנת ה-EU. מפסיקה זו עולה כי חברות בנות התושבות ב-EU, המוחזקות בבעלות של חברות ישראליות בינלאומיות, והמחזיקות בחברות נכדות התושבות ב-EU, עם הפסדים צבורים לצורכי מס, אשר זכאיות ליישם את המשטר של מיסוי חברות בינלאומיות בקבוצה (Cross-Border Loss Relief Claims) בהתאם לדין הפנימי במקום מושבן, תוכלנה בהתקיים התנאים הקבועים לעיל לקזז את ההפסדים של חברות הנכדות כנגד רווחיהן (ראה ערך מוסף מס' 84).

פרשת Cadbury Schweppes

בתאריך 12 בספטמבר 2006, פסק ה-EU באופן תקדימי בעניין Cadbury Schweppes כי משטר "חברה נשלטת זרה", (משטר ה-CFC) הקיים בבריטניה, המטיל חיוב רעיוני במס בידי חברות אם תושבות בריטניה, ביחס לרווחיהן הצבורים של חברות בנות המאגדות במדינות האיחוד האירופי בהן נהוג שיעור מס נמוך, נוגד גם הוא את עקרון "חופש ההתאגדות". לפיכך, חברות בנות תושבות ה-EU שבעלות חברות ישראליות בינלאומיות, תהיינה זכאיות להקים חברות נכדות במדינות נוספות ב-EU, המעניקות משטר מס מועדף, ולהימנע מהחלת משטר ה-C.F.C. במקום מושבן (דחיית מס) במידה ותוכלנה להוכיח כי החברות הנכדות כאמור מקימות פעילות עסקית אמיתית ולא נוצרו רק למטרה של הימנעות ממס (ראה ערך מוסף מס' 89).

אמנות מס של ישראל

אמנות למניעת כפל מס חדשות שנכנסו לתוקף החל מה- 1 בינואר 2006:

(1) האמנה בין ממשלת ישראל לבין ממשלת הרפובליקה הפדרטיבית של ברזיל (ראה ערך מוסף מס' 84).

(2) האמנה בין ממשלת ישראל לבין ממשלת הרפובליקה של סינגפור (ראה ערך מוסף מס' 84).

אמנות למניעת כפל מס חדשות שייכנסו לתוקף החל מה- 1 בינואר 2007:

(1) האמנה בין ממשלת ישראל לבין ממשלת אוקראינה (ראה ערך מוסף מס' 87).

(2) האמנה בין ממשלת ישראל לבין ממשלת לאטביה (ראה ערך מוסף מס' 88).

בנוסף, אושרה האמנה למניעת כפל מס בין ממשלת ישראל לבין הדוכסות הגדולה של לוקסמבורג אשר נכנסה לתוקף רטרואקטיבי בישראל החל מה-1 בינואר 2004 ואילך. יושם אל לב, כי עם כניסת האמנה לתוקף, חברות ביניים תושבות לוקסמבורג הנשלטות על ידי תושבי ישראל צפויות להיות כפופות למשטר "חברה נשלטת זרה" (ה-CFC) בישראל במידה ומרבית רווחיהן או הכנסותיהן נובעים מהכנסה פאסיבית הכפופה לשיעור מס שאינו עולה על 20% (ראה ערך מוסף מס' 88).

אמנות מס בעולם

אמנה חדשה למניעת כפל מס, אשר נחתמה בתאריך 5 בספטמבר 2006, בין סין למאוריציوس מעניקה זכות מיסוי ראשונית לסין ביחס לרווח הון שינבע לחברה תושבת מאוריציוס ממכירת מניות של חברה תושבת סין. אי לכך, חברות ישראליות בינלאומיות אשר

בכוונתן להקים חברות אחזקה תושבות מאוריציוס לשם אחזקות בחברות תושבות סין, לא תהיינה זכאיות לפטור ממס רווח הון בסין בגין רווח הון (exit) שינבע לחברות האחזקה תושבות מאוריציוס ממכירת המניות

הולנד-

ממשלת הולנד הגישה לפרלמנט הצעת חוק במסגרתה יכוננו משטרי מס מיטיבים לצורך עידוד השקעות בהולנד ומחוצה לה ואשר הוראותיה תיכנסנה לתוקף החל מה-1 בינואר 2007. עיקרי השינויים כוללים הפחתה בשיעור מס החברות וביעור ניכוי מס במקור לגבי דיבידנדים המחולקים על ידי חברה תושבת הולנד לבעלי מניותיה הזרים, כינון משטר מס קבוצתי ביחס להכנסות ריבית המשולמות בתוך הקבוצה ומשטר מס מועדף ביחס להכנסות תמלוגים בגין שימוש בזכויות נכסים בלתי מוחשיים. בנוסף, כוננו תנאים מקלים לצורך הזכאות להחלת משטר "פטור ההשתתפות" (Participation Exemption) הקיים בדין הנוכחי בהולנד, במסגרתן המשטר יחול במידה והחברות ההולנדיות מחזיקות לפחות בשיעור של 5% מהון המניות של החברות המוחזקות ובכפוף לאופי פעולתן ושיעור המס החל במקום מושבן של החברות המוחזקות (ראה ערך מוסף מס' 87).

צרפת/ לוקסמבורג-

הפטור ממס על הכנסות מדמי שכירות ועל רווחי הון ממכירת מקרקעין בצרפת שניתן לחברות תושבות לוקסמבורג צפוי להתבטל באמצעות תיקון אמנת המס בין צרפת ולוקסמבורג. עם זאת, נראה כי ביחס לרווחי הון שינבעו לחברות התושבות אחת המדינות המתקשרות ממכירת מניות בחברות שעיקר נכסיהן כוללים מקרקעין, הנמצאים במדינה השנייה, תישמר למדינת מושבו של המוכר זכות מיסוי בלעדית ולא תינתן זכות מיסוי ראשונה למדינת המקור (בה מצויים המקרקעין).

לפיכך, נראה כי שימוש בחברת ביניים תושבת לוקסמבורג לצורך השקעותיהן של חברות ישראליות במניות של חברות תושבות צרפת אשר עיקר נכסיהן מורכבים מנכסי מקרקעין בצרפת, עשוי ליצור הזדמנויות לתכנון מס בינלאומי. אליה וקוץ בה - לאור אשרור האמנה למניעת כפל מס בין ישראל ולוקסמבורג אשר נכנסה לתוקף רטרואקטיבי החל מה-1 בינואר 2004, חברות ביניים תושבות לוקסמבורג צפויות להיות כפופות למשטר "חברה נשלטת זרה" (ה-C.F.C.) בישראל, במידה ובין היתר, מרבית רווחיהן או הכנסותיהן נובעים מהכנסות פסיביות (כולל רווחי הון) אשר כפופים לשיעור מס שאינו עולה על 20% (ראה ערך מוסף מס' 87).

הונגריה

בתאריך 10 ביולי 2006, אישר הפרלמנט ההונגרי את טיוטת חקיקה אשר במסגרתה כונן משטר "פטור השתתפות" ביחס לרווחי הון (Participation Exemption) (להלן - החקיקה החדשה), אשר מעדה להציב את הונגריה כמוקד אטרקטיבי להשקעה של חברות רב-לאומיות מחוץ להונגריה. החקיקה החדשה תיכנס לתוקף החל מה-1 בינואר 2007. בהתאם למשטר פטור ההשתתפות כאמור, רווחי הון שינבעו לחברה תושבת הונגריה בגין מכירת אחזקותיה בחברה תושבת חוץ (להלן- חברה תושבת חוץ) יהיה פטור ממס חברות בהונגריה (שיעור מס החברות הנוכחי בהונגריה הינו 16%), במידה ובין השאר החברה ההונגרית מחזיקה לפחות 30% מהון המניות של חברה תושבת החוץ למשך תקופה של שנתיים שקדמו למועד מכירת האחזקות בחברה תושבת החוץ.

7. פתרונות כוללים ליחידים ולעובדים

(1) פסקי דין והחלטות מיסוי

האם ניתן להאריך תקופת התיישנות ומהו המועד לערעור על שיעור מס הנובע ממימוש אופציות בש"א 25181/05 אמנון יוסף ואח' נגד מדינת ישראל-רשות המסים

המבקשים הנם עובדים בעלי אופציות לרכישת מניות בחברות הנסחרות בחו"ל, אשר מימשו חלק מהאופציות שהוקצו להם, מכרו אותם, שילמו מס מלא (על-ידי ניכוי מס במקור), אך לא הגישו דוח שנתי לרשויות המס בגין הכנסתם החייבת ובגין הרווח מימוש האופציות. לאחר 6 שנים פנו המבקשים לרשות המיסים בבקשה להחיל עליהם שיעור מס מופחת של 35% בגין מימוש אופציות עד ליום 31 בדצמבר 2002 וכן להאריך ו/או לעצור את תקופת התיישנות. בית המשפט קבע כי לפי הלכת דניאל שחר מועד 6 שנים הקבוע בסעיף 160 הוא מועד "ההתיישנות", וכי הבקשה להאריך את מועד ההתיישנות חורגת מסמכות בית המשפט. כמו כן נקבע שבשל הייחודיות של תוכניות האופציות של כל עובד לא ניתן לפסוק בצורה גורפת לגביהם כגוף אחד (ערך מוסף 84).

החלטות מיסוי בתחום הקצאת אופציות לעובדים, שפורסמו על ידי החטיבה המקצועית ברשות המיסים, ינואר-מרץ 2006. (ערך מוסף 87):

להלן מספר החלטות בתחום אופציות לעובדים:

החלטת מיסוי 30/06 - הקצאת אופציות לעובדים בעסקת החלפת מניות ואופציות של חברה נרכשת במניות ו/או אופציות של החברה הרוכשת: החלפת אופציות לפי סעיף 102 במסלול רווח הון, בין אם הן בשלות (vested) ובין אם אינן בשלות (unvested) במועד העסקה, לא תהווה אירוע מס בידי העובדים וכן

יחול רצף מס לכל דבר ועניין, לרבות לעניין מועד ההקצאה ותקופת החסימה על פי סעיף 102 לפקודה.

החלטת מיסוי 31/06 - מכירה שלא מרצון לפני "תום תקופה" של אופציות שהוקצו לעובדים: לא יראו במכירת מניות שמקורן באופציות לפי סעיף 102 במסלול רווח הון, כאי עמידה במגבלת "תום תקופה" כאמור בסעיף 102(א) לפקודה. התמורה אשר התקבלה במזומן בשל המניות שמקורן באופציות הנ"ל, תופקד בידי נאמן ומועד אירוע

המס ידחה ל"תום תקופה" או עד להעברת התמורה מהנאמן לעובד - לפי המוקדם.

החלטת מיסוי 32/06 - הקצאת אופציות לפי סעיף 102 לפקודה בטרם חלוף 30 ימים ממועד הגשת התוכנית לרשות מסים: הוחלט כי הקצאת אופציות בפועל לפני חלוף 30 יום ממועד הגשת התוכנית לאישור, לא תשלול את מעמד ההקצאה כ"הקצאת מניות באמצעות נאמן". יחד עם זאת, דרוש גם אישור פקיד השומה לתוכנית ההקצאה ו/או הנאמן.

החלטת מיסוי 33/06 - התאמת תוספת המימוש באופציות שהוקצו לפי סעיף 102 לפקודה עקב חלוקת דיבידנד: חברה יכולה להפעיל מנגנון לשימור שווי ההטבה שניתנה לעובדים במועד ההקצאה. ביצוע מנגנון ההתאמה בתוכנית לכשעצמו לא יהווה הפרה של כללי התוכנית או אירוע מס. אם מנגנון ההתאמה מטיב עם העובדים ביחס למנגנון ההתאמה בבורסה, הרי שההפרש ייחשב בידי העובדים כמרכיב של הכנסת עבודה ויתווסף למרכיב הכנסת העבודה במסלול רווח הון לפי סעיף 102(ב)(3) לפקודה.

החלטת מיסוי 34/06 - דחיית תשלום המס במימוש אופציות למניות בחברה פרטית, שהוקצו לפי סעיף 3(ט) לפקודה וקביעת דרך חישוב ההכנסה: כאשר עובד מעוניין לממש אופציות למניות החברה, ולהחזיק במניות אלו עד למכירתן, אזי מועד אירוע המס הינו במועד המרת האופציות למניות. אולם בשל הקושי להעריך את שווי ההטבה במועד זה, נקבע בהחלטת המיסוי מנגנון לחישוב שווי ההטבה לפי המועד המוקדם מבין מספר אירועים המפורטים בהסדר.

(2) חידושים בארה"ב בתחום ניווד עובדים

השפעת The Tax Increase Prevention and Reconciliation Act על חברות עם עובדים מניידים

החוק מבצע שלושה שינויים בחישוב ניכויים לצורך חישוב מס הכנסה מהכנסה ממקור חוץ וניכויים מהוצאות שכן דירה תחת סעיף 911 לפקודת המס האמריקאית. תחולת השינויים החל משנת המס 2006 ואילך. השינויים הם: (1) התאמה לאינפלציה של ניכויים בגין הכנסה ממקור חוץ - התאמת הניכויים תוכרז על ידי רשות ניירות ערך של ארה"ב פעם בשנה ותעוגל כלפי מטה ל-\$100 הקרובים. הניכוי מעודכן לשנת מס 2006 הוא \$82,400 (2) הגבלות על ניכוי דיור - סכום הדיור הבסיסי לשימוש

הארכת תוקף הוראות המעבר המקלות תחת סעיף 409A לפקודת מס הכנסה האמריקאית

ביום 4.10.06 אישרו רשויות המס בארה"ב הנחיות המאריכות את הוראות המעבר המקלות תחת סעיף A 409 לפקודת מס הכנסה האמריקאית עד ליום 31.12.07 (מלבד עבור מניות מסוימות). ההנחיות הסופיות המפרשות את הסעיף צפויות להתפרסם עד סוף השנה ולהיכנס לתוקף ב-1.1.08. חברות אשר אמצו תוכניות תגמולים נדחים לפני 31.12.07 יחשבו כעומדות בתנאי הסעיף, אם פעלו בתום לב וקיימו את תנאיו וכן את תנאי תקנות אחרות שהיו בתוקף לפני 1.1.08 ופרשו את תנאי התכנית בהתאם.

ההוראות החדשות מאריכות עד ל-31.12.07 את האפשרות לבטל את המניות המוענקות בתוך הכסף והחלפתן בכאלו המוענקות מחוץ לכסף ובכך להימנע מחשיפה לתנאי הסעיף (מחיר המימוש החדש יתבסס על שווי השוק ההוגן של המניה ביום ההענקה המקורי ולא ביום ההחלפה או הביטול). הוראות המעבר המקלות לא יחולו עבור אופציות למניות ומניות מבוססות ביצועים אשר הוענקו על ידי חברה נסחרת, לחברי דירקטוריון ומנהלים בכירים שהדוחות הכספיים שלה שונו או צפויים להשתנות, על מנת לשקף הוצאות בגין הנחה שניתנה במסגרת הענקת מניות אלו. חברות אלו צריכות למחר ולתקן או לבטל את אותן הענקות עד ליום 31.12.06. הענקות אחרות שניתנו בהנחה יכולה החברה לתקן עד ליום 31.12.07 (ערך מוסף 89 וחוזר לקוחות 19.2006).

ארה"ב - קביעת מקור ההכנסה

ביולי 2005 הוציא מס הכנסה תקנות הקובעות את השיטה לקביעת מקור התגמולים הניתנים לעובדים או לנותני שירותים עבור שירותים הניתנים בחלקם בארה"ב ובחלקם מחוץ לה. התקנות קבעו מספר חישובים ארה"ב - ההשפעות המיסוייות של כללי הגילוי החדשים של ה-SEC בעניין תגמול מנהלים כללי ה-SEC החדשים דורשים דיווח בגין התגמול שניתן למנכ"ל ולשלושת המנהלים בעלי השכר הגבוהים ביותר בחברות ציבוריות. לפי סעיף (m) 162 חברות ציבוריות מוגבלות לניכוי של עד מיליון דולר בגין תגמולים למנהלים בכירים. הגבלה זו אינה חלה על תגמולים מבוססי ביצוע. הכללים החדשים הורידו את סף הדיווח בגין הטבות שוליות מ-\$50,000 ל-\$10,000 ולכן ההטבות השוליות הללו צריכות להיכלל בדו"חות הרלוונטיים (ערך מוסף 89).

בניכוי הוצאות דיווח לשנת המס הינו 16% מהסכום המרבי שמוותר בניכוי בגין הכנסה ממקור חוץ, ניתן לנכות הוצאות אשר עולות על הסכום הבסיסי, אך עד 30% מהסכום המרבי שמוותר בניכוי בגין הכנסה ממקור חוץ. הסכום שמוותר לניכוי בישראל הוא \$24,720 (3) צמצום הטבות הנובעות מניכויים בגין הכנסה ממקור זר והוצאות דיווח - הכנסה ממקור חוץ המותרת לניכוי נכללת לצורך חישוב מדרגת מס שולי בהתייחס להכנסה החייבת (ערך מוסף 87).

הארכה להגשת דוחות מס לנישומים עד ל-15 בדצמבר

בסוף 2005, שינתה רשות המסים בארה"ב את הכללים להארכת הגשת דוחות החזר מס לנישומים. הכללים החדשים נותנים הארכה אוטומטית להגשת הדוח מ-15 באפריל עד ל-15 באוקטובר, לכל הנישומים, כולל אלה שמחוץ לארה"ב. בנוסף להארכה האוטומטית הזאת, נישומים שמחוץ לארה"ב יכולים לבקש הארכה פרטנית נוספת בת חודשיים להגשת דוחות המס עד ל-15 בדצמבר (ערך מוסף 88).

(3) תגמול הוני

עדכון דרישות הדיווח בהתאם לסעיף 409A

סעיף 6041 של קוד המס האמריקאי הטיל דרישת דיווח על תשלומים נידחים אשר שולמו לנותני שירות או עובדים (סעיף 409A), בנוסף לכך, בהתאם לסעיף 3041 נדרשת חובת ניכוי מס במקור על הסכומים הנכללים במסגרת סעיף 409A. חוזר 94-2005 השהה את חובת הדיווח וניכוי המס במקור בשנת 2005, של תשלומים נידחים תחת 409A, שלא התקבלו בפועל בשנת 2005, בין אם ההכנסה הנידחת ניתנה לשכיר או לנותן שירותים. הדיווחים ייעשו באופן רגיל בדוחות השנתיים האישיים של עצמאיים ושכירים (ערך מוסף 85).

אפשריים לקביעת מקור ההכנסה: חישוב על בסיס זמן - במקרים רבים חישוב זה הוא החישוב הראוי ביותר. חישוב על בסיס גיאוגרפי - מתייחס לנסיבות ולעובדות שונות, כגון מקום עבודה עיקרי. חישובים אחרים - במקרה שמקבל האופציות אינו יחיד או שאינו עובד או מעניק שירותים של מעניק האופציות. יש לבצע חישובים בהתבסס על תקנות אלה החל משנת המס 2006. בנוסף לכך, ארה"ב חתמה עם מדינות רבות על אמנות למניעת כפל מס, שמאפשרות, תחת תנאים מסוימים, לזכות את הנישום מתשלום מיסים בארה"ב. בהיעדר אמנת מס הנישום עשוי להיחשף לכפל מס (ערך מוסף 86).

8. תמריצים

ייחוס ההכנסה החייבת לחלקי המפעל השונים:

במסגרת התיקון לחוק נקבע הסדר לייחוס ההכנסה החייבת לכל חלק מחלקי המפעל לפי יחס מחזוריים בלבד, וזאת בשינוי מהמצב טרם התיקון לחוק, לפיו ניתן היה לייחס את ההכנסה החייבת לחלקי המפעל השונים הן לפי יחס המחזוריים והן לפי יחס הנכסים. הוראת המעבר בתיקון לחוק קובעת כי חישוב ההכנסה החייבת לפי המתכונת שהייתה קיימת טרם התיקון לחוק, יחול על תוכניות שאושרו על-ידי המנהלה (כתבי אישור קיימים) ולגבי השקעות שאושרו עד 31 בדצמבר 2004.

2. מנגנון הפיצוי למדען הראשי במקרה של הוצאת ידע מחוץ לישראל (ערך מוסף מספר 86)

במסגרת תיקון מספר 3 לחוק לעדוד מחקר ופיתוח בתעשייה והתקנות לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה (הפחתה בסכום הבסיסי), התשס"ו-2006, הוסדר אופן הפיצוי אותו יקבל המדען במקרה של הוצאת ידע אל מחוץ לישראל.

בתקנות נקבע בין היתר, שהחברה תשלם למדען הראשי "סכום בסיסי" במזומן כפיצוי לאובדן הידע. בעת מכירת הידע (הנכס) ולצורך חישוב הפיצוי, נקבעה הפורמולה הבאה:

החברה תשלם למדען הראשי "סכום בסיסי" במזומן כפיצוי לאובדן הידע.

$$\text{"סכום בסיסי"} = \frac{\text{מחיר מכירה של הידע} * \text{סך המענקים שהתקבלו}}{\text{סך ההשקעות הכספיות בתוכנית המאושרת}}$$

בחישוב ה"סכום הבסיסי" יופעל מנגנון להפחתתו תוך 10 שנים לכל היותר, החל מתום השנה השלישית שלאחר סיום ביצוע התוכנית המאושרת, כך שלמעשה ההפחתה תמשך 7 שנים.

1. סוגיות נבחרות במסגרת תיקון מספר 60 לחוק לעידוד השקעות הון. (ערך מוסף מספר 86)

תיקון מספר 60 לחוק עידוד השקעות הון, אשר נכנס לתוקפו ביום ה-1 באפריל 2005, כלל שינויים ועדכונים מהותיים בחוק, בין היתר, גם בנושאים הבאים:

תנאי הקצאת הון עצמי

בעבר, לפני תיקון החוק, גם חברות אשר נהנו ממעמד של מפעל מאושר במסלול החלופי, נדרשו להקצאת הון. במסגרת תיקון מס' 60 לחוק, נקבע כי תאגיד הפונה למסלול החלופי (מסלול הטבות המס) אינו מחויב לעמוד בתנאי הקצאת הון. לאחר תיקון החוק, הדרישה להקצאת הון קיימת במסלול מענקים בלבד.

נושא שנת הבחירה (הפעלה)

תיקון מס' 60 לחוק מאפשר לחברות במסלול ההטבות החלופי לבחור שנת בחירה לתכנית ולבצע השקעה ברכישת נכסים יצרניים (השקעה מזערית מזכה) על-פני שלוש שנים (או פחות) שהסתיימו בשנת הבחירה.

לעיתים, בהתקיים תנאים מסוימים (בעיקר כשחברות נמצאות בתהליך צמיחה מואץ המקבל ביטוי במחזורי המכירות שלהם), באמצעות החלפת כתב האישור הקיים בתוכנית על פי התיקון לחוק, כלומר על ידי הגשת רולינג, ניתן לקבע מחזור בסיס נמוך משמעותית, וזאת על ידי קבלת מחזור בסיס אשר מהווה ממוצע תלת שנתי שקדם לשנת הבחירה (הפעלה), במקום המחזור בשנה שקדמה לשנת הפעלה.

3. הטבות למפעלים אשר מבצעים ייצוא עקיף (ערך מוסף מספר 87)

אחד השינויים במרכזיים במסגרת תיקון מספר 60 לחוק עוסק בנושא שיעור הייצוא הנדרש מחברות המבקשות ליהנות מההטבות המוקנות בחוק.

תיקון החוק קבע, כי מעתה הייצוא הוא תנאי מרכזי ויחול על כל החברות. תיקון זה הביא לכך שחלק מן החברות אשר נכללו במסגרת החוק לעידוד השקעות הון בעבר, לא יוכלו עוד לקבל את ההטבות.

מאידך, תיקון החוק מאפשר לחברות אשר עומדות בתנאים אשר נכללים במסגרת טיוטת התקנות לעידוד השקעות הון (תנאים שבהתקיימם יראו מפעל המוכר רכיב למפעל אחר, כזכאי להטבה), התשס"ן - 2005 ליהנות מהטבות החוק, גם במקרים בהם אין הן מבצעות ייצוא ישיר.

חשוב להוסיף ולציין כי התקנות עדיין לא נחתמו ולמעשה מדובר בטיטה כמעט סופית.

4. מענקי מחקר ופיתוח - תכנית המסגרת השביעית FP7 (ערך מוסף מספר 89)

תכנית המסגרת השביעית ה-FP7 מהווה כלי לקידום המחקר והפיתוח בין גופי המחקר והתעשייה הישראלים לאירופאיים והינה מרכיב חשוב באינטגרציה הכלכלית. התכנית תתפרס על פני 7 שנים, ותקציבה המשוער יהיה כ-48 מיליארד יורו. בתוכנית השישית, שהחלה בשנת 2003 ותסתיים בסוף שנה זו - נמנו עד עתה 3,579 השתתפויות של גופים ישראליים בהצעות מחקר שהוגשו לנציבות האיחוד האירופי. 683 גופים ישראלים זכו למענקי מחקר בפרויקטים שערכם הכולל הוא כ-3 מיליארד יורו.

בתוכנית השישית היה תקציב תוכנית ננוטכנולוגיה - חומרים - ותהליכי יצור - 1.4 מיליארד יורו. התקציב המוצע במסגרת השביעית לתוכנית בתחומים אלה, מגיע לסכום של כ-3.5 מיליארד יורו. הגידול הניכר בתקציב מבטא את החשיבות ההולכת וגדלה שמעניק האיחוד האירופי לתחומים אלה.

Visit us at www.deloitte.co.il

צור קשר

למידע נוסף על השירותים של חטיבת המס אנא צור קשר עם המומחים שלנו:

צבי פרידמן

שותף, ראש חטיבת המס
03-6085509
zfriedman@deloitte.co.il

שירותי חטיבת המס:

מיסוי בינלאומי

יצחק צ'יקורל
03-6085511
ychikorel@deloitte.co.il

מחירי העברה

ג'קי חולי
03-6085424
jhoulie@deloitte.co.il

פתרונות כוללים לניהול עובדים

אורלי בניזרי סולומון
03-6085400
obenizri@deloitte.co.il

תמריצים

דני יוניסיאן
03-6085501
dyounisian@deloitte.co.il

שינויי מבנה -

מיזוגים ורכישות (M&A)

אופיר סולמי
03-6085513
osulami@deloitte.co.il

מיסים עקיפים

מוטי אילון
03-6085512
meilon@deloitte.co.il

מיסוי הפרט ושירותים

נלווים לחברות
טליה רוזנהויז
03-6085581
trosenhaus@deloitte.co.il

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1, תל אביב 67021
ת.ד. 16593, תל אביב, 61164
טל: 03-6085555
פקס: 03-6094022
info@deloitte.co.il

ירושלים

שרי ישראל 12
ירושלים, 94390
טל: 02-5018888
פקס: 02-5374173
info-jer@deloitte.co.il

חיפה

מעלה השחרור 5
ת.ד. 5648, חיפה 31055
טל: 04-8607373
פקס: 04-8672528
info-haifa@deloitte.co.il

אילת

הקניון האדום
ת.ד. 583, אילת 88104
טל: 08-6375676
פקס: 08-6371628
info-eilat@deloitte.co.il

מיסוי מגזר ההיי-טק

יצחק צ'יקורל
03-6085511
ychikorel@deloitte.co.il

מיסוי מגזר הנדל"ן

צבי פרידמן
03-6085509
zfriedman@deloitte.co.il

מיסוי מגזר פיננסי

צבי פרידמן
03-6085509
zfriedman@deloitte.co.il

www.deloitte.co.il

Deloitte Brightman Almagor is one of Israel's leading professional services firms, providing a wide range of world-class audit, tax, consulting, financial advisory and trust services. Our 40 partners and over 650 employees serve domestic and international clients, public institutions and promising fast-growth companies whose shares are traded on the Israeli, US and European capital markets. The firm is a fully integrated member of Deloitte Touche Tohmatsu.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu, a Swiss Verein, its member firms, and their respective subsidiaries and affiliates. Deloitte Touche Tohmatsu is an organization of member firms around the world devoted to excellence in providing professional services and advice, focused on client service through a global strategy executed locally in nearly 140 countries. With access to the deep intellectual capital of approximately 135,000 people worldwide, Deloitte delivers services in four professional areas—audit, tax, consulting, and financial advisory services—and serves more than 80 percent of the world's largest companies, as well as large national enterprises, public institutions, locally important clients, and successful, fast-growing global growth companies. Services are not provided by the Deloitte Touche Tohmatsu Verein, and, for regulatory and other reasons, certain member firms do not provide services in all four professional areas.

As a Swiss Verein (association), neither Deloitte Touche Tohmatsu nor any of its member firms has any liability for each other's acts or omissions. Each of the member firms is a separate and independent legal entity operating under the names "Deloitte," "Deloitte & Touche," "Deloitte Touche Tohmatsu," or other related names.